

PUBLIC SERVICE-
HANDBOK

sveriges**SR**radio

sveriges**SR**radio

PUBLIC SERVICE-HANDBOK

1	Inledning	5
2	Sammanfattning	11
3	Lagar och regler som styr Sveriges Radio	19
4	Sveriges Radio är oberoende	23
5	Sveriges Radio är opartiskt	31
6	Sveriges Radio är korrekt och sakligt	51
7	Sveriges Radio – hela Sveriges radio	63
8	Etik och genomslagskraft	69
9	Regler för medarbetarnas trovärdighet	77
10	Ansvar	89
11	Upphovsrätt	99
12	Anonymitet och källskydd	105
13	Programdeltagare och uppgiftslämnare	113
14	Respekt för privatlivet	123
15	Arbetsmetoder	131
16	Material från andra än Sveriges Radios redaktioner	145
17	Kritik och hot	159
18	Språket	165
19	Radion ett ljudmedium	173
20	Rådgivning	177
21	Nyhetspolicy för Sveriges Radio	181
	Register	185

1

INLEDNING

Sveriges Radios vision är att vara landets viktigaste medieföretag och ledande kulturskapare. Vi ska svara för den granskande och analyserande nyhets- och samhällsbevakningen och vara en riks-täckande scen för ett brett kulturutbud i samtliga våra kanaler. Båda dessa uppdrag är lika viktiga.

Hela företaget arbetar utifrån samma värderingar. Vi ska vara oberoende och därmed fristående från särintressen. Vi finansieras av lyssnarna och har ett tydligt uppdrag i det demokratiska samhället. I vårt ansvar ligger att vara ett föredöme när det gäller publicistik, kvalitet och integritet. Sveriges Radio har ett uttalat uppdrag att vara ett alternativ till kommersiellt finansierade medier.

Det vi skapar ska bidra till hög trovärdighet. Vi ska vara öppna och bjuda in publiken till både möten och samarbeten. En aktiv närvaro i den digitala världen och speciellt inom sociala medier är viktig, och Sveriges Radio ska vara nyskapande i en omvärld som förändras snabbt. Mycket av det vi gör idag är väldigt bra men det är viktigt att vi analyserar omvärlden och förändras med den i lagom takt. Mediemarknaden är inne i en tid av historisk förändring där gamla konsumtionsmönster och betalmodeller inte längre är givna. Vi ska i denna föränderliga värld spela en viktig roll i det demokratiska Sverige och tydliggöra hur Sveriges Radio bidrar till samhällsnyttan. Vi ska sätta agendan samt vara den trovärdiga och kunniga guiden.

Public service i Sverige har en stark ställning. Det ska vi vara stolta över men det gör också att publiken kan ställa stora krav på oss. Vi har fått ett förtroende som vi gemensamt måste ta ansvar för och förvalta på bästa sätt. Det är därför denna handbok är viktig.

Konkurrensen på mediemarknaden hårdnar. Kampen om publikens tid är större än någonsin. Tempot, både när det gäller produktionstakten, mediekonsumtionen och utvecklingen, har ökat och i princip alla har nu möjlighet att publicera. Det ställer nya krav på oss som traditionellt medieföretag.

I den här handboken hittar du riktlinjer och råd kring det som alltid har gällt för medarbetare på Sveriges Radio men också en del nya moment som tar hänsyn till dagens förutsättningar. Läs den och skaffa dig en bra grund för vad som gäller men ha också denna handbok lätt tillgänglig då det nya och oförutsedda inträffar. Den är tänkt som en utmärkt uppslagsbok. Inte ens jag med mina snart trettio år i företaget kommer ihåg vad som gäller vid alla tillfällen. För mig är PS-handboken därför en väldigt viktig följeslagare. Låt den bli det för dig också!

Cilla Benkö
Vd Sveriges Radio

I den här handboken har vi samlat mycket som sitter i väggarna i våra radiohus runt om i landet – både uttalade och outtalade riktlinjer om våra arbetsmetoder och publicistiska värderingar.

Handboken utgår ifrån att vi inte bara gör radio utan också bl a fotograferar, skriver texter för sverigesradio.se och är aktiva i sociala medier.

Riktlinjerna i handboken gäller alla som arbetar för Sveriges Radio – såväl fast anställda som vikarier, programanställda och uppdragstagare, t ex frilansar och produktionsbolag.

Om man arbetar i andra länder ska man förstås respektera rådande lagar men om de står i konflikt med möjligheten att göra ett bra jobb måste man diskutera arbetsmetoderna med sin chef.

Boken kan läsas från pärm till pärm men också användas som uppslagsbok med hjälp av det register som finns längst bak. Nyanställda får handboken när de börjar och sedan första upplagan kom 2009 har den använts på många olika sätt, t ex har enskilda kapitel utgjort utgångspunkt när redaktioner haft morgonmöten, lunchträffar och seminarier om publicistiska och etiska frågor.

Tack alla som har bidragit med underlag och texter! Ett särskilt tack till juristerna på Programsekretariatet för faktagranskning och språkvårdarna för goda råd!

Stockholm den 5 maj 2014
Annalena Granér Magnerot, redaktör

Synpunkter och ändringar mejlas till pshandboken@sr.se

2

SAMMANFATTNING

SVERIGES RADIO ÄR PUBLICISTISKT OBEROENDE OCH TROVÄRDIGT

Vi är oberoende i förhållande till politiska, religiösa och ekonomiska intressen. Sveriges Radio är ett reklamfritt bolag i allmänhetens, det vill säga medborgarnas, tjänst och vår integritet ska aldrig kunna ifrågasättas. Därför får inga medarbetare vara inblandade i bevakningen av ett sakområde där de vid sidan av arbetet är personligt engagerade på ett sätt som gör att trovärdigheten i bevakningen kan ifrågasättas.

SVERIGES RADIO VÄRNAR DEMOKRATIN

Vi värnar det demokratiska samhällets grundtanke, det vill säga fri åsiktsbildning, allmän och lika rösträtt samt fria och hemliga val. Vi hävdar också principen om alla människors lika värde, vilket innebär att vi ska verka för jämställdhet mellan kvinnor och män och ta avstånd från rasism, våld och brutalitet.

SVERIGES RADIO ÄR OPARTISKT

Vi tar inte ställning utan strävar efter att ge publiken en bred, mångsidig och nyanserad bild. Opartiskheten är grunden för vår trovärdighet. Kravet på opartiskhet gäller även uppdragstagare, t ex frilansar och produktionsbolag. Enda gångerna vi kan vara partiska är när vi försvarar de demokratiska värdena och alla människors lika värde.

SVERIGES RADIO ÄR KORREKT OCH SAKLIGT

Fakta som vi presenterar ska givetvis vara korrekta eller också ska vi ha välgrundad anledning att anta att de är det. Ansvar ligger på alla medarbetare. Ibland kan det vara befogat att rapportera om händelser även om vi inte säkert vet att de är korrekta. I sådana fall ska det tydligt framgå att vi är osäkra.

SVERIGES RADIO ÄR HELA SVERIGES RADIO

Sveriges Radios uppdrag är att granska, bevaka och skildra hela samhället. Våra program ska präglas av mångfald och spegla hela landets befolkning, oavsett om det handlar om tal eller musik. Vi ska inte föra fördomar och stereotyper vidare. Vi ska också hela tiden sträva efter att söka upp de oväntade händelserna och att hitta de nya och oväntade rösterna.

SVERIGES RADIO ÄR DJÄRVT

Vi slår vakt om den svenska yttrandefriheten. Vår journalistik och våra program ska vara djärva. Vi är skyldiga att följa det omfattande regelverket kring Sveriges Radio men säkerhetsmarginalerna till de begränsningar som finns får inte bli omotiverat breda. Många fällningar i granskningsnämnden kan leda till att vår trovärdighet urholkas. Samtidigt är det mycket viktigt att vi inte ålägger oss för stora restriktioner av rädsla för kritik och juridiska processer. Ansvar för denna balansgång ligger hos *chefer* och *ansvariga utgivare*.

SVERIGES RADIO RESPEKTERAR PRIVATLIVET

Att rapportera om människors privatliv ska enbart ske om det har ett oavvisligt allmänintresse. Respekt för privatlivet gäller även offentliga personer, t ex politiker och kända personer, om det inte är så att händelsen påverkar deras tjänsteutövning, innebär ett lagbrott eller på annat sätt har ett uppenbart allmänintresse. Det räcker dock inte med allmän nyfikenhet.

SVERIGES RADIO SKYDDAR KÄLLORNA

Det är ett grundlagsbrott att avslöja namnet på en källa som vill vara anonym. Om en person kräver att få vara anonym är vi skyldiga att respektera det. Ibland låter vi också en intervjuad person vara anonym för att uppfylla kravet på respekt för en enskilds privatliv. I bägge fallen är det viktigt att källorna kan känna sig trygga. Våra program läggs automatiskt ut efter

sändning och finns på sverigesradio.se i 30 dagar. Det är därför mycket viktigt att vi ägnar särskild uppmärksamhet åt anonymisering i radioprogrammen.

ANSVARET INOM SVERIGES RADIO

Verkställande direktören har det yttersta ansvaret för all verksamhet inom Sveriges Radio – även det publicistiska. Men när det gäller eventuella yttrandefrihetsbrott är *ansvarig utgivare* ensam om ansvaret och har därför rätt att bestämma att ett program eller inslag inte ska sändas.

Utgivaren är bara ansvarig för brott mot yttrandefrihetsgrundlagen. Om det däremot gäller reglerna i sändningstillståndet kan Sveriges Radios vd alltid bestämma om ett program eller inslag ska sändas eller inte sändas. Men ingen, inte ens vd, kan besluta att sända ett program som en *ansvarig utgivare* anser skulle strida mot yttrandefrihetsgrundlagen.

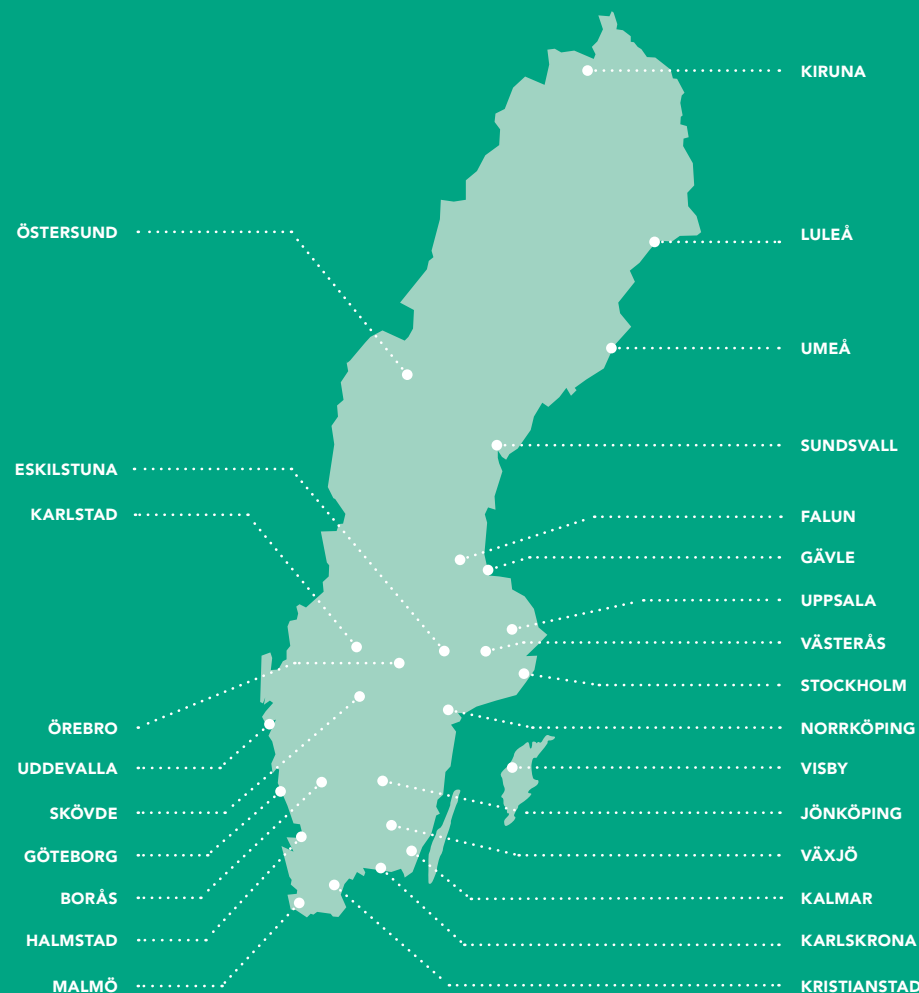
Alla medarbetare är skyldiga att kontakta *ansvarig utgivare*, oavsett tid på dygnet, då utgivarbeslut måste fattas. Därför har alla medarbetare ett eget ansvar för att de är väl insatta i vilka frågor som är ärenden för *ansvarig utgivare*.

Varje program som sänds i Sveriges Radio har en *ansvarig utgivare* – det gäller även det som publiceras på annat sätt, exempelvis på våra egna digitala plattformar. Däremot har *ansvarig utgivare* inte ansvar för inlägg på externa plattformar, t ex sociala medier. Det innebär att medarbetare personligen är ansvariga för det de skriver på andra plattformar än våra egna.

Skulle en medarbetare göra sig skyldig till andra brott i samband med arbetet, är det medarbetaren själv som blir ansvarig för dessa. Några exempel är olaga intrång, olovlig avlyssning, kränkande fotografering och fortkörning.

SVERIGES RADIO PÅ PLATS I HELA SVERIGE OCH VÄRLDEN

Vi bevakar och speglar det som händer runt om i Sverige, såväl i glesbygd som i små och stora städer. Därför produceras också våra program på en mängd olika orter i hela landet.

Vi bevakar det som händer i andra länder, oavsett om det rör sig om stormakter eller små länder – därför har vi ett stort antal korrespondenter utsända över hela världen. Korrespondenter stationerade i Malmö och Göteborg bevakar Danmark respektive Norge och Island.

Dessutom finns tre korrespondenter som bevakar var sitt ämne världen över; ekonomi, kultur och ungdomsfrågor.

3

**LAGAR OCH REGLER
SOM STYR
SVERIGES RADIO**

Sveriges Radio har att följa ett omfattande regelverk. **Radio- och tv-lagen** (RTL), som inte bara gäller public service-företagen utan all svensk radio- och tv-verksamhet, reglerar bl a frågor om tillståndsgivning och granskning men innehåller också vissa bestämmelser om sändningarnas innehåll och om reklam.

I **sändningstillståndet** (ST) regleras de villkor som staten ställer på Sveriges Radio som ett public service-företag och här finns de flesta bestämmelser som gäller själva programmen. Det finns en komplettering till sändningstillståndet som gäller sändningar med digital teknik. Enligt nuvarande ordning får Sveriges Radio dessutom anslagsvillkor för varje år, där det också finns bestämmelser som påverkar programverksamheten. Sveriges Radio ska varje år, i den så kallade public service-redovisningen, redogöra till regeringen för hur bolaget har uppfyllt sitt uppdrag enligt sändningstillståndet.

Sveriges Radio lyder också under **yttrandefrihetsgrundlagen** (YGL), en av Sveriges två grundlagar som särskilt reglerar yttrandefriheten. **Tryckfrihetsförordningen** (TF) reglerar yttrandefriheten när det gäller det tryckta ordet, medan YGL reglerar yttrandefriheten i radio- och tv-sändningar, film, video med flera elektroniska medier.

Sveriges Radios tolkning och tillämpning av det ovanstående finns beskrivet i häftet **Programregler** som varje SR-medarbetare förväntas känna till.

Detta regelverk utgör grunden för den här publicistiska handboken där vi har konkretiserat det hela ytterligare utifrån verksamheten inom Sveriges Radio.

För kommentarsfunktioner och diskussionsforum på sverigesradio.se gäller **lagen om elektroniska anslagstavl**or som reglerar vårt ansvar vid efterhandsmoderering.

Dessutom är vi förstas skyldiga att följa alla andra lagar i samhället, t ex upphovsrättslagen och brottsbalken.

4

SVERIGES RADIO ÄR OBEROENDE

-
- 1 Reklam och otillbörligt gynnande
 - 2 Sponsring
 - 3 Bevakning av sponsrade evenemang, byggnader och idrottslag
 - 4 Programinformation
 - 5 Insamlingsnummer
 - 6 Lotterier och tävlingar
 - 7 Sveriges Radios material i kommersiella sammanhang
 - 8 Länkar från andra till Sveriges Radio
 - 9 Politiskt oberoende
 - 10 Religiöst oberoende
-

Sveriges Radio är oberoende i förhållande till politiska, religiösa och ekonomiska intressen. Det måste vi också ta hänsyn till när vi ingår avtal med uppdragstagare, t ex frilansar och produktionsbolag. Sveriges Radio är ett reklamfritt bolag i allmänhetens, det vill säga medborgarnas, tjänst. Vår integritet ska aldrig kunna ifrågasättas.

4:1 REKLAM OCH OTILLBÖRLIGT GYNNANDE

Sveriges Radios program och sverigesradio.se är fria från reklam. Vi får inte otillbörligt gynna kommersiella intressen. Vi ska därför tänka efter en extra gång innan vi väljer att rapportera om t ex ett företags produkter. Om vi ska nämna namn på företag, kulturella institutioner, tjänster och produkter måste det vara motiverat utifrån nyhets-, informations- eller underhållningssyfte.

Om det finns ett informations- eller underhållningssyfte måste vi ändå tänka på hur mycket ett kommersiellt intresse gynnas. Vi får inte uppmuntra till köp av varor eller tjänster eller på andra sätt otillbörligt framhäva varan eller tjänsten. Risken för gynnande ökar också om vi lämnar prisuppgifter eller uppger köpställe, t ex adress eller webbadress där varan kan köpas. Det kan vara motiverat att nämna t ex ett företagsnamn någon gång men inte tio gånger.

Recenserande verksamhet bedöms som regel ha ett informationsintresse vilket gör det möjligt att i ett sådant sammanhang nämna namnet på en produkt fler gånger.

Detsamma gäller konsumentupplysande program men det ställs då mycket höga krav på saktlighet.

När material från andras digitala plattformar bäddas in på sverigesradio.se ska vi i möjligaste mån låta bli att exponera varumärken som inte är våra egna och det ska tydligt framgå att materialet kommer från andra.

För att undvika att exponera andras varumärken i våra sändningar ska vi hänvisa till sverigesradio.se istället för till specifika sociala medier och liknande tjänster.

Det går bra att hänvisa till sociala medier i allmänhet och att i våra program använda material som genereras via sociala medier och digitala plattformar och då hänvisa till källan. Däremot kan vi inte uppmana publiken att besöka andras digitala plattformar eller specifika sociala medier.

4:2 SPONSRING

Det är inte tillåtet med sponsring, dvs att låta någon annan än Sveriges Radio helt eller delvis betala kostnaderna för att producera ett program, t ex reportageresor eller teknik. Det innebär att vi inte heller kan ta emot gåvor, t ex biljetter till olika evenemang, böcker eller cd-skivor som vi använder i våra program eller som priser i tävlingar.

Vi får däremot sända program som har producerats i samarbete med andra, t ex produktionsbolag, teatrar och konsertarrangörer, även om den andra parten fått sponsorbidrag. Detta måste dock framgå för publiken. När vi samarbetar med kulturinstitutioner och liknande måste vi själva stå för samtliga kostnader för vår sändning och för användning på våra digitala plattformar. Däremot kan vår samarbetspartner svara för de merkostnader som uppstår för att vi sänder från en plats utanför våra studior, t ex kostnaderna för publikljud, scen, dekor m m.

Vi ska också vara vaksamma så att frilansmaterial som vi köper inte är sponsrat. För produktionsbolag ska frågor om sponsring regleras i varje enskilt avtal.

I de fall det kan handla om sponsring ska alltid Programsekretariatet kontaktas.

4:3 BEVAKNING AV SPONSRADE EVENEMANG, BYGGNADER OCH IDROTTSLAG

Ibland bevakar vi evenemang som är sponsrade, t ex sportevenemang, prisutdelningar och galor. Vi ska då vara uppmärksamma på att vi inte gynnar sponsorn genom att låta sponsorn få ut sitt budskap till publiken via våra inslag eller program.

Idag är det vanligt att t ex idrottsarenor döps efter företag. Vi ska då om möjligt undvika egennamnet och istället använda synonymer som "hemmalagets arena" eller ortsnamnet som ofta säger mer om var en tävling eller match äger rum.

När det gäller namn på idrottslag är det också många gånger tydligare för publiken att lokalisera laget geografiskt istället för att använda sponsrade klubbnamn.

4:4 PROGRAMINFORMATION

Trots reklamförbudet får vi i våra sändningar upplysa om vår egen, SVT:s och UR:s, programverksamhet.

I direkt anslutning till ett program får vi också informera om produkter som har direkt koppling till våra program, t ex Julkalendern.

4:5 INSAMLINGSNUMMER

Vi ska inte nämna andra gironummer än Radiohjälpens.

Ansvarig chef kan dock i undantagsfall, och efter samråd med Radiohjälpen, besluta att andra gironummer ska nämnas om det rör sig om ett trovärdigt och mycket angeläget insamlingsprojekt. Fundera dock på om det kan komma i konflikt med bestämmelsen om otillbörligt gynnande eller opartiskhet.

4:6 LOTTERIER OCH TÄVLINGAR

Vi får inte lotta ut saker till vår publik. Vi kan däremot låta publiken tävla om priser, t ex genom att låta den svara på frågor som inte får vara alltför lätta.

4:7 SVERIGES RADIOS MATERIAL I KOMMERSIELLA SAMMANHANG

Vi ska vara mycket försiktiga med att låta andra använda våra program i kommersiella sammanhang, t ex i filmer eller i böcker. Kommer en sådan förfrågan är det en fråga för Programförsäljningen som regelmässigt kontaktar den berörda redaktionen eller kanalen.

4:8 LÄNKAR FRÅN ANDRA TILL SVERIGES RADIO

Vi ska på alla sätt uppmuntra och göra det enkelt för andra att länka direkt till enskilda sidor på sverigesradio.se, liksom till t ex enskilda ljudklipp, programavsnitt och direktsändningar. Att använda vår inbäddningsbara spelare är ett sätt för andra att hänvisa till vårt material, Sveriges Radios öppna API ett annat.

4:9 POLITISKT OBEROENDE

Vi låter aldrig några politiska intressen ha inflytande över vårt utbud, våra program eller övriga produktion.

4:10 RELIGIÖST OBEROENDE

Vi låter aldrig några religiösa grupper eller trossamfund ha inflytande över vårt utbud, våra program eller övriga produktion.

5

SVERIGES RADIO ÄR OPARTISKT

- 1 Opartiskhet
 - 2 De demokratiska värdena
 - 3 Allsidighet och bemötande
 - 4 Serier av inslag och program
 - 5 Partsinlagor
 - 6 Medverkandes personliga åsikter
 - 7 Paneler
 - 8 Medarbetares personliga åsikter
 - 9 Krönikor, kåserier och kommentarer
 - 10 Recensioner och konsumentupplysning
 - 11 Politisk bevakning, val och folkomröstningar
 - 12 Sport
 - 13 Satir och humor
 - 14 Teater och dokumentärer
 - 15 Livsåskådning
 - 16 Nationella katastrofer och rikets säkerhet
 - 17 Genmäle – bemötande
-

Sveriges Radio är opartiskt. Vi tar inte ställning utan strävar efter att ge publiken en bred, mångsidig och nyanserad bild samtidigt som vi värnar det demokratiska samhällets grundtanke och alla människors lika värde.

Opartiskheten är grunden för vår trovärdighet. Kravet på opartiskhet gäller även uppdragstagare, t ex frilansar och produktionsbolag.

5:1 OPARTISKHET

Att vi är opartiska betyder att vi inte tar ställning utan att vi låter olika åsikter och fakta komma fram. Varje ämne ska behandlas så allsidigt som möjligt. Efter att ha tagit del av vårt utbud ska publiken vara så välinformerad att den själv kan ta ställning i olika frågor.

I grunden är våra program också konsekvensneutrala. Att en part kan vinna eller förlora på vår rapportering är alltså inte skäl nog för oss att avstå. Vi måste dock ta hänsyn till enskildas integritet och i vissa fall säkerhet. Ibland är det en svår balansgång.

De demokratiska värdena ska vi däremot försvara.

5:2 DE DEMOKRATISKA VÄRDENA

Sveriges Radios programutbud ska som helhet präglas av det demokratiska statsskickets grundidéer. Med det menas fri åsiktsbildning, allmän och lika rösträtt och fria och hemliga val.

Enligt denna demokratiparagraf ska vi i programutbudet också värna principen om alla människors lika värde. Dessa principer ska alltså vara utgångspunkten i alla våra program. Det innebär också att medarbetare i sändning har en skyldighet att ta avstånd från eller bemöta uttalanden som strider mot dessa principer om det inte tydligt görs av någon annan medverkande. Det kan t ex gälla rasistiska uttalanden eller åsikter mot jämställdhet mellan könen.

På samma sätt ska vi i radio ta avstånd från uttalanden som förespråkar våld, brutalitet och diskriminering.

Vår skyldighet att försvara de demokratiska värdena innebär dock inte att vi på eget initiativ kan ta ställning mot eller gå till personangrepp mot enskilda eller grupper med hänvisning till deras åsikter. Inte heller kan man som medarbetare åberopa demokratiparagrafen i sändningstillståndet för att i privata sammanhang ta ställning mot enskilda eller grupper.

5:3 ALLSIDIGHET OCH BEMÖTANDE

Vi ska se till att de frågor vi tar upp blir allsidigt belysta. Det innebär att alla relevanta fakta presenteras och att berörda parter i möjligaste mån erbjuds att ge sin syn på frågan. Detta erbjudande ska komma då ämnet är i fokus för vår rapportering.

I löpande nyhetsrapportering är det dock naturligt att inte alla uppgifter kan balanseras i varje enskilt inslag men de bör komma fram över tid i samma program eller programserie.

Ett aktualitets- eller faktaprogram kan välja att bara lyfta fram en sida i en pågående debatt om det finns speciella journalistiska motiv. Väljer redaktionen att bara släppa fram en sida i en pågående debatt har reporter eller programledare ansvar för att se till att den andra sidans argument når publiken, t ex genom kritiska motfrågor.

Det är också viktigt att se till att den andra sidans argument inte förvrängs av de personer som hörs i våra program.

Om enskilda individer, företag, organisationer eller liknande angrips ska i princip alltid den eller de som utsätts för kritik ges utrymme för ett bemötande i samma sändning. Även programledaren kan genom kritiska frågor eller genom att redovisa den frånvarande partens inställning hantera sådan kritik. Uppstår det oklarheter kring denna fråga ska *ansvarig chef* alltid kontaktas.

Det ska framgå om en berörd part har avböjt att kommentera eller om vi trots ansträngningar inte lyckats nå den som kritiserats. Det är också viktigt att inte bara erbjuda samtliga parter utrymme att kommentera utan att också se till balansen i rapporteringen.

Vi ska också överväga om vi i efterhand ska ge möjlighet till genmäle. Det kan ske i intervju- eller telegramform och det är Sveriges Radio som bestämmer formen.

En begäran om genmäle ska behandlas skyndsamt. Om vi går med på ett genmäle ska det sändas så snart det kan ske i anslutning till ett program av samma eller likartad karaktär som det program där felet begicks. Dessutom ska det publiceras på sverigesradio.se i anslutning till den artikel där kritiken framförts. Det räcker inte att publicera ett genmäle på sverigesradio.se utan det måste även sändas i radio. Om de ursprungliga uppgifterna inte sänts i radio utan endast publicerats på sverigesradio.se räcker det med genmäle där. Om vi har spridit de ursprungliga uppgifterna i sociala medier är det också befogat att sprida genmålet där.

Om en begäran om genmäle avvisas finns särskilda regler för hur det ska utformas och det är en uppgift för *ansvarig chef*.

Genmäle är inte detsamma som rättelse (beriktigande). Vi har skyldighet att ge utrymme för rättelser om vi har haft felaktiga uppgifter. Rättelser minskar inte vår trovärdighet utan ökar den.

5:4 SERIER AV INSLAG OCH PROGRAM

Genom en serie inslag eller program i samma ämne kan en redaktion också uppfylla kravet på opartiskhet över tid. För lyssnarna ska det då finnas en tydlig koppling mellan inslagen/programmen så att de ges möjlighet att få en opartisk belysning av en fråga. Vi bör också påpeka i påannonserna att det rör sig om en del i en serie. Denna modell går att använda om en och samma fråga belyses över tid.

5:5 PARTSINLAGOR

En stor del av journalistiken bygger på information från källor som har ett egenintresse av att den publiceras och mediehantering är en växande profession. Det ställer allt större krav på vår förmåga till relevansbedömning för att vi inte ska agera megafon åt olika partsinlagor.

Vid den här typen av rapportering är det extra viktigt att beakta opartiskhetskravet och alltså bereda plats för avvikande åsikter, t ex bör uppgifter från polis och åklagare kompletteras med kommentarer från försvarsadvokater.

Det blir allt vanligare att myndigheter, företag och organisationer ställer skrivna kommentarer, inspelade och filmade intervjuer eller kommunicéer till redaktionernas förfogande.

Materialet har producerats av parterna själva eller via anlitate produktions- och PR-bolag.

Ibland är detta en ren service till medieföretagen, ibland ett sätt att föra ut den egna versionen och i sämsta fall ett sätt att hålla intervjupersonen borta från Sveriges Radios medarbetare.

Vår grundinställning är att vi själva ska genomföra intervjuer och utfrågningar.

Är alla rimliga metoder att få en egen intervju uttömda och det publicistiska värdet mycket stort kan i mycket speciella fall det färdigproducerade materialet användas.

Sedvanlig källkritik ska naturligtvis gälla detta material och publiken ska informeras om att vi krävt att få göra en egen intervju. Publiken ska också upplysas om vem eller vilka som har producerat materialet.

5:6 MEDVERKANDES PERSONLIGA ÅSIKTER

En viktig del i vårt uppdrag är att låta många olika röster göra sig hörda. I det ingår att intervjupersoner i t ex direktsändning uttrycker en personlig åsikt i en kontroversiell fråga. Då måste programledaren se till att den som intervjuas inte ges möjlighet att förvränga argument från motståndare som inte deltar i sändningen. Det är också programledarens uppgift att framföra en frånvarande motståndares bästa argument, om man känner till det.

Uppgifter som presenteras som fakta ska kunna ifrågasättas och kritiskt ställda frågor prioriteras. Vi måste också ta ställning till om någon bör ges utrymme att bemöta den intervjuades personliga åsikt. Det ska då ske så skyndsamt som möjligt.

Varje redaktion har skyldighet att se till att inte endast en person får möjlighet att uttrycka en personlig åsikt utan att så många personer släpps fram att publiken får en mångsidig belysning av frågan.

Programledaren har skyldighet att direkt bemöta eller på annat sätt ta avstånd från rasistiska, främlingsfientliga eller diskriminerande åsikter.

5:7 PANELER

Ibland kan det vara befogat att låta en panel av bedömare eller en publikgrupp ge sin syn på en fråga. Om panelen är kritisk till en utpekad part ska programledaren lyfta fram den icke-närvarande partens inställning i frågan. Det är också programledarens uppgift att se till att paneldiskussionen inte blir alltför ensidig, t ex genom att ställa kritiska frågor. När deltagarna i panelen väljs är det också viktigt att försöka få så många relevanta åsikter som möjligt representerade.

5:8 MEDARBETARES PERSONLIGA ÅSIKTER

Medarbetare ska i sändning inte ge utrymme för sina egna uppfattningar eller värderingar i kontroversiella frågor. Det kan

strida mot kravet på opartiskhet. Däremot finns enligt demokrati-paragrafen en skyldighet för medarbetare att i sändning bemöta och ta avstånd från uttalanden som strider mot det demokratiska statsskickets grundidéer eller principen om alla människors lika värde.

Att vi ska vara opartiska behöver inte betyda att vi blir passiva eller okritiska – tvärtom är det en programledares eller reporters uppgift att genom kritiska frågor se till att ett ämne blir tydligt och allsidigt belyst.

I Sverige råder det grundlagsfäst yttrandefrihet. För SR-anställda eller andra som uppfattas som företrädare för företaget, t ex programledare som inte är anställda men har uppdrag för Sveriges Radio, gäller dock att deras yttrandefrihet i radio är underordnad kravet på opartiskhet och saklighet. Den principen är mycket viktig för företagets trovärdighet och integritet.

Medarbetare som offentligt har tagit ställning i en fråga får inte delta i bevakningen av den, förutom när det handlar om det demokratiska statsskickets grundidéer. Som offentliga sammanhang räknas t ex sociala medier, bloggar, insändare, debattartiklar och demonstrationer. I sådana sammanhang är alltså medarbetare skyldiga att avhålla sig från sådant som kan medföra att Sveriges Radios trovärdighet och oberoende kan ifrågasättas. Särskilt gäller detta på det politiska området.

Medarbetare som kandiderar i ett val, som aktivt medverkar i något politiskt parti eller på annat sätt offentligt redovisar sin ståndpunkt överhuvudtaget, får inte framträda i Sveriges Radios program under tre månader före ett val eller en folkomröstning. Det innebär att politiskt aktiva medarbetare kan få andra arbetsuppgifter.

Medarbetare som använder sociala medier i tjänsten ska också följa Sveriges Radios programregler, yttrandefriheten är alltså underordnad kraven på saklighet och opartiskhet etc.

Medarbetaren, inte *ansvarig utgivare*, är personligen ansvarig för det som skrivs på andra plattformar än våra egna.

Medarbetare som använder sociala medier privat är skyldiga att avhålla sig från sådant som kan innebära att Sveriges Radios trovärdighet och oberoende kan ifrågasättas, annars kan arbetsuppgifterna komma att ändras.

Om en SR-medarbetare bloggar på sverigesradio.se gäller samma publiceringsregler som för allt annat innehåll, yttrandefriheten är alltså underordnad kraven på saklighet och opartiskhet. Valet av form, tilltal och graden av personlighet i uttrycks sättet är ett redaktionellt beslut och omfattas av *chefens/utgivarens* ansvar.

5:9 KRÖNIKOR, KÅSERIER OCH KOMMENTARER

Krönikor har en given plats i vårt utbud. En krönika ska inte förväxlas med kommentaren i ett nyhets-, aktualitets- eller samhällsprogram. En kommentar ska vara en analys men inte innehålla egna personliga ställningstaganden.

Det finns två olika former av krönikor/kåserier. Dels de som egna medarbetare står för, dels de som görs av externa personer. För båda dessa typer gäller att Sveriges Radio ska stimulera till debatt samtidigt som vi också ska kommentera händelser och skeenden. Det ligger därför i sakens natur att det i dessa typer av inslag måste finnas ett visst utrymme för personliga värderingar även för anställda. För alla som kan uppfattas som företrädare för Sveriges Radio gäller att deras yttrandefrihet i radio är underordnad kravet på opartiskhet och saklighet. Externa krönikörer och kåsörer har större frihet i hur de uttrycker sig i sändning än vad företrädare för Sveriges Radio har. Men även för externa krönikörer finns en begränsning i vad som kan sägas med hänvisning till bl a kravet på opartiskhet.

För publiken ska det av presentationen alltid tydligt framgå att det handlar om en krönika eller ett kåseri. En *ansvarig chef, ansvarig*

utgivare eller arbetsledare kan alltid stoppa en krönika från att bli publicerad. Detta gäller även krönikor och kåserier levererade på kontrakt av uppdragstagare och det bör alltid framgå av kontrakten.

Vid valet av olika krönikörer är det också viktigt att försöka få en så stor bredd som möjligt på deras bakgrund och åsikter.

5:10 RECENSIONER OCH KONSUMENTUPPLYSNING

Recensioner av t ex böcker, musik och teater är ju i grunden uttryck för åsikter och här är det självklart att SR-medarbetare har rätt att ge uttryck för sin personliga åsikt. I recensioner får omdömen göras utan att den kritiserade ges utrymme för bemötande eller på annat sätt kommer till tals. Med tanke på vår genomslagskraft är det dock viktigt att recensionerna görs på ett seriöst sätt.

Recenserande verksamhet bedöms som regel ha ett informationsintresse vilket gör det möjligt att i ett sådant sammanhang nämna namnet på en produkt flera gånger.

Detsamma gäller konsumentupplysande program men det ställs då mycket höga krav på saklighet. I program som inte är recenserande eller konsumentupplysande ska inga värdeomdömen följa ett omnämnande.

5:11 POLITISK BEVAKNING, VAL OCH FOLKOMRÖSTNINGAR

Vi ska sträva efter att ge en så allsidig bevakning som möjligt av politiska skeenden så att publiken kan bilda sig en egen uppfattning i aktuella samhällsfrågor. Vi har ett särskilt ansvar att ge medborgarna den allsidiga information de behöver för att ta ställning i viktiga samhällsfrågor.

Det ställs stora krav på balansen i den politiska rapporteringen, särskilt i valtider. Kravet på balans gäller val till kommuner,

landsting, regioner, riksdagen och EU-parlamentet samt kyrkoval och folkomröstningar. I nyhets-, aktualitets- och samhällsprogram finns ingen begränsning för politikernas medverkan men redaktionerna ska vara särskilt uppmärksamma på balanskravet.

I övriga program ska i princip inte politiker framträda som experter, kåsörer eller kulturdebattörer m m under tre månader före ett val. Syftet är bl a att deras kandidatur eller parti inte ska främjas. Undantag från denna regel beslutas av *ansvarig chef*.

Medarbetare som kandiderar i ett val, som aktivt medverkar i något politiskt parti eller på annat sätt offentligt redovisar sin ståndpunkt får inte framträda i Sveriges Radios program under tre månader före ett val eller en folkomröstning.

Inför och under varje valrörelse måste vi inom Sveriges Radio föra en diskussion om hur vi ska bedöma dels småpartier, dels partier vars företrädare ger uttryck för budskap som kan beskrivas som främlingsfientliga eller rasistiska.

Vårt uppdrag är att sända det som är väsentligt och ge lyssnarna den information de behöver för att vara orienterade och kunna ta ställning i valfrågor. Samtidigt slår radio- och tv-lagen fast att våra sändningar ska "präglas av det demokratiska statskicketets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet". Vi måste dock komma ihåg att även partier som står för åsikter som strider mot t ex principen om alla människors lika värde har rätt att kräva att få bemöta kritik som riktats mot partiet.

Riktlinjerna för hur de här skyldigheterna ska vägas mot varandra är följande:

- Småpartier och främlingsfientliga partier ska bevakas när det är nyhetsmässigt motiverat. Vi ska alltså inte avstå från nyhetsmässigt motiverad bevakning med hänvisning till deras storlek eller budskap.
- Deras politiska betydelse ska inte överdrivas. Tidigare valresultat eller opinionsmätningar kan vara en utgångspunkt när vi bedömer vilka vi ska bevaka för att väljarna ska kunna ta ställning.
- Om någon i våra sändningar framför budskap som strider mot demokratiparagrafen, t ex rasistiska, sexistiska eller homofobiska åsikter, ska vi, om ingen annan medverkande gör det, bemöta budskapet eller på annat sätt ta avstånd från det. I de flesta fall räcker det med normal, kritiskt granskande journalistik. Om någon i en direktsändning skulle framföra åsikter som skulle kunna bedömas som yttrandefrihetsbrottet hets mot folkgrupp – då ska det i så fall bemötas direkt. Den som har straffansvaret vid ett eventuellt yttrandefrihetsbrott är inte den som framfört åsikten utan *ansvarig utgivare*.

Det är *ansvarig chef* som avgör om ett parti ska få ha representanter med i traditionella valutfrågningar eller debattprogram. När det gäller traditionella valdebatter kan de partier som redan är representerade i valda församlingar ställa mer långtgående krav på medverkan än de partier som inte är det.

Vår uppgift är att granska makten. Eftersom politiska partier som styr i riksdag, landsting och kommuner har större möjlighet att driva igenom sin politik, och därmed påverka medborgarna, blir det ofta en övervikt för den styrande sidans förslag i våra nyhets-, aktualitets- och samhällsprogram. Vi ska därför sträva efter att, när det är nyhetsmässigt motiverat, bereda plats också för förslag från andra partier än de som har makten.

5:12 SPORT

I rapporteringen från inhemsk idrott är det särskilt viktigt att betona den opartiskhet som kännetecknar Sveriges Radio. Opertiskheten och den professionella analysen gäller även den lokala sportrapporteringen.

I internationella sammanhang är det ofrånkomligt att ett av sportens grundelement – kampen mellan "vi och dom" – spelar in. Det är utifrån publikperspektivet legitimt och relevant att glädjas med det egna laget men Sveriges Radio får aldrig förfalla till enögd patriotism utan vi måste istället sträva efter att bli mer balanserade i vinklingarna och i den samlade bilden av de stora evenemangen.

Sportprestationer är regelbundet föremål för expertkommentarer och då gäller att externa kommentatorer har större frihet i hur de uttrycker sig i sändning än vad SR-anställda har. För alla SR-anställda gäller en inskränkning av yttrandefriheten där medarbetarnas yttrandefrihet i radio är underordnad kravet på opartiskhet och saklighet.

5:13 SATIR OCH HUMOR

Man kan naturligtvis inte ställa strikta krav på opartiskhet och saklighet när det gäller satir- och humorprogram. Sveriges Radio har frihet att i satirens form behandla företeelser och händelser men det måste alltid framgå, t ex genom programmets presentation, utformning eller tilltal, att det rör sig om satir.

Om det råder tveksamhet inför en sändning bör alltid *ansvarig chef/utgivare* delta i diskussionen kring utformningen av inslag som kan uppfattas som kontroversiella av olika individer eller grupper i samhället.

5:14 TEATER OCH DOKUMENTÄRER

När det gäller teaterpjäser ställs lägre krav på opartiskhet och saklighet med hänvisning till författarens eller dramatikers yttrandefrihet. Ju närmare en teaterpjäs står verkligheten desto striktare måste vi följa kraven på opartiskhet och saklighet.

Dokumentären tar vid där övrig bevakning av nyheter och aktualiteter slutar. I den dokumentära formen kan vi på ett djupgående sätt rekonstruera historiska förlopp och ge ny belysning åt aktuella företeelser och livsöden. Dokumentären ger ett snitt ur verkligheten skildrat genom upphovsmannens personliga förhållande till ämnet.

I t ex dokumentärer och teaterpjäser som bygger på verkliga händelser är det ändå möjligt att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt. Men då måste den utgångspunkten klart framgå för publiken.

När det gäller andra bestämmelser, t ex om respekten för privatlivet, gäller samma regler för teaterpjäser och dokumentärer som för andra program.

5:15 LIVSÅSKÅDNING

I vårt uppdrag ligger att spegla den religiösa mångfald som idag präglar Sverige och det ska höras i de reflekterande och religiösa programmen.

Kravet på opartiskhet gäller självfallet inte själva förkunnelsen av en tro. För t ex gudstjänster som vi sänder gäller vidsträckt yttrandefrihet i radion men med hänsyn till den religiösa förkunnelsens suggestionskraft och auktoritet ska förkunnelsen inte innehålla parts- eller personangrepp eller uttalanden av partipolitisk karaktär. Ansvarig producent måste alltid upplysa utomstående medverkande om detta.

Vi kan inte erbjuda genmäle när det gäller själva förkunnelsen av

en tro men i reflekterande program där aktuella frågor behandlas ska reglerna om bl a opartiskhet och saklighet följas.

5:16 NATIONELLA KATASTROFER OCH RIKETS SÄKERHET

När det råder högsta beredskap i Sverige är Sveriges Radio en självständig organisation med totalförsvarsuppgifter och lyder direkt under regeringen. Vid höjd beredskap är sändningstillståndet vägledande. Det kan komma att ställas speciella krav på en redaktion, exempelvis att avstå från rapportering som kan påverka rikets säkerhet. Samtidigt ställs i dessa lägen stora krav på oss att ge publiken en så bred och allsidig bevakning och granskning som möjligt. I dessa lägen är det alltid *ansvarig chef/ansvarig utgivare* som i samråd med Sveriges Radios ledning avgör om vi ska avstå från att publicera.

5:17 GENMÅLE – BEMÖTANDE

Om enskilda individer, företag, organisationer eller liknande angrips ska i princip alltid den eller de som utsätts för kritik ges utrymme för ett bemötande. Även programledaren kan hantera sådan kritik genom kritiska frågor eller genom att redovisa den angripna partens åsikter. Om en person vi sökt avböjer att medverka ska det alltid framgå för publiken. Samma sak gäller om vi trots ansträngningar inte har lyckats nå någon. Uppstår oklarheter kring denna fråga ska *ansvarig chef* alltid kontaktas.

Vi ska också överväga om vi i efterhand ska ge möjlighet till genmäle. Det kan ske i intervju- eller telegramform och det är Sveriges Radio som bestämmer formen.

En begäran om genmäle ska behandlas skyndsamt. Om vi går med på ett genmäle ska det sändas så snart det kan ske i anslutning till ett program av samma eller likartad karaktär som det program där felet begicks. Dessutom ska det publiceras på sverigesradio.se i anslutning till den artikel där kritiken framförts. Det räcker inte att publicera ett

genmäle på sverigesradio.se utan det måste även sändas i radio. Om de ursprungliga uppgifterna inte sänts i radio utan endast publicerats på sverigesradio.se räcker det med genmäle där. Om vi har spridit de ursprungliga uppgifterna i sociala medier är det också befogat att sprida genmälet där.

Om en begäran om genmäle avvisas finns särskilda regler för hur det ska utformas och det är en uppgift för *ansvarig chef*.

Genmäle är inte detsamma som rättelse (beriktigande). Vi har skyldighet att ge utrymme för rättelser om vi har haft felaktiga uppgifter. Rättelser minskar inte vår trovärdighet utan ökar den.

6

SVERIGES RADIO ÄR KORREKT OCH SAKLIGT

- 1 Källkritik
 - 2 Citat och credit
 - 3 Tillbakavisa felaktigheter och lögner
 - 4 Statistik, opinionsmätningar och enkäter
 - 5 Pressmeddelanden och färdigproducerat material
 - 6 Rekonstruktioner
 - 7 Spekulationer om brott
 - 8 Bildbehandling
 - 9 Arkivmaterial och tidigare publicerat material
 - 10 Förinspelade program och repriser
 - 11 Rättelse – beriktigande
-

Fakta som vi presenterar ska givetvis vara korrekta eller också ska vi ha välgrundad anledning att anta att de är det. Ansvaret ligger på alla medarbetare.

Självklart kan det ibland vara befogat att rapportera om händelser även om vi inte till hundra procent vet att de är sanna. I sådana fall ska det tydligt framgå att vi är osäkra, t ex genom att vi tydligt anger källan till de uppgifter vi inte har kunnat kontrollera själva.

6:1 KÄLLKRITIK

Vi ska vara noggranna med att kontrollera våra källor. Journalistik är konsten att verifiera.

I inslag och program som bygger på anonyma källor bör vi ha minst två av varandra oberoende källor.

I den mån det är möjligt ska vi själva kontrollera uppgifter från andra medier innan vi sprider dem vidare. Detta gäller både svenska och internationella medier och nyhetsbyråer.

Vi måste kontrollera fakta som förs vidare från ett inslag eller program till ett annat så att vi vet att uppgifterna är korrekta innan de används på nytt. Verkligheten kan ha sprungit förbi oss.

Alla basfakta bör dubbelkollas. Datum, namn och titlar är fakta som ofta blir fel. Det är onödiga fel som sänker vår trovärdighet.

Vi måste vara extra uppmärksamma när information hämtas från nätet och sociala medier. Information och fakta måste komma från en pålitlig avsändare och hanteras som all annan information, dvs genomgå sedvanlig källkritisk prövning. Det innebär t ex att vi hanterar bloggar och sociala medier som vilken informationskälla som helst. Uppgifter därifrån ska alltså genomgå sedvanlig journalistisk prövning.

Vid interaktivitet med publiken måste vi också vara uppmärksamma på att de som hör av sig till oss via t ex telefon, sms, e-post eller sociala medier kanske inte är de som de utger sig för att vara och vi måste förhålla oss källkritiska till deras uppgifter.

Det är inte bara faktauppgifter som ska vara korrekta. Även uttalanden som återges i andra hand måste stämmas av med flera av varandra oberoende källor.

6:2 CITAT OCH CREDIT

Genom att hänvisa till andra medier och ge dem credit fråntar vi oss inte ansvaret för att vi sprider informationen vidare. Vi ska därför ha skäl att tro att det vi säger är sant. Vi ska i möjligaste mån undvika att citera andras nyheter utan att först ha kontrollerat att fakta stämmer.

Om vi väljer att publicera eller citera andras uppgifter ska vi alltid berätta var de kommer ifrån, inte minst eftersom vi förväntar oss att de gör det när de citerar oss.

När vi publicerar andras uppgifter på digitala plattformar ska vi länka till originalkällan när det är möjligt och lämpligt.

6:3 TILLBAKAVISA FELAKTIGHETER OCH LÖGNER

Om en medverkande i direktsändning kommer med en felaktig eller osann uppgift ska programledaren påpeka det. I första hand bör programledaren redovisa tillgängliga belegg och fakta så att publiken själv kan bedöma sanningshalten. En annan metod är att ifrågasätta uppgifterna genom kritiska frågor.

En uppgift som framförts av utomstående kan, om det visar sig att den varit felaktig, behöva rättas i efterhand.

6:4 STATISTIK, OPINIONSMÄTNINGAR OCH ENKÄTER

Rapportering kring statistik kan lätt bli fel. Vi ska vara försiktiga med att dra slutsatser utifrån statistik som kan tolkas på fler än ett sätt. Använder vi ett statistiskt underlag ska vi alltid redovisa källan så att publiken själv kan kontrollera de fakta vi redovisar. Vi ska också sätta in statistik och risker i ett sammanhang så att vi inte i onödan skrämmer publiken, särskilt gäller det statistik som rör hälsa och kriminalitet.

Opinionsmätningar har vi i grunden en restriktiv syn på. Vi ska förhålla oss kritiska till mätmetoderna och vara observanta på att frågor kan ha manipulerats för att olika parter ska få ut det budskap som passar dem.

Här är några kontrollfrågor att ställa innan vi publicerar opinionsmätningar beställda av andra än Sveriges Radios redaktioner. Kontrollfrågorna är också en bra utgångspunkt om vi själva vill göra egna enkäter eller beställa opinionsundersökningar. Vi ska kunna svara ja på dessa frågor för att en undersökning ska vara tillräckligt bra för att vi ska rapportera om den:

- **Är urvalet slumpmässigt?** Ett slumpmässigt urval (sannolikhetsurval) är den klassiska grunden för opinionsmätningar och har fördelen att man t ex kan beräkna felmarginal och bortfall. Det spelar ingen roll hur många man frågar om inte urvalet är slumpmässigt gjort.

Vi bevakar normalt inte sk webbpaneler eftersom deltagarna oftast inte dras slumpmässigt. En del institut marknadsför sina webbpaneler som slumpmässigt rekryterade men det kan ifrågasättas.

- **Har tillräckligt många svarat?** För en undersökning som har ambitionen att svara på vad svenska folket, eller andra stora grupper, tycker begär vi normalt minst 1 000 svarande. Det är

en tumregel som redan uppfylls av de allra flesta undersökningar som rör politik och samhällsfrågor. Vi kan dock göra undantag för en i övrigt professionellt utförd och välgjord undersökning och det beslutet ska i så fall fattas av *ansvarig chef*.

Gränsen på minst 1 000 svarande gäller självklart inte när man vill ta reda på vad en specifik mindre grupp tycker, t ex alla riksdagsledamöter.

- **Har tillräckligt många av de tillfrågade svarat?** Ur ett traditionellt statistiskt perspektiv är en svarsfrekvens på 50–60 procent väldigt svag, men kvaliteten kan hjälpas upp om det finns en bortfallsanalys, dvs en redovisning av vilka som inte svarat och hur det kan påverka undersökningen, eller om undersökningen gjorts flera gånger tidigare med samma metod. Stora undersökningar som SCB:s och SOM-institutets har också fördelen att metoden redovisas öppet så att den kan granskas. Undersökningar med en svarsfrekvens på under 50 procent ska vi normalt inte publicera.

- **Är förändringarna statistiskt säkra?** Undersökningar som görs flera gånger, t ex partisympatimätningar, innehåller ofta en rad förändringar som ligger inom felmarginalen och därmed är osäkra. Vi behöver känna till vilka förändringar som är statistiskt säkerställda innan vi publicerar. Se särskilt upp med undersökningar där resultatet har brutits ned på små undergrupper. Resultat av den typen ligger ofta inom felmarginalen.

- **Kan vi lita på avsändaren?** Vi måste alltid känna till vem som har beställt och betalat för undersökningen och vem som därmed har intresse av att den publiceras. Vi ska vara mycket restriktiva med enstaka opinionsmätningar från t ex företag, intresseorganisationer eller fackföreningar, eftersom det för det mesta handlar om lobbying eller propaganda. Syftet är normalt att visa

att många håller med om en viss åsikt. Passar inte resultaten publiceras aldrig mätningen.

Politiska partier som beställare godkänner vi inte.

• **Är frågorna neutralt och vettigt ställda?** En tumregel är att frågorna ska vara begripliga, neutrala och sakna värderingar. Det här är särskilt viktigt att kontrollera när man har anledning att tro att beställaren har som syfte att påverka. Att ett etablerat opinionsinstitut utfört undersökningen är ingen garanti för bra frågor, instituten ställer i stort sett de frågor kunden ber om.

Mätningar av partisympatier kan vi nyhetsbevaka om de uppfyller ovanstående krav på opinionsmätningar. Det finns anledning att lägga särskild vikt vid SCB:s stora mätningar av partisympatier, på grund av den strikta metoden och den stora mängden intervjuer. Partisympatimätningar med webbpaneler nyhetsbevakar vi inte, eftersom de inte uppfyller våra krav på urvalet. Flera av våra konkurrenter drar ofta hårt på undersökningar som de har beställt och här gäller det för oss att nyhetsvärdera självständigt.

Undantag från ovanstående krav på opinionsmätningar ska i varje enskilt fall beslutas av *ansvarig chef*.

I nyhets- och aktualitetssammanhang är vi restriktiva med **publikomröstningar på sverigesradio.se** eftersom de inte bygger på ett representativt urval. Att de inte är representativa måste betonas när resultatet presenteras. Om vi i undantagsfall presenterar sådana omröstningar i våra program måste vi understryka att det rör sig om resultat som inte är tillförlitliga.

6:5 PRESSMEDDELANDEN OCH FÄRDIGPRODUCERAT MATERIAL

Det blir allt vanligare att myndigheter, företag och organisationer ställer skrivna kommentarer, inspelade och filmade intervjuer eller kommunikéer till redaktionernas förfogande.

Vår grundinställning är att vi själva ska genomföra intervjuer och utfrågningar. Om vi ska följa vårt uppdrag måste vi också ha frihet att ställa frågor till de aktuella personerna och kontrollera fakta.

Är alla rimliga metoder att få en egen intervju uttömda och det publicistiska värdet mycket stort kan det färdigproducerade materialet i mycket speciella fall användas.

Sedvanlig källkritik ska naturligtvis gälla detta material och publiken ska informeras om att vi krävt att få göra en egen intervju. Publiken ska också upplysas om vem eller vilka som har producerat materialet.

6:6 REKONSTRUKTIONER

Ibland vill vi i våra program använda oss av "skådespeleri" för att tydliggöra en händelse som faktiskt har inträffat. Det kan vara av anonymitetsskäl eller för att innehållet blir tydligare med detta formgrepp. Används "skådespeleri" i våra sändningar ska det framgå om det inte riskerar att underlätta identifiering av anonyma källor. Underlaget ska sparas som referens i minst 6 månader. Det ska vid ett eventuellt yttrande till Granskningsnämnden eller en juridisk process vara möjligt att visa att vi har återgett uttalanden korrekt.

Medarbetare ska aldrig delta i "fejkade" inslag i andra program eller medier utan ett godkännande av *ansvarig chef*. Av trovärdighets-skäl godkänns sådana sändningar ytterst sällan.

6:7 SPEKULATIONER OM BROTT

Vi föregriper inte domstols beslut i en rättsprocess genom att spekulera i skuld eller oskuld eller eventuell påföljd.

Vi bör vara försiktiga med att värdera bevisning som t ex "tung", "graverande" eller "svag". Tillfrågade experter eller parterna i en rättsprocess kan däremot tillåtas värdera bevisningen. Här måste vi dock tänka på de sedvanliga kraven på balans av olika uppfattningar.

6:8 BILDBEHANDLING

Bilder får inte behandlas så att de vilseleder eller lurar publiken, t ex genom bildmontage eller retuschering. Om en bild är förändrad genom montage eller retuschering ska vi alltid ange det i direkt anslutning till bilden. Tänk på att vi måste vara säkra på att vi har rätt att bearbeta bilden.

6:9 ARKIVMATERIAL OCH TIDIGARE PUBLICERAT MATERIAL

Om vi i våra program återutsänder tidigare publicerat material ska vi tydligt markera detta så att det inte kan misstolkas.

Fakta som återpubliceras måste kontrolleras. Vid publicering av tidigare insamlat eller inspelat material måste vi vara övertygade om att fakta och uttalanden fortfarande stämmer vid publiceringstillfället.

Om inslaget eller programmet tidigare har fällts eller kritiserats av Granskningsnämnden måste *ansvarig chef* kontaktas för att avgöra om det kan sändas igen.

Sveriges Radio sänder ofta direkt. Vi ska aldrig vilseleda lyssnarna så att de tror att det rör sig om en direktsändning om det inte är det. Det gäller både hela program och enskilda inslag.

6:10 FÖRINSPELADE PROGRAM OCH REPRISER

I de fall vi sänder inslag eller program som spelats in en tid i förväg eller som är en repris, kan det ibland vara nödvändigt att uppdatera eller helt göra om programmet.

Det är ett gemensamt ansvar att slå larm om händelseutvecklingen

sedan programmet spelades in/sändes första gången varit sådan att det är olämpligt att programmet sänds oförändrat.

Ibland kan det dock vara nödvändigt att sända program med inaktuella uppgifter. I sådana fall ska förändringarna påpekas i på- eller avannons.

6:11 RÄTTELSE – BERIKTIGANDE

Har vi haft fel ska det rättas till. Vi har då skyldighet att publicera en rättelse. En rättelse ska ske även om ingen utomstående part kräver det.

Det räcker inte att sända rätt version. Det ska tydligt framgå att det är en rättelse, när det felaktiga sändes och vad som var fel. Dessutom ska rättelsen innehålla de korrekta uppgifterna. På sverigesradio.se publicerar vi rätt version och ett påpekande att texten är ändrad på grund av tidigare sakfel. Det räcker inte att publicera en rättelse på sverigesradio.se utan den måste även sändas i radio. Om de ursprungliga uppgifterna inte sänts i radio utan endast publicerats på sverigesradio.se räcker det med rättelse där. Om vi har spridit de ursprungliga uppgifterna i sociala medier är det också befogat att sprida rättelsen där.

Ibland kanske vi har uttryckt oss otydligt utan att vi har haft direkt fel. Då ska vi göra ett förtydligande.

Om vi tror att kritiken kommer att leda till en anmälan till Granskningsnämnden eller en juridisk tvist ska vi kontakta *ansvarig chef* som i sin tur kanske behöver konsultera Programsekretariatet.

En begäran om rättelse ska behandlas skyndsamt. Om vi går med på en rättelse ska den sändas så snart det kan ske i ett för publiken naturligt sammanhang så att de som hörde de ursprungliga uppgifterna har förutsättningar att också höra rättelsen.

Rättelser minskar inte vår trovärdighet utan ökar den.

7

SVERIGES RADIO – HELA SVERIGES RADIO

- 1 Geografisk spridning
 - 2 Sociala skillnader
 - 3 Jämställdhet
 - 4 Etnicitet och kulturell mångfald
 - 5 Livsåskådning
 - 6 Funktionsnedsättning
 - 7 Sexuell läggning
 - 8 Ålder
-

Sveriges Radios uppdrag är att granska, bevaka och skildra hela samhället. Våra program ska präglas av mångfald och spegla hela landets befolkning, oavsett om det handlar om tal eller musik. Vi ska vara vaksamma så att vi inte för fördomar och stereotyper vidare. Vi ska också hela tiden sträva efter att söka upp de oväntade händelserna och att hitta de nya och oväntade rösterna.

7:1 GEOGRAFISK SPRIDNING

I våra program ska vi belysa det som händer runt om i Sverige, såväl i glesbygd som i små och stora städer. För att få detta breda perspektiv produceras också våra program på olika orter i hela landet.

Vi ska också belysa och ge perspektiv på det som händer i andra länder, oavsett om det rör sig om stormakter eller små länder.

7:2 SOCIALA SKILLNADER

Vi ska i våra program sträva efter att spegla de olika förutsättningarna för alla som bor i Sverige. Vi ska ha program som är intressanta och berörande oavsett publikens ekonomiska eller sociala förutsättningar. Det handlar om ämnesval och musikval, vilka som bereds plats i programmen och vad olika grupper får kommentera.

7:3 JÄMSTÄLLDHET

Vi ska ta ställning för ett jämställt samhälle med lika rättigheter och skyldigheter för män och kvinnor.

Vi ska ha program som är lika intressanta och berörande för kvinnor som män. Det handlar om ämnesval och musikval, vilka som bereds plats i programmen och vad män och kvinnor får kommentera.

Vi ska också skildra könsstrukturer i samhället, visa förebilder,

medverka till debatt och aktivt leta medverkande och experter av det underrepresenterade könet.

7:4 ETNICITET OCH KULTURELL MÅNGFALD

Alla lyssnare ska, oavsett bakgrund, kunna känna igen sig i våra program. Vi ska beskriva, granska och levandegöra det mångkulturella Sverige i vårt ordinarie programutbud på ett självklart och naturligt sätt, vilket inte utesluter program om etnicitet och kulturell mångfald.

Mångfald innebär att vi väljer ämnen, musik och perspektiv på ett inkluderande sätt och bekämpar uppdelningen "vi och dom" samt att medverkande, experter och källor har olika etnisk och kulturell bakgrund.

Vi låter i alla typer av sammanhang medverkande av olika etnisk och kulturell bakgrund framträda som individer och inte i första hand som representanter för den egna gruppen. Vi nämner etnisk bakgrund bara då det är relevant. Vi ska också vara försiktiga i användandet av ordet invandrare eftersom detta är en icke-homogen grupp med personer som har vitt skilda erfarenheter och bakgrund. Det är begränsande att enbart belysa en person utifrån ursprung när det finns en mängd andra aspekter.

Sveriges Radio har också i uppdrag att göra särskilda program för språkliga minoriteter. De nationella minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli (tornedalsfinska), romani chib och jiddisch har en särställning.

I övriga nyhetssändningar och program innebär det att vi också ska rapportera om nyheter och frågor som berör dessa grupper. Samarbete över redaktionsgränserna, så att medarbetare från Radio Sweden, Sameradion och Sisuradio medverkar i alla typer av program, är ett självklart sätt att arbeta med mångfald i utbudet.

7:5 LIVSÅSKÅDNING

I vår rapportering ska vi inte ange religiös tillhörighet annat än om

det är relevant i sammanhanget. För publiken ska det också tydligt framgå om en person då uttrycker sin egen, högst personliga åsikt, eller om det är troligt att hon eller han talar för en religiös grupp i stort. Ord som "fundamentalist", "militant" och "islamistisk" ska användas med stor urskiljning.

7:6 FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Om någon har en funktionsnedsättning nämner vi det bara om det är relevant. Vi ska vara vaksamma så att vi i våra program inte medvetet understödjer fördomar om människor med funktionsnedsättningar.

Vi har ett särskilt uppdrag att tillgodose behoven hos personer med funktionsnedsättning. Det gäller både programinnehåll, tillgänglighet och hörbarhet i radioprogram och på sverigesradio.se samt information om Sveriges Radio och vårt utbud. Vi ska särskilt tänka på att inte använda bakgrundsljud på ett sådant sätt att de som har nedsatt hörsel får svårare att uppfatta innehållet.

7:7 SEXUELL LÄGGNING

I våra program utgår vi inte ifrån att heterosexualitet är norm för alla. Vi nämner sexuell läggning bara om det är relevant. Vi ska också vara vaksamma så att vi i vår rapportering inte understödjer fördomar om t ex homo- och bisexuella samt transpersoner.

7:8 ÅLDER

Åldern på en person som förekommer i våra program ska bara anges om det är relevant.

Men alla åldersgrupper ska höras i våra program och lyssnare ska oavsett ålder kunna komma till tals utan att behöva företräda sin egen åldersgrupp. Samtidigt får vi vid val av ämne, musik, tempo och perspektiv inte bli okänsliga för olika åldrars behov. I valet av exempelvis programledare, reportrar och medverkande kan vi också motverka ålderssegregering.

8

ETIK OCH GENOMSLAGSKRAFT

- 1 Människors lika värde
 - 2 Fara för liv (kidnappningar, gisslan)
 - 3 Tragiska händelser
 - 4 Våldsskildringar
 - 5 Bilder
 - 6 Sexuella skildringar
 - 7 Humor och satir
 - 8 Musiktexter
 - 9 Radiopjäser
 - 10 Alkohol, narkotika och tobak
 - 11 Brott och brottslingar
 - 12 Telefonväkterier och ring-in-program
-

Sveriges Radio har en stor genomslagskraft och våra program ska därför vara både djärva och genomtänkta.

8:1 MÄNNISKORS LIKA VÄRDE

Vårt programutbud ska som helhet präglas av principen om alla människors lika värde och vi ska verka för jämställdhet och, om det behövs i sändning, ta avstånd från rasism, våld, brutalitet och diskriminering. Vi ska alltså i sammanhang där andra uttrycker sådana åsikter i våra program bemöta eller på annat sätt ta avstånd från dessa uttalanden.

Vi ska i utformningen av våra program och vid val av ämnen och musik inte kränka människor på grund av t ex deras kön, hudfärg, nationalitet, religion, sexuella läggning, funktionsnedsättning eller ålder.

8:2 FARA FÖR LIV (KIDNAPPNINGAR, GISSLAN)

I speciella fall kan vår rapportering i sig utgöra fara för någons liv.

Vid bevakning av exempelvis ett gisslandrama eller en kidnappning ska vi fortfarande arbeta efter principen om konsekvensneutralitet men vid fara för någons liv kan det finnas skäl som gör att vi måste avstå från att rapportera. Ett sådant beslut ska alltid fattas av *ansvarig chef*.

Vi ska vid rapporteringen också vara medvetna om att vi kan bli en bricka i spelet mellan polisen och kidnapparna eller gisslantagarna eftersom bägge parter troligtvis kan ta del av det vi publicerar.

8:3 TRAGISKA HÄNDELSER

När en tragisk händelse har inträffat, oavsett omfattning, ska vi alltid ställa oss frågan om detta bör påverka vårt övriga utbud. Vi måste då diskutera vilka inslag och program vi kan sända direkt efter rapporteringen om den tragiska händelsen. I vissa fall kanske

inslag, program eller repriser ska göras om eller lyftas ut och ersättas. Dessutom kanske vi måste ändra musikutbudet. Däremot deltar vi inte i olika manifestationer, t ex "tyst minut", men kan givetvis uppmärksamma sådana manifestationer i våra program.

8:4 VÅLDSSKILDRINGAR

När vi rapporterar om t ex våld och sexuella övergrepp är det viktigt att tänka på att en alltför omfattande eller detaljerad beskrivning kan verka stötande på publiken och dessutom strida mot sändningstillståndets bestämmelse om genomslagskraften.

Vi bör därför tänka på omfattningen av våldsamma detaljer i enskilda inslag samt omfattningen av det totala antalet inslag som innehåller våld eller övergrepp i ett och samma program. Vi har enligt sändningstillståndet ett särskilt ansvar för att väga in om det kan finnas barn bland lyssnarna. Efter klockan 21 antas inte barn lyssna på radio. Ibland kan det också vara befogat med en varning före inslaget, även om det sänds kvällstid.

Våldsskildringar förekommer också i exempelvis teaterpjäser och annat fiktivt material. Då gäller också att vi är noggranna vid valet av tidpunkt för sändningen. Det som är acceptabelt en sen kväll kanske inte är det dagtid, när barn kan lyssna. Ibland kan det också vara befogat med en varning före programmet eller en varningstext på sverigesradio.se.

8:5 BILDER

Vi ska undvika bilder på döda eller skadade människor. Vi måste noga överväga om just en sådan bild är nödvändig och om den verkligen behövs för att göra en nyhet begripligare.

För bildpublicering gäller i grunden samma etiska regler som för övrigt material som vi publicerar, t ex om enskildas privatliv.

8:6 SEXUELLA SKILDNINGAR

Sexuella skildringar förekommer som en självklar del i t ex teaterpjäser och andra program. Vi ska då visa varsamhet och tänka på radions särskilda genomslagskraft. Eftersom en del av publiken kan uppleva det som utmanande ska vi vara noggranna vid valet av tidpunkt för sändningen – det som är acceptabelt en sen kväll kanske inte är det dagtid, när barn kan lyssna. Efter klockan 21 antas inte barn lyssna på radio. Ibland kan det också vara befogat med en varning före programmet eller en varningstext på sverigesradio.se.

8:7 HUMOR OCH SATIR

Humor och satir är en viktig del av vårt underhållande uppdrag och kan många gånger belysa bl a politik, händelser, samhällsfenomen och fördomar på ett både roligt och tankeväckande sätt. Dessutom kan humor och satir bidra till nya infallsvinklar eller verka förlösande runt känsliga händelser.

Självklart kan satir och humor också uppfattas som stötande av vissa. Därför måste det vara tydligt för publiken att vårt syfte inte är att kränka någon. Vi kan självfallet driva med fördomar och folks attityder mot människor men måste vara varsamma så att programmen inte upplevs som kränkande utifrån kön, hudfärg, nationalitet, religion, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller annat. Tänk även på att det är skillnad mellan att rikta den satiriska udden mot någons åsikter/fördomar eller mot en individ/grupp.

Om det råder tveksamhet inför en sändning bör alltid *ansvarig chef/utgivare* delta i diskussionen kring utformningen av inslag som kan uppfattas som kontroversiella av olika individer eller grupper i samhället.

8:8 MUSIKTEXTER

Sveriges Radios syn på musiktexter är att de är ett konstnärligt uttryck och framförallt att de är fiktiva, dvs en uppdiknad form som beskriver eller gestaltar olika känslor, situationer och fenomen. Därför kan starka ord som t ex svordomar förekomma, precis som i andra texter av fiktiv karaktär i vårt programutbud, t ex pjäser och annan litteratur.

8:9 RADIOPJÄSER

Radiopjäser är ett konstnärligt uttryck och fiktiva, vilket betyder att de i uppdiknad form beskriver och gestaltar olika känslor, situationer och fenomen. Därför kan starka ord som t ex svordomar förekomma precis som i andra texter av fiktiv karaktär i vårt utbud.

Sexuella skildringar eller våldsskildringar förekommer ibland i teaterpjäser. Vi ska dock visa varsamhet när vi utformar program med sådana inslag och ta hänsyn till radions särskilda genomslagskraft. Eftersom en del av publiken kan uppleva det utmanande med sex eller skrämmande med våld ska vi vara noggranna vid valet av tidpunkt för sändningen – det som är acceptabelt en sen kväll kanske inte är det dagtid när barn kan lyssna. Efter klockan 21 antas inte barn lyssna på radio. Ibland kan det också vara befogat med en varning före programmet eller en varningstext på sverigesradio.se.

8:10 ALKOHOL, NARKOTIKA OCH TOBAK

Eftersom vi har så stor genomslagskraft måste vi vara försiktiga när vi skildrar användning av alkohol och tobak samt missbruk av narkotika så att publiken inte får uppfattningen att vi förhålls eller uppmuntrar till användningen.

8:11 BROTT OCH BROTTSLINGAR

Vi måste vara försiktiga när vi skildrar brott och brottslingar med tanke på genomslagskraften. Vi ska inte rapportera så detaljerat om ett brott eller en våldshandling att rapporteringen i sig riskerar att uppmuntra till brott eller lära ut tekniken för att utföra det. Det skulle kunna vara uppvigling, som är ett yttrandefrihetsbrott. Vid tveksamhet måste därför *ansvarig utgivare* kontaktas.

8:12 TELEFONVÄKTERIER OCH RING-IN-PROGRAM

I dessa typer av program vilar ett extra stort ansvar på både programledare och eventuell producent att personer som släpps fram i eter inte missbrukar detta. Skulle så ske har vi ett ansvar för att omgående få bort denna person ur sändning. Under sändningens gång är det programledarens uppgift att se till att sändningen följer lagar och sändningstillstånd. En eventuell producent ska stödja programledaren i detta.

Alla programledare och producenter som arbetar för Sveriges Radio måste därför vara extra väl insatta i de riktlinjer redaktionen ska följa.

Sveriges Radio har antagit särskilda riktlinjer för de s k ring-in-programmens telefondatabaser och hanteringen av uppgifter om de som ringer. Av riktlinjerna framgår vilka uppgifter som får sparas och när de ska gallras.

9

REGLER FÖR MEDARBETARNAS TROVÄRDIGHET

-
- 1 Medarbetares personliga åsikter
 - 2 Politiskt engagemang
 - 3 Demonstrationer och ideellt engagemang
 - 4 Konkurrerande verksamhet och sidouppdrag
 - 5 Bokskrivande
 - 6 Privatekonomi
 - 7 Marknadsföring
 - 8 Medieträning
 - 9 Gåvor, rabatter, gratisresor och stipendier
 - 10 Donationer
 - 11 Informationssäkerhet
-

Sveriges Radios oberoende ska aldrig kunna ifrågasättas och därför krävs att medarbetarna är opartiska och trovärdiga. Det innebär t ex att medarbetare som vid sidan av arbetet är personligt engagerade i en sakfråga eller ett ämne inte kan vara inblandade i bevakningen av den frågan eller det ämnet.

Detsamma kan gälla om en nära anhörig eller nära vän har engagemang som gör att ens opartiskhet och trovärdighet kan ifrågasättas om man bevakar den frågan eller det ämnet.

Meddela därför ansvarig chef om det uppstår situationer där opartiskheten och trovärdigheten riskerar att ifrågasättas.

Grunderna för regelverket kring trovärdighet för anställda finns i kollektivavtalens allmänna villkor och anses vara en del av varje anställd medarbetares anställningsavtal. Förutom i denna handbok så finns även ytterligare riktlinjer i Sveriges Radios policydokument och andra handböcker.

Även medarbetare som inte arbetar med publicistiskt innehåll, eller kan påverka detta, ska värna om företagets trovärdighet och integritet samt värna om sin egen trovärdighet i sitt arbete.

Trovärdighet, opartiskhet och oberoende är också viktigt när Sveriges Radio anlitar uppdragstagare, t ex frilansar och produktionsbolag, och dessa frågor regleras därför i avtalen med dem.

9:1 MEDARBETARES PERSONLIGA ÅSIKTER

SR-medarbetare omfattas, precis som alla andra, av den grundlagskyddade rätten att uttrycka sina åsikter, t ex i sociala, ekonomiska, politiska och kulturella frågor. I samtliga kollektivavtal finns dock bestämmelser som innebär att arbetsuppgifterna kan påverkas beroende på hur man agerar eller uttrycker sig i offentliga sammanhang. Som offentliga sammanhang räknas t ex sociala medier, bloggar,

insändare, debattartiklar och demonstrationer. I sådana sammanhang är alltså medarbetare skyldiga att avhålla sig från sådant som kan medföra att Sveriges Radios trovärdighet och oberoende kan ifrågasättas. Särskilt gäller detta på det politiska området.

Som medarbetare är man också skyldig att i offentliga sammanhang vara diskret med både sin egen och andras verksamhet inom Sveriges Radio, t ex om medarbetare, om medverkande i program och om företagsinterna förhållanden som skulle kunna skada Sveriges Radios verksamhet och integritet. Skulle man som medarbetare misstänka någon oegentlighet inom företaget ska man i första hand informera sin närmaste chef eller en chef i högre ställning.

Det här innebär att det är fritt fram för medarbetare i Sveriges Radio att skriva insändare och debattartiklar, medverka i sociala medier eller ha egna bloggar, om det inte strider mot kollektivavtalets bestämmelser om konkurrerande verksamhet, medarbetarens trovärdighet i tjänsten, Sveriges Radios opartiskhet samt reglerna om intern diskretion.

9:2 POLITISKT ENGAGEMANG

Alla har rätt att vara politiskt aktiva och att vara medlemmar i ett politiskt parti. Det gäller förstås också medarbetare vid Sveriges Radio. Medarbetare som arbetar med publicistiskt innehåll, eller kan påverka detta, har ansvar att meddela *ansvarig chef* om hon eller han har ett politiskt engagemang. Arbetsuppgifterna kan då komma att ändras. Sveriges Radio ska stå fritt från alla politiska partier.

Medarbetare som kandiderar i ett val, som aktivt medverkar i något politiskt parti eller på annat sätt offentligt redovisar sin ståndpunkt får inte framträda i Sveriges Radios program under tre månader före ett val eller en folkomröstning. Som offentligt sammanhang räknas även privata konton på sociala medier, bloggar etc.

När man i samband med sina arbetsuppgifter uppfattas som representant för Sveriges Radio får man inte bära kläder med politiskt budskap eller budskap som på annat sätt kan påverka trovärdigheten för företaget eller arbetsuppgifterna.

9:3 DEMONSTRATIONER OCH IDEELLT ENGAGEMANG

Det står givetvis Sveriges Radios medarbetare fritt att delta i demonstrationer. En medarbetare som deltagit i en demonstration kan dock komma att få ändrade arbetsuppgifter dvs inte delta i rapporteringen av den fråga som demonstrationen gällt. Detta i linje med kravet på trovärdighet vilket innebär att en medarbetare inte kan rapportera om ett ämne där hon eller han offentligt har tagit ställning.

Precis som alla andra har också SR-medarbetare rätt att vara engagerade i ideella organisationer. Om man har ett engagemang som kan komma i konflikt med arbetsuppgifterna, har man ansvar för att meddela *ansvarig chef*. Arbetsuppgifterna kan då komma att ändras.

9:4 KONKURRERANDE VERKSAMHET OCH SIDOUPPDRAG

Det är inte tillåtet, utan skriftligt tillstånd, att vid sidan av anställningen arbeta med konkurrerande verksamhet. Som konkurrerande verksamhet räknas t ex arbete vid andra medieföretag (även SVT och UR), konkurrens genom eget företag, arbete vid produktionsbolag, produktion och arbete med poddar.

En medarbetare bör diskutera med *ansvarig chef* ifall ett externt uppdrag – även om det inte är konkurrerande – kan kopplas till något av Sveriges Radios bevakningsområden. Detta gäller oavsett om uppdraget är avlönat eller inte.

Medarbetare ska aldrig delta i "fejkkade" inslag i andra program eller medier utan ett godkännande av *ansvarig chef*. Av trovärdighetsskäl godkänns sådana sändningar ytterst sällan.

En medarbetares arbetsuppgifter kan komma att ändras även på grund av engagemang i styrelser. Intressekonflikt kan även uppstå om medarbetaren inte sitter i en styrelse, men har ägarintressen i ett företag på annat sätt, t ex genom innehav av aktier.

Uppdrag som innebär att man föreläser om Sveriges Radio görs som huvudregel inom ramen för anställningen i samråd med chef och utan extra ersättning. Om det ska göras som ett sidouppdrag krävs tillstånd av *ansvarig chef*.

9:5 BOKSKRIVANDE

En medarbetare som vill skriva en bok bör i förväg berätta detta för *ansvarig chef* eftersom arbetsuppgifterna kan komma att ändras.

9:6 PRIVATEKONOMI

Aktier, andra värdepapper eller fondandelar är etablerade sparformer i samhället och så också för SR-medarbetare. Ingen medarbetare kan dock delta i rapporteringen kring en händelse där hon eller han har ett betydande ekonomiskt åtagande, t ex stora aktieinnehav. Därför måste innehav rapporteras till *ansvarig chef* som avgör vad som kan ha betydelse för arbetsuppgifterna.

Som SR-medarbetare kan man betraktas som en "insider" och är precis som alla andra skyldig att följa lagen om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument.

Man får i privata affärer inte använda annan information och kunskap än den som redan är allmänt känd. Det är inte heller tillåtet att föra sådan information vidare till någon annan. Den som får kurspåverkande information får under inga omständigheter handla i aktier som berör nyheten, innan den är allmänt känd på marknaden.

9:7 MARKNADSFÖRING

Sveriges Radios anställda får enbart delta i marknadsföring eller reklamsammanhang som rör Sveriges Radio. Denna fråga bör också beaktas vid val av uppdragstagare, t ex frilansar och produktionsbolag, och villkor formuleras sedan i varje enskilt avtal.

När man i samband med sina arbetsuppgifter uppfattas som representant för Sveriges Radio ska man också undvika att bära kläder med iögonfallande logotyper för andra företag.

9:8 MEDIETRÄNING

Sveriges Radios anställda får inte erbjuda medieträning till någon utanför företaget. Denna fråga bör också beaktas vid val av uppdragstagare, t ex frilansar och produktionsbolag, och villkor formuleras sedan i varje enskilt avtal.

9:9 GÅVOR, RABATTER, GRATISRESOR OCH STIPENDIER

Huvudregeln är att Sveriges Radio står för de kostnader som medarbetaren har för att fullgöra sina arbetsuppgifter.

Medarbetare får därmed inte åka på tjänsteresor som någon annan än Sveriges Radio betalar. Sveriges Radio ska stå för resekostnader och uppehälle.

Detta gäller även resor från organisationer eller företag som utformas som "stipendier" eller liknande. När det gäller övriga stipendier får det avgöras i varje enskilt fall.

Ovanstående krav gäller också för frilansmaterial. Vi bör inte köpa in material från uppdragstagare utan att veta vem eller vilka som har betalat för deras resekostnader och uppehälle.

Medarbetare får inte ta emot gåvor, t ex cd-skivor, gratisbiljetter och gratismåltider, av personer som hon eller han har en arbetsrelation till. Undantaget är recensionsverksamhet och vissa fall där

man fått i uppdrag att företräda Sveriges Radio t ex vid en representationsmåltid eller ett evenemang.

Om man tar emot rabatter på varor och tjänster får det aldrig finnas någon koppling mellan rabatten och tjänsteutövningen på Sveriges Radio.

9:10 DONATIONER

Det står givetvis varje SR-medarbetare fritt att som privatperson donera eller ta emot en donation. En större donation kan dock begränsa medarbetarens möjlighet att bevaka en specifik fråga där ämnet är knutet till den organisation eller det företag som tagit emot eller gett donationen. Eventuella donationer måste därför meddelas *ansvarig chef*.

9:11 INFORMATIONSSÄKERHET

Sveriges Radio har ett viktigt uppdrag att bidra till samhällets förmåga att klara kriser och svåra händelser. Information om hur det uppdraget genomförs räknas som samhällsviktig information och skyddas av Säkerhetsskyddslagstiftningen.

I samband med arbetsuppgifterna för Sveriges Radio kan man också få tillgång till annan konfidentiell information, t ex upphovsrättsskyddat material samt programuppgifter, och ska även i de fallen vara diskret samt följa företagets informationssäkerhetspolicy för att skydda informationen på bästa sätt.

Varje medarbetare är skyldig att följa de policydokument och riktlinjer som gäller för säkerhet och informationssäkerhet.

Vissa arbetsverktyg är inte lämpliga att använda när man hanterar mycket känslig information, t ex källskyddat material eller konfidentiell företagsinformation. Det kan t ex handla om minnesanteckningar, inspelade intervjuer, behandling av material, kontakter via mobil, e-post eller sociala medier samt hämtning och lämning av filer.

Som medarbetare bör man alltid göra en bedömning av innehållet i materialet och på vilket sätt informationen lämpligast ska hanteras med tanke på källskydd och informations säkerhetsklassning.

För att garantera källskyddet och Sveriges Radios informations säkerhet får användarnamn och lösenord som används inom Sveriges Radio inte användas på andra platser eller i andra system – de ska vara unika och får bara användas inom Sveriges Radio. Alla behörigheter är personliga och får inte lånas ut till andra.

Användning av internet och e-post får inte strida mot de lagar, bestämmelser och riktlinjer som rör Sveriges Radios verksamhet. Inte heller får man använda internet på ett sådant sätt att man riskerar att misskreditera Sveriges Radio. Sveriges Radios IP-adress kan komma att registreras även om man som medarbetare använder datorn för att kommunicera under alias eller försöker kommunicera anonymt. Medarbetare som på grund av sina arbetsuppgifter behöver uppsöka webbplatser som kan strida mot ovanstående ska i förväg ha tillstånd av *ansvarig chef*.

Villkor för informations säkerhet och tillgång till olika system för uppdragstagare formuleras i varje enskilt avtal.

10

ANSVAR

- 1 Ansvarig utgivare
 - 2 Medarbetares ansvar gentemot ansvarig utgivare
 - 3 Juridisk hjälp, Programsekretariatet
 - 4 Granskningsnämnden
-

Sveriges Radio omges av ett omfattande regelverk. Brott mot dessa regler kan medföra juridiska processer eller fällningar i Granskningsnämnden. Många fällningar kan leda till att vår trovärdighet urholkas. Samtidigt är det mycket viktigt att vi inte ålägger oss för stora restriktioner av rädsla för kritik och processer.

Vår journalistik och våra program ska vara djärva. Det innebär att säkerhetsmarginalerna till regelverkets begränsningar inte får göras omotiverat breda. Ansvaret för denna balansgång ligger hos ansvarig chef och ansvarig utgivare – inom Sveriges Radio är det ofta samma person.

10:1 ANSVARIG UTGIVARE

Verkställande direktören har det yttersta ansvaret för all verksamhet vid Sveriges Radio – även det publicistiska.

Varje radioprogram som sänds i Sveriges Radio har en *ansvarig utgivare* – det gäller även det som publiceras på annat sätt, exempelvis på våra egna digitala plattformar.

Däremot har *ansvarig utgivare* inte ansvar för inlägg på externa plattformar, t ex sociala medier. Det innebär att medarbetare personligen är ansvariga för det de skriver på andra plattformar än våra egna. Därför åligger det *ansvarig chef* att informera medarbetare om detta.

Utgivaren är ansvarig för innehållet på sverigesradio.se när innehållet endast kan ändras av oss på Sveriges Radio. Om vi bäddar in innehåll från andras plattformar, t ex en Youtube-video eller ett Twitter-flöde, så kan det uppfattas som att innehållet på sverigesradio.se kan ändras av någon annan. Därför är det viktigt att göra så klart som möjligt att det inbäddade materialet kommer från någon annans plattform. Det kan man göra t ex genom en text vid materialet där det framgår var det kommer från eller genom att lägga en tydlig linje runt.

I förhållande till yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) är *ansvarig utgivare* ensam ansvarig för programutbudet inom sitt ansvarsområde. *Ansvarig utgivare* fattar alltid självständiga beslut oavhängigt av vilka beslut andra ansvariga utgivare fattar i samma fråga. För Sveriges Radios del innebär det att utgivarbeslut i en och samma fråga kan variera beroende på vilken redaktion eller kanal som sänder. Så långt det är möjligt ska därför en *ansvarig utgivare* informera om, och om nödvändigt diskutera, utgivarfrågor som berör andra ansvariga utgivare inom Sveriges Radio.

Observera att ansvaret gäller i förhållande till yttrandefrihetsgrundlagen. Verkställande direktören kan alltid, t ex mot bakgrund av reglerna i sändningstillståndet, besluta att ett visst program eller en viss del av programutbudet inte ska sändas. Men ingen, inte ens verkställande direktören, kan besluta att ett program eller inslag ska sändas om *ansvarig utgivare* anser att det skulle strida mot YGL. I sådana fall har *ansvarig utgivare* ensam beslutanderätten eftersom vid utsett henne eller honom att ha det ansvaret för ett visst program eller en del av programutbudet.

Utgivaren är alltså ensam ansvarig för eventuella yttrandefrihetsbrott i programmen och har därför rätt att bestämma att ett program eller inslag inte ska sändas. Yttrandefrihetsbrott är t ex förtal, hets mot folkgrupp, uppvigling, högförräderi och spioneri.

Utgivaren är bara ansvarig för brott mot yttrandefrihetsgrundlagen. Skulle en medarbetare göra sig skyldig till ett brott i samband med arbetet är det medarbetaren själv som blir ansvarig. Några exempel är olaga intrång, olovlig avlyssning, kränkande fotografering och fortkörning. Parkeringsböter får varje medarbetare också betala själv.

För olika kommentarsfunktioner och diskussionsforum på sverigesradio.se som efterhandsmodereras gäller inte YGL och *ansvarig utgivares* ensamansvar. Det blir alltså debattörerna själva som blir ansvariga för det de skriver.

För efterhandsmoderade forum gäller lagen om elektroniska anslagstavlor och enligt den har Sveriges Radio en övervakningsplikt. Det innebär att det för varje kommentarsfunktion eller diskussionsforum måste finnas en ansvarig som är skyldig att ta bort inlägg som innebär uppvigling, hets mot folkgrupp, barnpornografibrott, olaga våldsskildring och upphovsrättsintrång. Om sådana inlägg inte tas bort kan den som varit ansvarig för att det borde ha gjorts dömas för brott mot lagen om elektroniska anslagstavlor (däremot inte för det brottsliga innehållet).

Även om Sveriges Radio bara har övervakningsplikt ska vi dock följa samma regler som för sändningarna och därför se till att reglerna i sändningstillståndet följs.

Det är bara *ansvarig utgivare* som kan bestämma att kommentarsfunktioner eller diskussionsforum ska stängas, även om det bara är tillfälligt. I samma ögonblick som kommentarsfältet stängs gäller nämligen YGL och ansvaret för det som står där övergår till utgivaren.

10:2 MEDARBETARES ANSVAR GENTEMOT ANSVARIG UTGIVARE

Alla medarbetare har ett ansvar för att kontakta *ansvarig utgivare*, oavsett tid på dygnet, då utgivarbeslut måste fattas.

I den här handboken nämns en mängd olika beslut där *ansvarig utgivare* måste kontaktas, t ex när det gäller namnpublicering. Alla medarbetare har därför ett eget ansvar för att de är väl insatta i vilka frågor som är ärenden för *ansvarig utgivare*.

10:3 JURIDISK HJÄLP, PROGRAMSEKRETARIATET

En medarbetare som är osäker på hur Sveriges Radios riktlinjer ska tolkas kan alltid vända sig till Programsekretariatet för att få råd i frågor som rör programetik och juridik. Vid frågor om arbetsrätt, t ex bisysslor och konkurrerande verksamhet, vänder man sig till Personalenheten.

10:4 GRANSKNINGSNÄMNDEN

Granskningsnämnden är en självständig nämnd inom Myndigheten för radio och tv.

Granskningsnämnden granskar i efterhand att de program som vi sänder i radio följer radio- och tv-lagen samt sändningstillståndet.

Nämnden kan också granska de program som Sveriges Radio sänder på sverigesradio.se när det är vi själva, och inte lyssnaren, som bestämmer tidpunkten. Dessa program kan dock bara granskas utifrån radio- och tv-lagens bestämmelser om t ex otillbörligt gynnande. Granskningsnämnden kan alltså inte granska program som endast ligger som beställtjänst, lyssning i efterhand ("on-demand") eller är nedladdningsbara, t ex poddradio. Inte heller texter på sverigesradio.se kan granskas.

Sveriges Radio ska dock följa sändningstillståndets bestämmelser om t ex opartiskhet och saklighet även vid publicering på våra digitala plattformar – även om inte Granskningsnämnden i efterhand kan granska oss.

Granskningen kan ske på nämndens eget initiativ eller efter anmälan från lyssnarna. Lyssnare som hör av sig till oss och klagar på våra program bör upplysas om att de kan vända sig till Granskningsnämnden om de anser att programmet eller inslaget bryter mot radio- och tv-lagen eller sändningstillståndet.

Vi är skyldiga att förse nämnden med de uppgifter som behövs för

att de ska kunna granska vår verksamhet. Detta gör Sveriges Radios Programsekretariat (PRS) och det är *ansvarig chef/utgivare* som förser PRS med den information som behövs. Uppgifter som skyddas av anonymitet får däremot inte lämnas ut eftersom handlingar hos nämnden är offentliga.

Om ett program eller inslag blivit anmält påverkar det inte hur vi handskas med materialet, om vi inte själva tycker att anmälaren har rätt ifråga om t ex en uppgift som uppges vara osaklig eller om anmälaren har rätt till genmäle. *Ansvarig chef* bör redan då anmälan kommer ta ställning till om det ska ses som en begäran om genmäle eller rättelse av sakfel.

Programmet eller inslaget kan t ex gå i repris, men ett inslag som fällts av Granskningsnämnden ska som regel inte sändas igen. *Ansvarig chef* kan efter samråd med Programsekretariatet bestämma undantag från denna riktlinje. Men då måste motivet till undantaget framgå av påannonseren.

Vi kommenterar inte program som anmälts till Granskningsnämnden innan nämnden har avgjort ärendet.

Granskningsnämnden kan besluta att vi ska upplysa publiken om att ett program eller inslag har fällts. Hur och när en fällning ska publiceras ska man alltid diskutera med Programsekretariatet, men publiceringen av fällningen bör som regel ske i nära anslutning till programmet. Vi ska i princip aldrig diskutera fällningen i våra program eftersom det då finns risk att vi upprepar det som vi fällts för. Undantag från denna regel kan bara ske i mycket speciella fall och beslutas då av *ansvarig chef* som först ska rådgöra med Programsekretariatet.

Ett fällt inslag behöver inte automatiskt plockas bort från sverigesradio.se om det inte är så att det fällts på grund av intrång i privatlivet. I så fall bör det plockas bort eller anonymiseras. Om

det är fällt av annan anledning bör det framgå av text i anslutning till inslaget. Det ska tydligt framgå för publiken att inslaget är fällt av Granskningsnämnden.

Det är själva programmet eller inslaget, och därmed Sveriges Radio, som frias eller fälls av Granskningsnämnden och inte någon enskild medarbetare. Däremot blir man tillsammans med sin *chef* kallad till Sveriges Radios vd för att, tillsammans med en företrädare för Programsekretariatet, diskutera nämndens beslut.

Inom Sveriges Radio är ofta *chef* och *ansvarig utgivare* samma person men i juridisk mening är det skillnad mellan de två rollerna.

Som *chef* har man ansvar för att programmen följer bestämmelserna i radio- och tv-lagen samt sändningstillståndet.

En *ansvarig utgivare* är ansvarig för eventuella brott mot yttrandefrihetsgrundlagen.

.....
**RADIO- OCH TV-LAGEN
(RTL) SÄNDNINGSTILL-
STÅNDET (ST)**
.....

Opartiskhet
Saklighet
Demokratiska värden
Mediets genomslagskraft
Otillbörligt gynnande
Respekt för privatlivet
Mångfald
Kulturansvar
Geografisk spridning
Extern medverkan
Minoritetsspråk
Funktionshindre
Barn och unga m fl

.....
Granskningsnämnden
.....

SR frias/fälls
Vd ytterst ansvarig
.....

Inga påföljder
Offentliggörande
Särskild avgift
Internt "husförhör"

.....
**YTTRANDEFRIHETSGRUND-
LAGEN (YGL)**
.....

Meddelarskydd
Censurförbud
Ensamansvar (ansvarig utgivare)
Yttrandefrihetsbrotten:
– förtal
– hets mot folkgrupp
– uppvigling
– olaga hot m fl
Särskild rättegångsordning med jury
JK åklagare

.....
Domstol
.....

Ansvarig utgivare frias/fälls
.....

.....
Böter eller fängelse för ansvarig utgivare
Utgivaren och/eller SR betalar eventuellt skadestånd

11

UPPHOVSRÄTT

- 1 Citaträtten
 - 2 Travestier och parodier
 - 3 Program på sverigesradio.se och nedladdning
 - 4 Bilder
 - 5 Upphovsrättsligt skyddat material på digitala plattformar
 - 6 Juridisk hjälp, Programsekretariatet
-

11:1 CITATRÄTTEN

När man i ett program eller inslag vill ha med ett utdrag ur en bok, musikstycke eller liknande går det bra under förutsättning att upphovsmannen har offentliggjort verket och det man citerar ur är spritt med upphovsmannens tillstånd.

Längden på citatet beror på hur nära koppling det citerade har till det som programmet eller inslaget handlar om – ju starkare koppling det citerade har till programmet/inslaget desto längre del kan man ha med. Generellt sett får man använda så mycket som behövs för att det ska vara klart för publiken hur personen, boken, musiken, företeelsen låter.

Men man får inte citera om utdraget finns med bara för att göra programmet eller inslaget mer hörvärt. Man ska också berätta vad det är man citerar, vem som är upphovsman och var citatet kommer ifrån.

Man kan citera ur alla sorters verk förutom bilder, där man alltid måste ha tillstånd från fotografen.

11:2. TRAVESTIER OCH PARODIER

Om man vill göra travestier eller parodier på en litterär text eller ett musikaliskt verk, t ex ändra en låttext, så bör *ansvarig chef* ta kontakt med Programsekretariatet för att få juridiska råd före publiceringen.

11:3. PROGRAM PÅ SVERIGESRADIO.SE OCH NEDLADDNING

Programinnehåll som anställda har gjort kan utan tidsbegränsning läggas ut på sverigesradio.se.

För uppdragstagare, t ex frilansar och produktionsbolag, formuleras villkor om detta i varje enskilt avtal.

När det gäller lyssning i efterhand ("on-demand") har Sveriges Radio rätt att lägga ut program med musik på sverigesradio.se under 30 dagar efter sändning. Om det är en följetong eller avgränsad programserie kan programmen läggas ut efter sändning och finnas kvar t o m 30 dagar efter att det sista avsnittet i serien är sänt. Detsamma gäller program med skådespelar- och musiker-medverkan samt litteratur skriven av medlemmar i Sveriges Författarförbund och dramatik skriven av medlemmar i Svenska Dramatikerförbundet. För ersättning till skådespelare (TF), musiker (SMF), författare (SFF) och dramatiker (SDF), se respektive avtal. Dessa regler gäller innehåll som är beställt fr o m den 1 februari 2004.

För övriga upphovsmän behövs särskild överenskommelse.

För nedladdning, dvs poddradio, gäller andra regler – Sveriges Radio kan bara möjliggöra nedladdning av innehåll där Sveriges Radio äger upphovsrätten. När det gäller poddradio finns dock ett avtal med upphovsrättsorganisationerna som tillåter 10 procents musikinnehåll i nedladdade filer. Avsikten är att vi inte ska behöva klippa bort jinglar, trailers eller musikillustrationer i program som i huvudsak består av tal. Vid osäkerhet kontakta Programsekretariatet.

11:4 BILDER

För att få använda en bild på sverigesradio.se måste man få tillstånd från fotografen, om inte en SR-medarbetare tagit bilden. Samma sak gäller bilder av konstverk, och då ska både konstnär och fotograf ge tillstånd.

Även publiceringar av skärmdumpar kräver tillstånd av rättighetshavaren. Innehållet i skärmdumpar kan ha olika rättighetshavare, t ex fotograf, textförfattare eller liknande.

Olika redaktioner kan ha olika bildavtal med bildbyråer och ansvarig chef kan informera om vad som gäller. Ibland kan också företag och organisationer erbjuda bilder gratis.

Upphovsrätten till bilder gäller i 50 år efter att bilden togs, men om bilden kan anses som ett konstverk gäller upphovsrätten i 70 år efter fotografens död. Bilder som inte är konstverk ("utan vetenskapligt eller konstnärligt värde") är fria att använda om de är tagna före den 1 januari 1969.

Det finns ingen citaträtt när det gäller bilder.

Ange alltid källan genom att ange namn på fotografen och eventuell bildbyrå.

Respektera också fotografen – hon eller han har alltid haft en tanke med bilden och det bör vi tänka på eftersom vi ofta måste beskära bilder.

Bilder som SR-anställda har tagit i tjänsten tillhör företaget och inte en enskild anställd.

11:5 UPPHOVSRETTSLIGT SKYDDAT MATERIAL PÅ DIGITALA PLATTFORMAR

Om man hittar text, ljud eller bilder på nätet och skulle vilja använda materialet på Sveriges Radios digitala plattformar måste man få tillstånd till detta från respektive upphovsman.

11:6 JURIDISK HJÄLP, PROGRAMSEKRETARIATET

En medarbetare som är osäker på hur Sveriges Radios riktlinjer ska tolkas kan alltid vända sig till Programsekretariatet för att få råd i frågor som rör programetik och juridik, t ex upphovsrätt.

12

ANONYMITET OCH KÄLLSKYDD

-
- 1 Meddelarskydd – källskydd
 - 2 Anonymitet
 - 3 Bilder på anonyma
 - 4 Dokumentation av insamlat material
 - 5 Utlämnande av icke-publicerat material
 - 6 Sänt material – förfrågningar och försäljning
-

12:1 MEDDELARSKYDD – KÄLLSKYDD

Meddelarskyddet innebär bl a en rätt för den som lämnar uppgifter för publicering att förbli anonym och en tystnadsplikt för journalister som innebär att man inte får avslöja vem som lämnat uppgifterna. Tystnadsplikten gäller också andra medarbetare som känner till en anonym källas identitet.

Den som röjer en källa bryter mot grundlagens bestämmelse om tystnadsplikt och riskerar att straffas med böter eller fängelse i högst ett år.

I väldigt sällsynta fall kan en domstol dock förelägga en journalist att avslöja sin källa och om man vägrar kan man sättas i häkte i högst tre månader. I sådana ytterst sällsynta fall är det den enskilda medarbetaren som slutligen avgör hur hon eller han vill göra.

Meddelarskyddet är en överenskommelse mellan källan och den enskilda medarbetaren. Kravet på tystnadsplikt är lika viktigt inom redaktionen som utanför. *Ansvarig utgivare* kan för sitt beslut om publicering behöva veta vem källan är men då måste källan först ha godkänt detta.

Meddelarskyddet innehåller också andra delar, bl a ett efterforskningsförbud. Det betyder att det är ett grundlagsbrott om någon inom en myndighet eller annat allmänt organ försöker ta reda på en källas identitet.

Meddelarskyddet innebär alltså ett klart straffrättsligt förbud att avslöja källan. Men som ett vidare begrepp än grundlagens meddelarskydd kan vi också tala om källskydd.

Sveriges Radio kan ha flera skäl att bevara identiteten hos en uppgiftslämnare hemlig. Det kan t ex handla om ett skyddsbehov mot represalier eller våld, respekt för privatlivet eller konkurrensskäl. Detta källskydd kan vara lika viktigt som meddelarskyddet, även om det i alla delar inte innehåller straffrättsliga sanktioner.

För Sveriges Radios del är källskyddet mycket viktigt för att bevara vår trovärdighet som en fri och oberoende medieaktör.

Att röja källor kan ske medvetet eller omedvetet. Den publicistiska skadan blir i båda fallen stor och vår trovärdighet kan i sådana fall med rätta ifrågasättas.

Ansvar för att bevara källskyddet vilar i första hand på den enskilda medarbetaren. Sveriges Radio som organisation har samtidigt en skyldighet att skapa rutiner och system som underlättar för den enskilda medarbetaren att leva upp till lagstiftningen.

Alla medarbetare måste hålla sig informerade om de säkerhetsregler som gäller för olika rutiner och arbetsverktyg och om de omständigheter som gör oss sårbara för angrepp från dem som har intresse av att röja våra källor.

Sveriges Radio måste också hela tiden se över de administrativa system som används för både intern och extern kommunikation så att inte källskyddet riskeras. Känslig information får inte läcka inom företaget eller de system vi har tillsammans med andra public service-bolag. Om en källa ska få ersättning för t ex utlägg måste det finnas rutiner som gör det möjligt att betala ut pengar utan att samtidigt röja källan.

12:2 ANONYMITET

Anonyma källor gör att ett inslag eller program kan uppfattas som mindre trovärdigt och bör därför användas sparsamt. Trots det kan det vara befogat med anonyma källor.

Om någon begärt anonymitet måste Sveriges Radio garantera detta. Att röja en uppgiftslämnarens eller medverkandes identitet kan stå i strid med bestämmelsen om en enskilds privatliv men även innebära ett brott mot yttrandefrihetsgrundlagen.

Anonymitet kan uppnås genom att rösten utelämnas helt eller

ersätts av en annan röst som exakt återger intervjuuttalanden. Röstförvrängning bör vi undvika – dels för att det inte ger garanterad anonymitet, dels för att hörbarheten försämras. Om vi utelämnar t ex namn och hemort men låter rösten höras så måste den intervjuade ha gått med på det eftersom hon eller han ändå kan bli igenkänd på rösten.

Våra program finns idag på flera plattformar. Det underlättar upprepad lyssning, ökar spridningsområdet och i viss mån också möjligheterna att identifiera anonyma personer. Programmen läggs automatiskt ut efter sändning och finns sedan på sverigesradio.se i 30 dagar. Det är därför mycket viktigt att ägna särskild uppmärksamhet åt anonymisering i radioprogrammen. Om vi använder oss av t ex röstförvrängning i ett radioprogram som läggs ut på sverigesradio.se kan någon som vill spåra källan bearbeta ljudet så att identifiering är möjlig.

12:3 BILDER PÅ ANONYMA

Även om en persons anletsdrag inte syns på bilden så kan också detaljer i klädsel och bakgrund avslöja identiteten.

Om vi publicerar bilder av en person som vill vara anonym måste vi tänka på att någon som vill identifiera personen kan bearbeta även en så kallad pixlad bild eller identifiera personen med hjälp av en bildsökning på nätet.

12:4 DOKUMENTATION AV INSAMLAT MATERIAL

Medarbetare ska i möjligaste mån dokumentera insamlandet av journalistiskt material i minst sex månader så att fakta går att kontrollera ifall inslaget eller programmet leder till en anmälan till Granskningsnämnden eller till en juridisk tvist.

Dokumentationen måste förvaras på ett betryggande sätt så att en anonym källa inte avslöjas.

Som medarbetare bör man alltid göra en bedömning av innehållet i materialet och på vilket sätt informationen lämpligast ska lagras och sparas med tanke på källskyddet.

12:5 UTLÄMNANDE AV ICKE-PUBLICERAT MATERIAL

Sveriges Radio lämnar inte ut icke-publicerat material. Undantag kan bara göras av verkställande direktören eller vid domstolsföreläggande. Syftet är att vi ska kunna samla in vilket material som helst utan risk för att allmänheten kan misstänka att vi går olika parters ärenden genom att t ex förse dem med icke-publicerat material.

12:6 SÄNT MATERIAL – FÖRFRÅGNINGAR OCH FÖRSÄLJNING

Den som vill ta del av sänt material hänvisas i första hand till tillgängliga digitala publiceringar.

Material som har sänts i Sveriges Radio tillhör företaget och inte en enskild anställd. Förfrågningar om licensiering av sänt material ska hänvisas till Programförsäljningen och det finns restriktioner för vilka ändamål Sveriges Radio kan sälja eller lämna ut material. Programförsäljningen tar alltid kontakt med den berörda redaktionen för samråd.

Medverkande som för eget bruk vill ha en kopia med sin medverkan kan få det av redaktionen sedan vi först kontrollerat att vi inte lämnar ut material som är känsligt för andra.

Gäller det t ex musiker som vi spelat in och som vill ha en kopia av vår inspelning för att göra en egen cd ska de hänvisas till Programförsäljningen.

Förfrågningar från myndigheter eller enskilda som vill använda vårt material i brottsutredningar eller rättsprocesser hänvisas till Programsekretariatet.

13

PROGRAMDELTAGARE OCH UPPGIFTLÄMNARE

- 1 Intervjuade och programdeltagare
 - 2 Barn och ungdomar
 - 3 Dokumentärer och samhällsreportage
 - 4 Misstänkta, kriminella och vittnen
 - 5 Begäran från polis att avstå från publicering
 - 6 Vägran att delta inget hinder för publicering
 - 7 Embargo
 - 8 Betalning för intervju eller tips
-

13:1 INTERVJUADE OCH PROGRAMDELTAGARE

En person som intervjuas bör i princip alltid få veta att den hon eller han intervjuas av är en SR-medarbetare och vilken fråga intervjun gäller.

I vissa fall kan vi frånga den principen om det är enda sättet att få en person till mikrofonen och frågan har ett stort allmänintresse. Det kan t ex gälla personer som uppenbart undviker att svara på en för allmänheten viktig men känslig fråga. Det kan också handla om personer som sysslar med brottslig verksamhet eller anti-demokratiska aktiviteter.

Vi kan också göra undantag vid t ex busringningar i humor- och underhållningsprogram men då är regeln att vi efteråt ringer upp och berättar att vi spelat in tidigare samtal.

Personer som vi ber vara med i olika program har också rätt att i förväg få veta om det handlar om en ren intervju eller om en debatt. De har också rätt att få veta vilket ämne det gäller och om intervjun bandas, och därmed kommer att redigeras, eller om den är direktsänd.

Debattdeltagare ska om möjligt få veta vilka andra som kommer att delta i debatten.

Vi har ingen skyldighet att lämna ut intervjufrågor i förväg och ingen har rätt att kräva att få ta del av vårt material innan det sänds. Om någon kräver att vi ska avstå från att sända ett inslag eller program så har vi skyldighet att lyssna till invändningarna och värdera dessa, men ingen kan hindra oss att publicera. Uppstår oklarheter ska *ansvarig chef/utgivare* kontaktas för avgörande.

Om syftet med ett samtal är att få bakgrundsinformation så har medarbetarna rätt att spela in intervjupersoner utan att uppge det. Detta inspelade material får dock inte publiceras utan medgivande från *ansvarig chef/utgivare*.

Så länge man själv deltar i samtalet har man laglig rätt att spela in det.

13:2 BARN OCH UNGDOMAR

Vi ska ta särskild hänsyn till barn och ungdomar som medverkar i våra program och på sverigesradio.se. De har av naturliga skäl svårare att sätta sig in i konsekvenserna av att medverka i medier och det är vårt publicistiska ansvar att se till att deras integritet inte kränks. Det är också vårt ansvar att inte publicera uttalanden från barn och ungdomar som kränker integriteten hos deras föräldrar eller andra i omgivningen.

Ju yngre barnen är desto mer försiktiga måste vi vara. Men tonåringar som söker uppmärksamhet genom att gärna medverka i medier kanske inte heller alltid är medvetna om hur deras medverkan kan påverka deras liv för lång tid framöver.

Vi behöver inte ha föräldrars, eller vårdnadshavares, tillstånd för att intervju barn i deras egen miljö, t ex skolor, förskolor (dagem), ute på stan eller på olika kaféer där äldre barn vistas. Med hänsyn till deras integritet är det däremot inte säkert att vi kan sända intervjuerna – i sådana fall kan en lösning vara att låta barnen vara anonyma i sändning.

Ibland kan det vara så att publicering inte ligger i föräldrarnas, men väl i barnets intresse – då måste vi överväga hur vi på bästa sätt kan värna barnets yttrandefrihet och samtidigt skydda det, t ex genom anonymitet.

Andra gånger kanske det är föräldrarna som vill att deras barn ska framträda i medierna trots att det skulle kunna kränka barnets integritet – även då måste vi ta hänsyn till barnet och ge barnet anonymitet eller till och med avstå från publicering.

Om vi gör en överenskommelse med barn om att de ska gå till

andra platser eller ger dem något slags uppdrag måste vi ha vårdnadshavares tillstånd, eftersom vi då ingår avtal med dem. Och det har barn inte rätt att göra annat än undantagsvis.

En annan sak är också att vi kan behöva tillstånd från skolan eller förskolan för att gå in och göra intervjuer, men det beror inte på att det krävs föräldratillstånd för själva intervjun utan på vad man har rätt att göra på enskilda platser.

På offentliga platser får vi inte bara spela in utan också fotografera minderåriga. Vi bör dock vara försiktiga vid publicering eftersom barnet kan leva under skyddad identitet eller vara gömt av andra skäl. Är man osäker bör man därför fråga föräldrar eller personal från skolan eller förskolan.

13:3 DOKUMENTÄRER OCH SAMHÄLLSREPORTAGE

Sveriges Radios dokumentärer och långa samhällsreportage lägger ofta tonvikt på att lyfta fram enskilda människor och deras berättelser. Då måste vi vara extra uppmärksamma på den personliga integriteten. Balansgången mellan det personliga och privata är svår, liksom mellan personlig integritet och allmänintresse, och det ställer höga krav på vårt omdöme.

Det finns alltid minst två sidor av en relation eller händelse och om det råder tveksamhet inför en sändning bör alltid *ansvarig chef/utgivare* delta i diskussionen kring hur materialet presenteras och då ska alltid den andra, och i vissa fall den tredje, partens situation övervägas. Speciellt viktigt är det om barn medverkar i programmen eller på annat sätt kan påverkas av dem.

Dessutom är intervjupersonerna ofta ovana vid radions genomslagskraft och därför måste vi vara extra uppmärksamma och tydliga mot dem vi intervjuar.

13:4 MISSTÄNKTA, KRIMINELLA OCH VITTNEN

En brottsmisstänkt person är en av parterna i en rättsprocess. Som i all annan bevakning bör alla parter höras även inom kriminaljournalistiken. Det sker också – även misstänkta som sitter häktade med restriktioner får normalt komma till tals i våra sändningar genom sina försvarsadvokater. Att låta en misstänkt själv höras i sändning är inte uteslutet, eftersom sådana inslag normalt balanseras av uppgifter om polisens misstankar mot henne eller honom. Vi måste också ta hänsyn till radions stora genomslagskraft.

Ansvarig chef/utgivare måste också avgöra om den personliga integriteten kränks, t ex om anhöriga till en misstänkt kan drabbas. Kanske finns det barn som vi ska ta extra hänsyn till.

En intervju med en efterspanad brottsling ska ha godkänts av *ansvarig chef* innan intervjun publiceras. Vi ska vara mycket restriktiva med att publicera sådana intervjuer.

Att intervjua och träffa en brottsling kan i sig innebära en brottslig handling, t ex skyddande av brottsling.

Om vi sänder en intervju med en dömd person bör vi fundera på om intervjun i sig kan vara till men för den dömdes anhöriga eller för eventuella brottsoffer eller deras familjer.

Speciell eftertanke krävs om vi intervjuar personer som anses vara brottslingar i sina hemländer. Hemlandets rättssystem kan skilja sig mycket från det svenska. Vid osäkerhet ska *ansvarig chef* kontaktas.

Även intervjuer med brottsvittnen ställer stora krav på eftertanke. Vi måste överväga om intervjun i sig kan innebära fara för den intervjuade.

Om vi intervjuar ett vittne till ett brott ska vi vara medvetna om att hon eller han då kan vara förbrukad som vittne i en rättegång. Det kan ändå vara befogat att publicera en sådan intervju om det personen tillför vår rapportering är av mycket stor betydelse. Detta avgörs av *ansvarig chef*.

13:5 BEGÄRAN FRÅN POLIS ATT AVSTÅ FRÅN PUBLICERING

I samband med en polisinsats kanske vi ställs inför kravet att vi ska avstå från publicering. En sådan uppmaning från polisens eller åklagarens sida kan ha olika motiv: en brottsutredning kanske kan lida skada eller också kan publiceringen medföra allvarliga risker för liv och hälsa. I dessa fall är det *ansvarig chef* som fattar beslut.

13:6 VÄGRAN ATT DELTA INGET HINDER FÖR PUBLICERING

Om en person inte vill ställa upp på en intervju ska det inte hindra oss från att publicera. Vi ska då tydligt redovisa för publiken att personen har tackat nej.

Vi ska i sådana fall fundera på om det finns kända ställningstaganden i den aktuella frågan från den person som har tackat nej. I de fall redaktionen känner till personens uppfattning ska den redovisas, t ex genom citat, för att ge publiken möjlighet att skaffa sig en egen uppfattning i frågan.

Samma riktlinjer gäller om vi trots ansträngningar inte lyckats nå en person. Om programmet innehåller allvarliga angrepp på den personen måste *ansvarig chef* ta ställning till om vi ska publicera trots att personen inte har kunnat nås.

Den som blir intervjuad ska aldrig själv kunna "beställa" reporter. Det är Sveriges Radio som bestämmer vem eller vilka som ska intervjua en viss person. Uppstår oklarheter kring detta ska *ansvarig chef* kontaktas.

13:7 EMBARGO

Grundregeln är att vi själva inom Sveriges Radio väljer vad, var och när vi ska publicera. Om vi ändå har tagit emot ett material som är förknippat med ett embargo i form av en publiceringstid bör vi stå fast vid det. Vi ska däremot bara i undantagsfall göra sådana överenskommelser om materialet bedöms ha ett stort allmänintresse. Om någon annan bryter embargot står det oss fritt att också publicera, vilket ska göras klart när vi accepterar uppgörelsen om embargo.

13:8 BETALNING FÖR INTERVJU ELLER TIPS

Sveriges Radio betalar i normala fall inte för att en person ska ställa upp på en intervju, undantag finns för medlemmar av Författarförbundet som får avtalsenlig ersättning när de talar om sitt eget eller andras författarskap eller medverkar i paneler, debatter och samtal. Övriga undantag från denna riktlinje kan endast ges av *ansvarig chef*.

Däremot kan tipspengar betalas ut till personer som förser oss med information men då måste vi alltid se till att vi i samband med utbetalningen inte röjer vår källa. Tipspengar ska godkännas av *ansvarig chef*.

14

RESPEKT FÖR PRIVATLIVET

-
- 1 Namnpublicering och andra identifierande uppgifter
 - 2 Hänsyn till anhöriga och drabbade
 - 3 Utpekande av andra
 - 4 Bilder
 - 5 Självmord
 - 6 Begravningar
 - 7 Döda, skadade eller saknade
 - 8 Olycks- och katastrofplatser
 - 9 Chockade, skadade och sörjande
-

Sveriges Radio ska respektera den personliga integriteten och vi rapporterar bara om människors privatliv om det har ett oavvisligt allmänintresse. Det finns inget hinder för oss att ta initiativ till en granskning av aspekter som rör någons privatliv så länge det finns ett oavvisligt allmänintresse.

Denna respekt gäller även offentliga personer, t ex politiker och kända personer, om det inte är så att händelsen påverkar deras tjänsteutövning, innebär ett lagbrott eller på annat sätt har ett uppenbart allmänintresse. Det räcker dock inte med allmän nyfikenhet.

Enligt sändningstillståndet ska vi i våra program respektera den enskildas privatliv och personliga integritet. Också under produktionsarbetet visar vi respekt för enskilda människor.

14:1 NAMNPUBLICERING OCH ANDRA IDENTIFIERANDE UPPGIFTER

Vi är i grunden restriktiva när det gäller namnpublicering. Bara i undantagsfall namnges t ex misstänkta brottslingar. Det ska då finnas ett oavvisligt allmänintresse. Samma sak gäller namngivning av dömda.

Namnpublicering ska som huvudregel, oavsett publiceringsform, godkännas av *ansvarig chef/utgivare*.

Även om vi avstår från namnpublicering måste vi tänka på att andra uppgifter, t ex yrke, ålder, hemort, röst eller uttryckssätt, kan leda till identifiering.

Ansvarig utgivare, som ju ensam är ansvarig för eventuella brott mot yttrandefrihetsgrundlagen, fattar alltid självständiga beslut oavhängigt av vilka beslut andra utgivare fattar i samma fråga. För Sveriges Radios del innebär det att publiceringsbeslut i en och samma kanal kan variera beroende på vilken redaktion eller

kanal som sänder – så långt det är möjligt ska därför *ansvarig utgivare* informera om, och om nödvändigt diskutera, utgivarfrågor som berör andra ansvariga utgivare inom Sveriges Radio.

Fundera särskilt över namnpublicering eller andra identifierande uppgifter, som lämnas på digitala plattformar. Publicering av inslag eller program på sverigesradio.se, där en person utpekats i kränkande sammanhang, innebär att hon eller han är sökbar under lång tid framöver. Om någon vänder sig till oss och önskar bli avidentifierad bör *ansvarig utgivare* ta ett förnyat publiceringsbeslut och ta ställning till om identifieringen fortfarande kan motiveras av allmänintresset som ju kan ha minskat över tid.

Fundera också noga igenom om det är lämpligt att aktivera kommentarsfunktionen på en artikel där vi låtit bli att namnpublicera. Det finns nämligen risk för att någon annan i en kommentar namnger den som vi valt att anonymisera.

14:2 HÄNSYN TILL ANHÖRIGA OCH DRABBADE

Vid namnpublicering, och andra identifierande uppgifter, ska vi också ta hänsyn till den namngivnas anhöriga, kanske finns det minderåriga barn som kan ta skada.

När vi berättar om brottsfall ska vi ta speciell hänsyn till brottsoffer och anhöriga till dem som är inblandade i brottet.

Vi ska vara vaksamma så att publiken inte genom våra program kopplar oskyldiga anhöriga till ett brott. Vi ska bara berätta om en brottslings familjeförhållanden och privatliv om detta har någon betydelse för själva bakgrunden till brottet och därmed ger ett relevant mervärde.

Om vi sänder intervjuer med dömda bör vi fundera på om intervjun i sig kan vara till men för den dömdes anhöriga eller för eventuella brottsoffer eller deras familjer.

14:3 UTPEKANDE AV ANDRA

Vi måste vara uppmärksamma så att intervjuade, oavsett om de är namngivna eller ej, inte pekar ut andra personer på ett sådant sätt att deras privatliv kränks eller så att de förtalats.

14:4 BILDER

På samma sätt som vi är restriktiva med namnpubliceringar är vi också försiktiga vid bildpubliceringar på digitala plattformar. Om en bild kan uppfattas som kränkande för den personliga integriteten så är det en fråga för *ansvarig utgivare*.

Även om en persons anletsdrag inte syns på bilden så kan också detaljer i klädsel och bakgrund avslöja identiteten. Även bilder på t ex personens bostad, arbetsplats, bil eller liknande kan vara avslöjande.

Vi måste också tänka på att någon som vill identifiera en anonym person kan bearbeta även så kallade pixlade bilder eller identifiera personen med hjälp en bildsökning på nätet.

14:5 SJÄLMORD

Vi är restriktiva när det gäller att ange självmord som dödsorsak. Att rapportera om ett självmord kan vara integritetskränkande och kan innebära stora men för de efterlevande. Undantag görs då det finns ett oavvisligt allmänintresse och beslut fattas då av *ansvarig chef och/eller ansvarig utgivare*.

Däremot kan vi i våra program självklart rapportera om självmord som fenomen.

14:6 BEGRAVNINGAR

Vi ska som regel bara bevaka eller rapportera från en begravning om familjen till den avlidna har gett sitt samtycke. Det ska finnas mycket starka skäl för att frångå denna princip.

Bevakning av en begravning ska ske med stor omsorg om de anhöriga och vi ska undvika närgångna intervjuer med de sörjande.

14:7 DÖDA, SKADADE ELLER SAKNADE

Vi ska alltid ta hänsyn till risken att anhöriga nås av uppgiften via vår rapportering innan de är underrättade på annat sätt. En anhörig ska inte nås av t ex ett dödsbud via radion. Det kan finnas skäl att frångå denna princip om det gäller väldigt högt uppsatta officiella personer och vi har en absolut säker bekräftelse.

Om det handlar om att namnge döda, skadade eller saknade personer så är det ett beslut för *ansvarig chef*.

Om vi avstår från att namnge kan det ibland leda till oro hos en större del av publiken än om vi valt att namnge. Vi ska därför sträva efter att minska kretsen för denna oro så mycket som möjligt genom att berätta fakta utan att det leder till identifiering. Sådana fakta kan t ex vara flyglinje, färjebolag, destination eller avgångsort.

14:8 OLYCKS- OCH KATASTROFPLATSER

När vi rapporterar från en olycksplats eller ett katastrofområde får vi givetvis inte uppträda på ett sådant sätt att det försvårar viktigt räddningsarbete. Reportrar på plats måste vara extra uppmärksamma på den risken och i första hand inrikta arbetet på att snabbt få en uppfattning om olyckans eller katastrofens omfattning. Faktauppgifter tenderar att snabbt ändras och det är därför extra viktigt att stämma av fakta med mer än en källa.

Vi ska vara väldigt försiktiga med att slå fast, eller spekulera i, antalet döda eller skadade. Under ett pågående nyhetsskede ska vi omedelbart rätta tidigare felaktiga faktauppgifter.

14:9 CHOCKADE, SKADADE OCH SÖRJANDE

Vi ska undvika att intervjua personer som kan vara i chock eller på annat sätt starkt känslomässigt berörda. Om vi ändå beslutar oss för att göra det, så måste det ske med stor omsorg. Tänk på att chockade personer kan uppträda till synes lugnt och rationellt. Eventuellt chockade personer ska i första hand intervjuas om saker som de själva har varit med om. Det är inte lämpligt att be om allmänna omdömen. Det ligger också ett speciellt ansvar att avgöra om en intervju med en eventuellt chockad person verkligen ska publiceras.

15

ARBETSMETODER

- 1 Dold mikrofon
 - 2 Dold och kränkande fotografering
 - 3 Dold/falsk identitet i sociala medier
 - 4 Hemliga inspelningar gjorda av andra
 - 5 Telefonintervjuer
 - 6 Inspelning av samtal för bakgrundsinformation
 - 7 Miljöljud
 - 8 Redigering av inspelade intervjuer
 - 9 Vår rätt att göra inspelningar och fotografera
 - a Offentliga platser
 - b Skog och mark
 - c Gallerior, sjukhus, skolor, fabriker m m
 - d Platser som allmänheten har tillträde till under vissa tider
 - e Hemfridsbrott
 - f Rättssalar
 - g Brottsplatser
 - h Skyddsobjekt
 - 10 Följa med poliser eller brottslingar
 - 11 Sociala medier som research- och kontaktverktyg
 - 12 Offentlighetsprincipen
-

Enligt sändningstillståndet ska vi i våra program respektera den enskildas privatliv och personliga integritet. Också under produktionsarbetet visar vi respekt för enskilda människor. I det här kapitlet finns också en sammanfattning av de bestämmelser som reglerar vår rätt att göra inspelningar och fotografera.

15:1 DOLD MIKROFON

Huvudprincipen är att vi talar om för en intervjuad att en inspelning sker. Att arbeta med dold mikrofon tillhör inte vardagsrutinerna för Sveriges Radios redaktioner eller kanaler. Även om det inte finns något lagligt hinder att sända en inspelning gjord med dold mikrofon så kan det vara kränkande för den personliga integriteten och skada Sveriges Radios trovärdighet och anseende. Bara i mycket speciella fall, som måste bedömas av *ansvarig chef*, kan det vara försvarligt att sända dolda inspelningar.

Dold mikrofon ska inte användas enbart för att höja dramatiken kring ett inslag. Däremot kan det vara befogat att använda dold mikrofon om det inte går att få informationen på något annat sätt. Det kan t ex handla om att fånga uttalanden på band som är bärande för vår rapportering, t ex i speciella fall av undersökande journalistik, eller för att skydda våra egna medarbetares säkerhet vid t ex rapportering från farliga områden.

En inspelning med dold mikrofon av ett samtal där man inte själv deltar kan vara ett brott – olovlig avlyssning (buggning).

15:2 DOLD OCH KRÄNKANDE FOTOGRAFERING

Att arbeta med dold kamera tillhör inte vardagsrutinerna inom Sveriges Radio eftersom det kan skada vår trovärdighet. Bara i speciella fall, som ska bedömas av *ansvarig chef*, kan det användas.

Den som använder dold kamera måste vara medveten om att det i vissa fall är ett brott att i hemlighet fotografera eller filma någon som befinner sig i sin privata miljö eller på en annan plats som är tänkt att vara privat, t ex en toalett, ett omklädningsrum eller liknande. Fotograferingen är inte brottslig om den är försvarlig med tanke på syfte och sammanhang. Det kan t ex handla om fotografering som ett led i journalistiskt nyhetsarbete. För att avgöra om en fotografering är försvarlig ska en helhetsbedömning göras i det enskilda fallet.

15:3 DOLD/FALSK IDENTITET I SOCIALA MEDIER

Undantagsvis kan ett förtäckt deltagande, det vill säga användandet av falsk identitet, vara motiverat i samband med t ex undersökande journalistik. Användandet av falsk identitet i sociala medier jämföras här med användandet av dold mikrofon. Beslut om försök med falsk identitet tas alltid i samråd med *ansvarig chef*.

15:4 HEMLIGA INSPELNINGAR GJORDA AV ANDRA

Om vi får tillgång till dolt inspelat material som någon annan än våra egna medarbetare har spelat in gäller principen att vi alltid ska ställa oss frågan om vi själva hade valt att använda dold inspelning vid motsvarande tillfälle.

Dessutom bör vi försöka klargöra om inspelningen gjorts på lagligt sätt eller om det rör sig om olovlig avlyssning, dvs buggning. Det finns inget förbud mot att sända olovliga avlyssningar men vi ska vid publicering vara medvetna om att vi därmed kan avslöja andra som brottslingar.

Var också uppmärksam på att inspelningen inte är manipulerad genom redigering.

Beslut om publicering av hemliga inspelningar gjorda av andra fattas av *ansvarig chef*.

15:5 TELEFONINTERVJUER

Vi ska i regel uppge för personer som vi talar med i telefon att de blir intervjuade om så är fallet. I undantagsfall, efter klartecken från *ansvarig chef*, kan en inspelad telefonintervju sändas, trots att personen som intervjuats varit omedveten om inspelningen. Det handlar då nästan uteslutande om speciella fall av undersökande journalistik eller t ex busringningar i humorprogram. Då är regeln att vi efteråt ringer upp och berättar att vi har spelat in tidigare samtal.

15:6 INSPELNING AV SAMTAL FÖR BAKGRUNDSINFORMATION

Utan att uppge det för den person vi talar med har vi rätt att spela in ett samtal där syftet är att få bakgrundsinformation. Vill man senare publicera en inspelning av ett sådant bakgrundssamtal, som alltså inte är en regelrätt intervju, krävs medgivande från *ansvarig chef*. Vi ska då i efterhand informera den berörda om att inspelning har skett och kommer att sändas.

15:7 MILJÖLJUD

Vi kan alltid spela in miljöljud med öppen mikrofon men vid utsändning måste vi ta speciell hänsyn så att inte någon enskild person som figurerar i bakgrunden av misstag misskrediteras.

Observera att en inspelning med dold mikrofon av ett samtal där man inte själv deltar kan vara ett brott – olovlig avlyssning (buggning).

15:8 REDIGERING AV INSPELADE INTERVJUER

Vi ska redigera inspelade intervjuer med omsorg. Andemeningen i intervjusvaren får inte förändras genom redigering. Vi följer principen att ge plats för den intervjuades bästa argument.

Vid redigering av intervjuer i kontroversiella ämnen ska reportern se till att råintervjun sparas i minst sex månader. Vi ska också överväga möjligheten att lägga ut hela råintervjun på sverigesradio.se.

15:9 VÅR RÄTT ATT GÖRA INSPELNINGAR OCH FOTOGRAFERA

a) Offentliga platser

På offentliga platser får vi spela in och fotografera utan tillstånd eftersom alla har rätt att uppehålla sig där. Detta gäller om det inte strider mot den lokala ordningsstadgan för platsen. Offentliga platser är gator, vägar, torg, parker och liknande men inte offentliga byggnader (se vidare under c) Gallerior, sjukhus, skolor, fabriker m m).

Offentliga möten kan spelas in och fotograferas men vi måste vid publicering tänka på att upphovsrättsliga regler kan gälla för sådana möten. Om någon framför eller visar ett upphovsrättsligt skyddat verk på en offentlig plats, t ex vid musikföreläsningar eller då någon läser högt ur en bok, gäller upphovsrättsliga regler.

När det gäller fotografier av konstverk som är permanent placerade utomhus på en offentlig plats får man publicera bilder på dem utan upphovsmannens tillstånd. Detta gäller bara permanenta konstverk, alltså inte tillfälliga utställningar utomhus.

Om ett framförande eller verk skulle höras eller synas i bakgrunden under en nyhetshändelse behöver man inte upphovsmannens tillstånd. Om nyheten gäller att en känd artist spelar i Sverige och vi därför intervjuar någon utanför arenan kan det eventuella ljud som läcker ut vara med i bakgrunden. Kommer ett konstverk med som en oväsentlig del av en bild från t ex en demonstration eller intervju är det inte heller i konflikt med upphovsrätten.

Även om vi har laglig rätt att fotografera på offentliga platser bör vi som huvudregel respektera förbipasserandes önskemål om att inte bli fotograferade.

Vi ska också vara försiktiga vid olycksplatser och brottsplatser där det kan finnas döda, skadade och chockade människor. Det kan

strida mot bestämmelsen om respekten för den enskildas privatliv att publicera bilder på skadade eller offer.

På offentliga platser får vi också fotografera minderåriga. Vi bör dock vara försiktiga vid publicering av bilderna eftersom barnet kan leva under skyddad identitet, eller vara gömt av andra skäl. Är man osäker bör man därför fråga föräldrar eller personal från skolan eller förskolan.

b) Skog och mark

Med stöd av allemansrätten har var och en rätt att ströva i skog och mark under förutsättning att det inte orsakar skada. Eftersom vi har rätt att vara där har vi även rätt att spela in och fotografera om det inte orsakar skada i naturen.

c) Gallerior, sjukhus, skolor, fabriker m m

För så kallade enskilda platser, t ex kontor, inbyggda gallerior, sjukhus, skolor, industrilokaler, teaterlokaler, restauranger, butiker eller liknande, gäller att den som disponerar platsen, t ex butiks-innehavaren eller fastighetsägaren, har rätt att bestämma vem som får vistas där och vad som får ske där, t ex inspelning, fotografering eller sändning därifrån.

Förbud kan meddelas muntligen eller t ex genom ett anslag, och bör som huvudregel respekteras.

När det gäller t ex konserter, utställningar och teaterföreställningar på enskilda platser finns det ofta anslag om att inspelning eller fotografering inte får ske. Man ska respektera detta önskemål om man vill stanna kvar på platsen. Den som bestämmer över platsen kan alltså avvisa en besökare med hänvisning till att inspelning eller fotografering inte är tillåten. Det är dock viktigt att komma ihåg att den som medger eller förbjuder tillträde till platsen inte har någon rätt att bestämma över vad som slutligen publiceras. De har heller ingen rätt att beslagta inspelningsutrustning, kamera

eller inspelat material. Det kan dock finnas upphovsrättsliga skäl till att man inte kan spela in eller publicera inspelningar eller fotografier från t ex en teaterföreställning.

Att stanna kvar på några av de ovan nämnda platserna kan vara en brottslig handling (olaga intrång). Ansvar för den brottsliga handlingen ligger på den enskilda medarbetaren och inte *chef* eller *ansvarig utgivare*.

d) Platser som allmänheten har tillträde till under vissa tider

Till vissa av de platser som nämnts under punkten c, har allmänheten tillträde under vissa tider på dygnet, t ex domstolslokaler (rätts-salar se nedan), myndighetsexpeditioner, kommunhus, allmänna kommunikationsmedel, väntsalar, gallerior, skolgårdar samt teater- och biograffoajéer. På de platserna får man vistas om man har ett behörigt ärende. Vi anser att det är ett behörigt ärende att göra en inspelning om det inte stör verksamheten på platsen eller i lokalen.

På dessa platser kan man inte göra sig skyldig till olaga intrång under öppettiderna.

e) Hemfridsbrott

Om man utan lov tränger in, eller stannar kvar, i någon annans bostad gör man sig skyldig till hemfridsbrott. Som bostad räknas både permanenta och tillfälliga bostäder, t ex rum, hus med om-givande trädgård, fartyg, hotellrum, båthytt, tält och husvagn. Man måste alltså alltid i förväg ha tillstånd från den boende.

Man begår hemfridsbrott om man utan tillåtelse t ex går in i ett hus eller klättrar över ett staket in på en gård. Det är däremot inte brottsligt att gå in på en gård genom en grind för att söka någon i bostaden eller trädgården, såvida man inte redan vet att bostads-innehavaren motsätter sig det, t ex genom ett anslag.

Även om bostaddörren är olåst eller öppen gör man sig skyldig till hemfridsbrott om man utan tillstånd går in i bostaden. Detta gäller även om bostaden för tillfället är tom.

Man kan dock fotografera in i t ex trädgården utan att göra sig skyldig till brott, även om det sedan kan finnas etiska invändningar mot att publicera bilden.

f) Rättssalar

I rättssalar är det vid offentliga domstolsförhandlingar tillåtet att spela in ljud och även sända sådant material utan tillstånd av någon part.

Rättens ordförande kan förbjuda ljudinspelning om hon eller han bedömer att ordningen under rättegången störs av den tekniska utrustningen, t ex skrymmande mikrofoner eller att någon måste flytta mikrofonen mellan olika personer under förhandlingarna. Det bästa är att ta kontakt med rättens ordförande i förväg och komma överens med henne eller honom om lämplig placering av mikrofon, detta för att undvika diskussioner vid själva rättegången. Hänvisa vid behov till 5 kap 9 § rättegångsbalken.

Vid domstolsförhandlingen kan rätten, om någon part känner sig störd, förbjuda inspelning.

Eftersom rättens egna ljudinspelningar är offentliga har man rätt att begära en kopia av dem. Om man nekats en kopia ska man alltid begära uppgift om hur beslutet kan överklagas.

Inne i rättssalar råder fotoförbud. Man får dock fotografera i korridoren utanför rättssalen liksom ta fotografier utifrån och in i rättssalen bara man inte passerar tröskeln, även om det sedan kan finnas etiska invändningar mot att publicera bilden.

g) Brottplatser

Journalister på brottplatser måste lyda polisens ordningsanvisningar men ska alltid hävda sin rätt att få arbeta. Polisen kan inte gripa en journalist eller tekniker bara för att hon eller han befinner sig på platsen för ett brott och utför sina arbetsuppgifter. De kan däremot höras av polisen om sina iakttagelser men måste förstås hålla den tystnadsplikt som omfattar källor som vill vara anonyma.

Polisen får inte kräva att få ta del av inspelat material. Om ett sådant krav ställs, ta kontakt med Programsekretariatet.

h) Skyddsobjekt

Man får inte fotografera skyddsobjekt med fotoförbud (t ex militära anläggningar). På dessa platser finns det skyltar om fotoförbud och dem ska man följa. Kom ihåg att bilder tagna från luften, t ex från en helikopter, kan beröra skyddsobjekt med fotoförbud. Skyddsobjekt får inte heller avbildas på annat sätt.

15:10 FÖLJA MED POLISER ELLER BROTTSLINGAR

Att följa poliser i deras arbete kan innebära en risk för att man begår brott, t ex hemfridsbrott. Dessutom kan det vara diskutabelt utifrån integritets- och trovärdighetssynpunkt att Sveriges Radio uppträder tillsammans med polisen.

Att följa med brottslingar i samband med brottshandlingar kan få till följd att man själv begår brott, t ex medhjälp eller skyddande av brottsling.

Sveriges Radios medarbetare ska bara i mycket speciella fall, och då efter beslut av *ansvarig chef*, delta i polisens arbete eller följa med brottslingar.

15:11 SOCIALA MEDIER SOM RESEARCH- OCH KONTAKTVERKTYG

Sociala medier kan användas med det huvudsakliga syftet att inhämta information, t ex för att bevaka politikernas inlägg och aktiviteter eller för att kartlägga olika typer av nätverk.

Medarbetare som använder sociala medier i tjänsten ska följa Sveriges Radios programregler, yttrandefriheten är alltså underordnad kravet på saktighet och opartiskhet.

Ansvarig chef ska vara informerad om medarbetarens aktivitet i sociala medier.

Ansvarig utgivare har inget ansvar för det en medarbetare gör på externa plattformar. Det innebär att medarbetare personligen är ansvariga för det de skriver på andras plattformar. Därför åligger det *ansvarig chef* att informera medarbetare om detta.

15:12. OFFENTLIGHETSPRINCIPEN

Handlingar som finns hos myndigheter och kommunalt ägda bolag är till största delen allmänna och offentliga. I vissa fall kan dock en del uppgifter vara sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen.

Om vi får beskedet att en uppgift är sekretessbelagd ska vi alltid kräva att få ett beslut med hänvisning till en paragraf i offentlighets- och sekretesslagen och information om vart vi ska vända oss för att överklaga. Myndigheter har skyldighet att snabbt fatta beslut i sekretessfrågor.

Även datalagrade uppgifter omfattas av offentlighetsprincipen och ska lämnas ut om det kan ske med hjälp av tillgängliga dataprogram eller med enkla bearbetningar.

16

MATERIAL FRÅN ANDRA ÄN SVERIGES RADIOS REDAKTIONER

-
- 1 Andra public service-bolag
 - 2 Nyhetsbyråer, forskare, institutioner, myndigheter m fl
 - 3 Extern medverkan och produktionsbolag
 - 4 Samarbeten inom kultur och musik
 - 5 Pressmeddelanden
 - 6 VMA – Viktigt meddelande till allmänheten
 - 7 Myndighetsmeddelanden
 - 8 Trafik- och servicereporter
 - 9 Konstitutionellt dödsfall
 - 10 Länkar till andra
 - 11 Interaktivitet och material från publiken
-

16:1 ANDRA PUBLIC SERVICE-BOLAG

I speciella sammanhang kan det vara motiverat med ett redaktionellt samarbete mellan Sveriges Radio och SVT eller UR. Ett sådant samarbete ska då godkännas av *ansvarig chef*.

Däremot samarbetar vi mer regelbundet med våra nordiska public service-kollegor men då måste vi tänka på att de är bimediala. Det innebär att ett radiosamarbete också kan resultera i tv-inslag om inte något annat avtalats i förväg.

Anledningen till denna skenbara motsättning är att den svenska public service-verksamheten, till skillnad från det som gäller i våra grannländer, bygger på att de olika programbolagen ska konkurrera för att skapa ökad mångfald.

16:2 NYHETSBYRÅER, FORSKARE, INSTITUTIONER, MYNDIGHETER M FL

Sveriges Radio, liksom de flesta andra mediebolag, förlitar sig på material som levereras till oss via nyhetsbyråer och andra bolag, t ex för finansiell information. En noggrann utvärdering måste göras av varje sådan leverantör innan vi gör en uppgörelse. Dessa leverantörers förmåga att förse oss med pålitlig information ska löpande utvärderas.

Om vi i våra program använder information eller fakta som tagits fram av andra externa informationskällor, t ex institutioner, myndigheter, experter eller forskare, ska vi alltid ange för publiken var informationen kommer ifrån. Det gäller också om vi använder ett faktaunderlag citerat av en nyhetsbyrå. Vi ska inte förlita oss på deras källkritik.

Ibland kan det vara befogat att vi beställer hjälp med faktainsamlingen från en extern part som t ex SCB. En sådan beställning ska då vara godkänd av *ansvarig chef* och det ska framgå för publiken att vi själva inte har samlat in de fakta som rapporteringen bygger på.

I våra program förekommer också redaktionellt material som vi har hämtat från andra internationella nyhetsförmedlare, t ex utländska tv-bolag. Den medarbetare som ställer samman ett sådant material ansvarar för att redaktionens riktlinjer är uppfyllda.

16:3 EXTERN MEDVERKAN OCH PRODUKTIONSBOLAG

Vi ska verka för mångfald i utbudet – i våra program medverkar därför bl a författare, musiker, debattörer, dramatiker, artister, krönikörer, underhållare, forskare och komiker och vi är angelägna om mångfald när det gäller både deras bakgrund och perspektiv.

Vi ska också ha variation när det gäller produktionsformer. Förutom att vi har en stor egen programproduktion så köper vi in program och reportage gjorda av andra, t ex produktionsbolag och frilansar. På musik- och kulturområdet samarbetar vi dessutom med t ex teatrar och konsertarrangörer.

För att inte Sveriges Radios oberoende och trovärdighet ska kunna ifrågasättas måste alla uppdrag till andra ske i enlighet med public service-uppdraget. Om ett produktionsbolag eller en frilans svarar för produktionen gäller Sveriges Radios riktlinjer och programregler på samma sätt som om vi själva hade producerat.

Ett grundläggande krav på de produktionsbolag Sveriges Radio anlitar är att de i alla avseenden är seriösa och iakttar god sed på marknaden.

Det ska alltid finnas ett kontrakt mellan Sveriges Radio och frilansen/ produktionsbolaget och av kontraktet ska bägge parter rättigheter, skyldigheter och åtaganden framgå. Kontakta vid behov Programsekretariatet för råd i samband med kontraktsskrivningen.

16:4 SAMARBETEN INOM KULTUR OCH MUSIK

I Sveriges Radios uppdrag ingår att göra föreställningar, konserter och andra kulturhändelser tillgängliga för hela publiken genom samarbeten med kulturinstitutioner och fria kulturproducenter på skilda områden i hela Sverige. Vi ska alltså samarbeta med t ex teatrar och konsertarrangörer för att kunna sända pjäser och konserter av olika slag.

Dessa samarbeten innebär att vi kommer överens med exempelvis en teater om hur och när vi kan spela in eller direktsända en pjäs. Vår samarbetspartner kan då varken helt eller delvis stå för kostnaderna för Sveriges Radios sändning eftersom det skulle innebära otillåten sponsring. När vi samarbetar med kulturinstitutioner och liknande måste vi alltså själva stå för samtliga kostnader för vår sändning och användning på våra digitala plattformar.

En annan typ av samarbete är när vi tillsammans med t ex en konsertarrangör planerar och genomför en konsert. Även i sådana fall måste vi betala för alla våra kostnader för sändning och eventuell användning på våra digitala plattformar. Däremot kan vår samarbetspartner svara för de merkostnader som uppstår för att vi sänder från en plats utanför våra studior, t ex kostnaderna för publikljud, scen, dekor m m.

Det är inte heller tillåtet att låta arrangören stå för vissa av våra kostnader i utbyte mot exempelvis ett masterband av konserten.

För råd om samarbeten kontakta Programsekretariatet.

16:5 PRESSMEDDELANDEN

Vi publicerar aldrig ett obearbetat pressmeddelande, oavsett om det är skrivet, inspelat eller filmat, om det inte är själva meddelandet i sig som granskas.

Pressmeddelanden ska betraktas som faktainformation och/eller partsinlägga och varje redaktion ska stå för en egen, fristående, journalistisk bearbetning. Däremot kan vi på sverigesradio.se länka till ett pressmeddelande om det ger ett journalistiskt mervärde.

16:6 VMA – VIKTIGT MEDDELANDE TILL ALLMÄNHETEN

Verksamheten regleras genom ett avtal mellan Sveriges Radio och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Viktigt meddelande till allmänheten, VMA, sänds i radio och tv enligt följande:

1. Varningsmeddelande sänder vi genast då det finns risk för omedelbar och allmän fara för liv och hälsa, betydande skada på egendom eller miljön eller vid risk för spridning av en allvarlig, smittsam sjukdom. Syftet är att göra allmänheten uppmärksam på den omedelbara risken, eller det omedelbara hotet, och ge direkt vägledning om de åtgärder som omedelbart behöver vidtas för att skydda liv, hälsa, egendom eller miljö.

2. Informationsmeddelande sänder vi skyndsamt för att förebygga och begränsa väsentliga och omfattande skador på liv, hälsa, egendom eller miljö och vid smittspridning. Informationsmeddelandet ska ge vägledande information för att vid en allvarlig händelse minska riskerna för skada på liv, hälsa, egendom eller i miljön.

VMA-meddelanden i radio är det snabbaste, och ibland det enda, sättet att varna och ge instruktioner till befolkningen vid stora olyckshändelser eller andra svåra störningar av samhällsfunktionerna.

Vid riktigt allvarliga lägen kombineras radions VMA-meddelanden med att ljudlarm hörs över den drabbade orten/platsen. Sirenlarmet betyder att allmänheten ska gå inomhus, stänga fönster, slå av ventilationsanläggningar och lyssna på radion för mer information.

Trafikredaktionen/Sändningsledningen ansvarar för de första två varningssändningarna.

Den lokala kanalen eller Trafikredaktionen fortsätter att ge lyssnarna information till dess att den som begärt VMA bedömer att faran är över.

Följande har rätt att begära VMA:

Räddningschef/räddningsledare, polis, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), länsstyrelser, Strålsäkerhetsmyndigheten, smittskyddsläkare, företag med farlig/giftig produktion, Kustbevakningen, Luftfartsverket (LFV), Sjöfartsverket, Regeringskansliet, kommuner, landsting samt el- och telebolag.

Begäran ska alltid gå via en SOS-central direkt till Trafikredaktionen i Radiohuset i Stockholm.

Myndigheterna har ansvar för att utforma meddelandet så att det blir begripligt och klart. Trafikredaktionen vidarebefordrar meddelandet till SVT, TV4 med flera tv-bolag och till de privata lokala radiokanaler som har utrustning för att automatiskt samsända det meddelande som sänds i P4.

16:7 MYNDIGHETSMEDELANDEN

När det gäller situationer som inte bedöms som livsfarliga på kort sikt ska Sveriges Radio kostnadsfritt sända meddelanden som är av vikt för allmänheten om en myndighet begär det. Det kan t ex handla om inställda skolskjutsar på grund av snöoväder eller avbrott i el- och vattenförsörjning. Sveriges Radio ska se till att meddelandet ges en lämplig utformning och att det inte stör programverksamheten. Myndigheten kontaktar antingen den lokala kanalen eller Trafikredaktionen.

16:8 TRAFIK- OCH SERVICERAPPORTER

Trafik- och servicereporter är en del av vårt redaktionella utbud och det är vi själva som enligt journalistiska principer bestämmer vad, när och hur vi sänder.

Nyheter om olyckor och annat som stör trafiken är en viktig del liksom förseningar för t ex bussar, tåg och tunnelbana. En annan del är servicemeddelanden om störningar i infrastrukturen, t ex elavbrott, teleproblem eller störningar i vattenförsörjningen.

Genom att informera, varna eller ge besked om när ett fel eller en störning är avhjälp så underlättar vi vardagen för publiken. Trafikredaktionen är generös i sin bedömning av trafik- och servicemeddelanden. Det är av stort värde för publiken i det berörda området att veta att Sveriges Radio informerar när vardagens rutiner störs.

16:9 KONSTITUTIONELLT DÖDSFALL

Ett konstitutionellt dödsfall (omfattar kungen, tronföljaren och statsministern) är en angelägenhet för hela företaget och ska hanteras enligt särskilda rutiner.

Ekot ska för Sveriges Radios räkning kontrollera uppgifterna om ett konstitutionellt dödsfall och publicera nyheten på sverigesradio.se eller i radio först, dvs innan någon annan kanal eller redaktion gör det. Dessutom brukar vi ändra musikutbudet i samtliga kanaler.

Övriga dödsfall inom kungafamiljen eller regeringen betraktas som "stor nyhetshändelse" och hanteras också enligt särskilda rutiner (se aktuellt dokument på intranätet).

16:10 LÄNKAR TILL ANDRA

Sveriges Radios grundprincip är att vi är generösa med relevanta länkar – rätt använda ökar de vår trovärdighet och ger våra

besökare möjlighet till fördjupning. När vi återger nyheter från andra medier ska vi länka direkt till nyhetskällan.

Liksom för all annan publicering är det slutligen *ansvarig chef/utgivare* som bestämmer men vid osäkerhet kan Digitala medier ge tips och råd.

Undantag:

Vi ska inte länka till sidor som företräder odemokratiska och främlingsfientliga intressen, förespråkar användning av droger, visar pornografi, uppmanar till brottslig verksamhet eller tipsar om hur man bryter mot lagar. Vi länkar inte heller till sidor som vi kan konstatera innehåller upphovsrättsligt skyddat material utan upphovsmannens tillstånd.

Denna princip gäller med undantag för extraordinära situationer då det finns särskilda journalistiska motiv att länka till vissa av dessa sidor. Beslut fattas då av *ansvarig chef/utgivare*.

Vi måste också göra en bedömning av att inget på de sidor vi länkar till direkt strider mot olika journalistiska avväganden. Sveriges Radio kan ha gjort – exempelvis om någon valt att namnpublicera där vi själva avstår.

För att minimera risken att någon tror att Sveriges Radio står bakom innehållet även på den sida vi länkar till, ska det tydligt framgå att det handlar om en länk som går till en extern sida.

Alla länkar till externa webbplatser ska öppnas i ett nytt fönster.

På nyhetssidor ska vi vara särskilt uppmärksamma så att vi inte gynnar vissa intressen. Självklart ska vi inte gynna ett enskilt politiskt parti, men det kan ändå finnas skäl att länka in till något som finns på partiets webbplats. Detsamma gäller ett företags webbplats. Där kan finnas en kommuniké om ekonomiska frågor som är värd att visa våra läsare, utan att det kan anses att företaget gynnas.

I våra bloggar följer vi den kutym som finns för bloggar, där länkarna förekommer inlagda i löpande text utan att speciellt märkas ut. Detsamma gäller när vi journalistiskt kommenterar andras bloggar, eller då vi återrapporterar material från andras bloggar – då följer vi rådande praxis att länka tillbaka. Samma princip bör även tillämpas på vanliga programsidor. Precis som i all annan publicering ska speciell försiktighet gälla om vissa intressen kan gynnas.

I radioprogrammen är vi däremot restriktiva med att nämna andras webbadresser eftersom det kan strida mot kravet på opartiskhet eller bestämmelsen om att vi inte ska gynna någon part kommersiellt.

16:11 INTERAKTIVITET OCH MATERIAL FRÅN PUBLIKEN

Det ska tydligt framgå vad som är SR-material och vad som kommer från vår publik. Vi ska också tydligt ange varifrån publikgenererat material kommer.

Var extra uppmärksam vid publicering av bilder tagna av publiken. Vi måste veta något om omständigheterna när bilden togs, att de människor som eventuellt syns på bilden skildras i rätt sammanhang och med rätta namn, innan vi publicerar den.

Även om kvaliteten på en bild från publiken inte är den bästa kan den förmedla dramatik och känslor som motiverar en publicering.

Om vi på våra digitala plattformar ber publiken skicka in bilder bör följande text finnas med: "Genom att skicka in din bild intygar du att du har upphovsrätten till bilden samt att Sveriges Radio får rätt att använda den i sin verksamhet. Ange din e-postadress eller telefonnummer om du vill att Sveriges Radio kontaktar dig."

Publiken kan i olika forum, eller i anslutning till artiklar på sverigesradio.se, ges möjlighet att kommentera de ämnen som har tagits upp. Kommentarererna kan dels handla om själva programmen eller artiklarna i allmänhet, dels om det som tas upp i programmen

eller artiklarna. I ett discussionsforum kan en debattör ta upp i princip vilket ämne som helst.

För olika kommentarsfunktioner och discussionsforum på sverigesradio.se som efterhandsmoderas gäller inte YGL och *ansvarig utgivares* ensamansvar. Det blir alltså debattörerna själva som blir ansvariga för det de skriver. För efterhandsmoderade forum gäller lagen om elektroniska anslagstavlor och enligt den har Sveriges Radio en övervakningsplikt. Det innebär att det för varje kommentarsfunktion eller discussionsforum måste finnas en ansvarig som är skyldig att ta bort inlägg som innebär uppvigling, hets mot folkgrupp, barnpornografibrott, olaga våldsskildring och upphovsrättsintrång. Även om Sveriges Radio bara har övervakningsplikt ska vi dock följa samma regler som för sändningarna och därför se till att reglerna i sändningstillståndet följs.

Det är bara *ansvarig utgivare* som kan bestämma att kommentarsfunktioner eller discussionsforum ska stängas, även om det bara är tillfälligt. I samma ögonblick som kommentarsfältet stängs gäller nämligen YGL och ansvaret för det som står där övergår till utgivaren.

I verktyget för olika kommentarsfunktioner och discussionsforum ska det finnas regler så att debattörerna kan ta del av vad som gäller för deras inlägg.

En SR-medarbetare måste läsa inläggen minst två gånger per dag – huvudregeln är att vi inom 24 timmar måste ha gått igenom alla inlägg, för nyhets- och aktualitetsartiklar måste det ske inom 12 timmar. Upptäcks inlägg som strider mot reglerna ska de tas bort skyndsamt.

Vid osäkerhet kan juristerna på Programsekretariatet ge råd.

I nyhets- och aktualitetssammanhang är vi restriktiva med publikomröstningar på sverigesradio.se. Dessa bygger inte på ett representativt urval vilket måste betonas när resultatet presenteras.

Om vi i undantagsfall presenterar sådana omröstningar i våra program måste vi understryka att det rör sig om resultat som inte är tillförlitliga.

Vid interaktivitet med publiken måste vi också vara uppmärksamma på att de som hör av sig till oss via texttelefon, sms, e-post eller sociala medier kanske inte är de som de utger sig för att vara och vi måste förhålla oss källkritiska till deras uppgifter.

17

KRITIK OCH HOT

- 1 Klagomål från publiken
 - 2 Bemöta extern kritik
 - 3 Rättelse – beriktigande
 - 4 Genmäle – bemötande
 - 5 När det är Sveriges Radio som granskas i medierna
 - 6 Hot
-

Vi ska så långt som möjligt besvara eller bemöta allmänhetens åsikter om det vi gör, oavsett om dessa åsikter når oss via telefon, brev, e-post eller andra medier.

Anser vi att kritiken är befogad ska vi vidta åtgärder.

Anser vi den obefogad bör vi på ett korrekt sätt bemöta den.

Publiken gör ingen skillnad på material som vi har producerat själva och på material som vi har köpt in. Vårt ansvar gentemot publiken är därför detsamma.

Varje redaktion bör ha ett system för hur kritik och klagomål som rör redaktionen hanteras så att det enkelt går att få överblick över om samma fråga återkommer.

17:1 KLAGOMÅL FRÅN PUBLIKEN

Klagomål på våra program, artiklar och övriga utbud ska tas på allvar. Den som tar emot klagomål förutsätts ta ställning till om den som klagat har en väl genomtänkt synpunkt. Beroende på klagomålets art ska personen hänvisas till rätt ställe, t ex Granskningsnämnden, Sveriges Radios lyssnarservice eller *ansvarig chef*.

17:2 BEMÖTA EXTERN KRITIK

Då och då utsätts vi för extern kritik i t ex andra medier. Det är i första hand *ansvarig chef* som bemöter kritik mot redaktionen/kanalen eller utbudet och det sätt vi bedriver vårt arbete på. I det ligger också en skyldighet att offentligt gå ut och försvara redaktionens medarbetare.

Ansvarig chef ska också se till att någon på redaktionen/kanalen bemöter kritik i kommentarsfält och i sociala medier.

17:3 RÄTTELSE – BERIKTIGANDE

Gäller kritiken att vi har haft sakfel, och det är oomtvistligt att så är

fallet, ska vi rätta till felet. En rättelse ska för övrigt ske även om ingen utomstående part kräver det.

En begäran om rättelse ska behandlas skyndsamt. Om vi går med på en rättelse ska den sändas så snart det kan ske i ett för publiken naturligt sammanhang.

Det räcker inte att sända rätt version. Det ska tydligt framgå att det är en rättelse, när det felaktiga sändes och vad som var fel. Dessutom ska rättelsen innehålla de korrekta uppgifterna.

På sverigesradio.se publicerar vi rätt version och ett påpekande om att texten är ändrad på grund av tidigare faktafel. Om de ursprungliga uppgifterna inte sänts i radio utan endast publicerats på sverigesradio.se räcker det med rättelse där. Om vi har spridit de ursprungliga uppgifterna i sociala medier är det också befogat att sprida rättelsen där. Ibland kanske vi har uttryckt oss otydligt utan att vi har haft direkt fel. Då ska vi göra ett förtydligande.

Om vi tror att kritiken kommer att leda till en anmälan till Granskningsnämnden eller till en juridisk tvist ska vi kontakta *ansvarig chef* som i sin tur kanske behöver konsultera Programsekretariatet.

Rättelser minskar inte vår trovärdighet utan ökar den.

17:4 GENMÅLE – BEMÖTANDE

Om enskilda individer, företag, organisationer eller liknande angrips ska i princip alltid den eller de som utsätts för kritik ges utrymme för ett bemötande. Även programledaren kan hantera sådan kritik genom kritiska frågor eller genom att redovisa den angripna partens åsikter. Uppstår oklarheter kring denna fråga ska *ansvarig chef* alltid kontaktas.

Vi ska också överväga om vi i efterhand ska ge möjlighet till genmäle i sändning. Det kan ske i intervju- eller telegramform och bör ske så

skyndsamt som möjligt. Har vi sökt en person och denne avböjer att medverka, ska det framgå för publiken.

En begäran om genmäle ska behandlas skyndsamt.

Om vi går med på ett genmäle ska det sändas så snart det kan ske i anslutning till ett program av samma eller likartad karaktär som det program där felet begicks. Dessutom ska det publiceras på sverigesradio.se. Om de ursprungliga uppgifterna inte sänts i radio utan endast publicerats på sverigesradio.se räcker det med genmäle där. Om vi har spridit de ursprungliga uppgifterna i sociala medier är det också befogat att sprida genmålet där.

Om en begäran om genmäle avvisas finns särskilda regler för hur det ska utformas och det är en uppgift för *ansvarig chef*.

Genmäle är inte detsamma som rättelse (beriktigande). Vi har skyldighet att ge utrymme för rättelser om vi har haft felaktiga uppgifter.

17:5 NÄR DET ÄR SVERIGES RADIO SOM GRANSKAS I MEDIERNA

Vår rapportering måste vara korrekt och opartisk även om det är vårt eget innehåll eller Sveriges Radio som företag som granskas eller är i fokus för nyheten. Vi måste då vara extra vaksamma så att vår opartiskhet inte kan ifrågasättas och att medarbetarna inte hamnar i intressekonflikter.

Det ska också finnas en klar redaktionell åtskillnad mellan den redaktion som rapporterar om nyheten och den som företräder företaget. Vi ska också hålla språklig distans och inte referera till Sveriges Radio som "vi" eller till innehållet som "vårt".

17:6 HOT

Ibland riktas hot mot hela företaget, en redaktion eller en enskild medarbetare i tjänsten och Sveriges Radio tar dessa hot på mycket stort allvar. Hot i form av brev, mejl eller annat ska omedelbart lämnas till redaktionens eller avdelningens säkerhetsansvariga för vidarebefordran till Sveriges Radios säkerhetsavdelning.

18

SPRÅKET

- 1 Begripligt
 - 2 Levande
 - 3 Korrekt
 - 4 Dialekt och brytning
 - 5 Engelska och andra främmande språk
 - 6 Svordomar
 - 7 Ord och begrepp med reklameffekt
 - 8 Värdeladdat eller diskriminerande språkbruk
 - 9 Det talade språket
 - 10 Det skrivna språket
 - 11 Språket i sociala medier
 - 12 Språkrådgivning
-

Språket i Sveriges Radio ska kännetecknas av gott omdöme och användas med medvetenhet. Lyssnaren ska utan störningar kunna uppfatta och tillgodogöra sig innehållet i våra sändningar. Kravet på god språklig kvalitet gäller våra radioprogram samt vårt utbud på digitala plattformar.

Enligt sändningstillståndet har Sveriges Radio ett särskilt ansvar för det svenska språket och dess ställning i samhället och vidare ska språkvårdsfrågor beaktas i verksamheten.

Vi har alltså ett ansvar för ett vårdat språk i radion.

De grundläggande tankarna om språket är att det ska vara begripligt, levande och korrekt. Med tanke på vår genomslagskraft ska språket också anpassas till sammanhanget, publiken, programmets syfte och sändningstiden.

I våra program använder vi oss av ett vårdat talspråk medan texter som publiceras i skriftlig form ska anpassas till skriftspråk och allmänna skrivregler. Se det som två olika språk. Skriftspråk är för ögonen – talspråk är för öronen.

Riktlinjerna för språket gäller också för sändningar och annan publicering på de nationella minoritetsspråken samt för övriga språk inom Sveriges Radio.

18:1 BEGRIPLIGT

Som medarbetare i Sveriges Radio ska vi använda ett språk som så många som möjligt i publiken förstår. Begripligheten ökar med god artikulation, rätt betoning och korrekt uttal. Ett väl avvägt taltempo och pausering hjälper lyssnaren att uppfatta och ta till sig information.

Vi måste också tolka experter som använder svåra ord eller termer från fackspråket och förklara innebörden när intervjupersoner använder jargong, slang eller modeord som inte tillhör allmänspråket.

18:2 LEVANDE

Ett levande språk innebär bland annat att man är närvarande i det som sägs och använder sig av språkets möjligheter till variation när det gäller stil, uttrycksformer och nyanser. Ett personligt engagemang i det som framförs ökar lyssnarens uppmärksamhet. Ett levande språk innefattar också omsorg i ordval och formuleringar och gärna en kreativ och nyskapande användning av svenska språket.

18:3 KORREKT

Publiken förväntar sig att Sveriges Radio ska stå för hög kvalitet också när det gäller språket. En korrekt språkbehandling inger förtroende och ökar dessutom trovärdigheten i sak. Genom att uttrycka oss språkriktigt minskar vi störningsrisken så att lyssnaren kan koncentrera sig på vad som sägs eller skrivs i stället för att distraheras av språkproblem.

18:4 DIALEKT OCH BRYTNING

Tal på dialekt eller bruten svenska är en del av den språkliga mångfald som finns i Sverige och både medarbetare och medverkande har rätt till sitt eget språk. Om dialekten eller brytningen någon gång går ut över begripligheten är det medarbetarens uppgift att förklara det som kan vara oklart för lyssnaren.

18:5 ENGELSKA OCH ANDRA FRÄMMANDE SPRÅK

Om intervjuer i allmänna program görs på engelska eller andra främmande språk ska innehållet översättas eller sammanfattas i direkt anslutning till det som sägs, så att de lyssnare som inte förstår utländska språk kan följa samtalet och tillgodogöra sig det som sägs.

18:6 SVORDOMAR

Omotiverade svordomar ska inte förekomma, medan de kan vara befogade i speciella fall, t ex av dokumentära eller konstnärliga skäl.

“... alla som kan uppfattas som företrädare för SR, SVT eller UR bör visa särskild medvetenhet vid bruk av svordomar i programmen. Vi rekommenderar därför återhållsamhet i användningen.” Så står det i den policy som gäller för alla de tre programbolagen.

18:7 ORD OCH BEGREPP MED REKLAMEFFEKT

Enligt sändningstillståndet får Sveriges Radio inte sända reklam eller otillbörligt gynna vissa företag. Ord och begrepp som har reklameffekt ska därför undvikas eller, där de är nödvändiga för sammanhanget, användas med omdöme. Förutom rena varumärken gäller det t ex namn på sponsrade arenor, idrottslag och tävlingar. Tänk också på att tjänster som Sveriges Radio använder i verksamheten är varumärken, t ex Facebook, Google och Twitter.

18:8 VÄRDELADDAT ELLER DISKRIMINERANDE SPRÅKBRUK

Kravet på opartiskhet för Sveriges Radio innebär bl a att vi måste vara uppmärksamma på att vissa ord och uttryck är eller kan uppfattas som värderande. Vi ska vara särskilt medvetna så att vi inte med ord eller uttryck utpekar eller diskriminerar personer på grund av kön, etnicitet, ålder, funktionsnedsättning, trosuppfattning eller sexuell läggning.

18:9 DET TALADE SPRÅKET

I radio strävar vi efter ett vardagligt och vårdat språk, en talad svenska som används och förstås av den stora allmänheten här och nu.

Det talade språket har sina egna särdrag som skiljer sig från skriftspråket. Ett skrivet manus måste därför anpassas till ett muntligt framförande. Samtidigt skiljer sig radiospråket från annan muntlig kommunikation där talare och lyssnare ser varandra. I radio måste den information som sker med gester och mimik förmedlas med hjälp av språket och rösten. Det som sägs måste också vara omedelbart begripligt eftersom lyssnaren inte kan ställa frågor om den inte förstår.

Det är också viktigt att vi tar reda på det rätta uttalet av både svenska och utländska personnamn och geografiska namn, liksom speciella uttryck på främmande språk. Hjälp med uttalet kan man få t ex genom att lyssna på Sveriges Radios språkdatabas Dixi.

18:10 DET SKRIVNA SPRÅKET

För de texter som publiceras på sverigesradio.se och i olika skrifter som når en allmän publik gäller samma krav på god kvalitet som för det talade språket i våra sändningar. Radiomanus måste därför anpassas om de ska publiceras i skriftlig form.

För dessa texter gäller skriftspråk och de allmänna skrivregler som finns för svenska språket. Aktuella regler finns bl a i Sveriges Radios språkdatabas Dixi och i Svenska skrivregler. Var också noga med korrekt stavning av namn.

18:11 SPRÅKET I SOCIALA MEDIER

Språket i sociala medier är annorlunda än i andra texter. Tonen är informell, flödet snabbt och det förekommer ord och förkortningar som inte används i andra sammanhang. Även om vi som medarbetare anpassar vårt språk till dessa speciella plattformar får vi aldrig släppa kravet på gott omdöme och god ton i kommunikationen. Precis som i all verksamhet måste vi också leva upp till kraven på opartiskhet och trovärdighet.

18:12 SPRÅKRÅDGIVNING

Till Sveriges Radios språkvårdare kan man som medarbetare alltid vända sig för hjälp med språkfrågor, t ex när det gäller ordval, uttal, formuleringar och skrivregler.

19

RADION ETT LJUDMEDIUM

-
- 1 Ljud i programmen
 - 2 Hörbarhet
-

19:1 LJUD I PROGRAMMEN

En konsekvent ljudbild ökar både den subjektiva och objektiva trovärdigheten i våra program. De ljud vi använder ska ha en koppling till innehållet, annars är risken att vi försämrar begripligheten istället för att underlätta för lyssnarna.

Genom att berätta vad vi ser och känner och vilka dofter vi förnimmar när vi gör våra inslag och program så ger vi också lyssnarna mer information än det de själva kan höra.

Redan när man planerar en intervju eller en inspelning bör man tänka på hur ljud kan förstärka lyssnarens intryck, kanske räcker det med att be att få träffa en intervjuperson i rätt ljudmiljö.

Försök också undvika telefonintervjuer. Ibland kan det dock vara befogat när det är viktigare att snabbt berätta något än att vi är på plats.

19:2 HÖRBARHET

Vi vill att människor ska kunna höra de program vi gör och vi har ett särskilt ansvar för att människor med funktionsnedsättning, t ex nedsatt hörsel, kan ta del av våra program. Därför måste hörbarheten löpa som en röd tråd i vårt arbete med att göra radioprogram.

Kännetecknande för Sveriges Radios sändningar är:

- En väl avvägd mix mellan tal och bakgrundsljud eller musik
- När talet är bärande i våra program ska det prioriteras i ljudbilden
- Tydlighet, både ljudmässigt och språkligt
- Välljud, dvs att det låter bra och är tilltalande för örat
- Avsaknad av störningar och ovidkommande ljud
- En kontinuerligt god ljudkvalitet
- En jämn ljudnivå över tiden
- God artikulation, vi förmedlar tydliga röster
- Ett behagligt taltempo med variationer och tydliga pauser
- Engagemang och närvaro i berättandet

20

RÅDGIVNING

-
- 1 Juridisk hjälp, Programsekretariatet
 - 2 Juridisk hjälp, Personalenheten
 - 3 Språkrådgivning
 - 4 Teknisk hjälp
-

JURIDISK HJÄLP, PROGRAMSEKRETARIATET

Till Programsekretariatet kan man som medarbetare alltid vända sig med frågor som rör programetik och juridik. Ring växeln för kontakt med juristerna där.

Programsekretariatet gör också besök på redaktioner för att diskutera etiska och juridiska frågor.

JURIDISK HJÄLP, PERSONALENHETEN

Vid frågor om arbetsrätt, t ex bisysslor och konkurrerande verksamhet, vänder man sig till Personalenheten.

SPRÅKRÅDGIVNING

Till Sveriges Radios språkvårdare kan man som medarbetare alltid vända sig för hjälp med språkfrågor, t ex när det gäller ordval, uttal, formuleringar och skrivregler.

Mejla sprakvard@sr.se eller sök i den interna språkdatan Dixi: <http://dixi.sr.se> – Dixi går att nå dygnet runt, året runt.

Språkrådgivningen gör också besök på redaktioner för att diskutera språkfrågor.

TEKNISK HJÄLP

Vid frågor, felanmälningar eller önskemål inom teknikområdet kan man vända sig till SR Helpdesk, vars portal nås via intranätet.

21

**NYHETSPOLICY FÖR
SVERIGES RADIO**

NÄRVARO

VI ÄR PÅ PLATS NÄR DET HÄNDER

Vi är snabba med att rapportera från den plats där det händer. Att vara på plats betyder också att vi fort gör våra nyheter tillgängliga på den plattform som lämpar sig bäst.

VI TAR INITIATIV

Vi ligger i täten med nya perspektiv, ny kunskap, nya företeelser och med att initiera nya diskussioner. Vi visar mod och utmanar förhärskande föreställningar.

VI GÖR NYHETER NÄRA PUBLIKEN

Våra nyheter kommer till i samtal med publiken. Vi lyssnar till människors berättelser och finns närvarande i deras vardag. Vi har en öppen dialog med publiken och tar ansvar för ett demokratiskt samtal.

VI VÄCKER KÄNSLOR

Våra nyheter fångslar och engagerar, de upprör och överraskar. Livet är fyllt av glädje, sorg, ilska och förvåning. Detta märks i vår rapportering.

TROVÄRDIGHET

VI ÄR KRITISKT GRANSKANDE

Vi ifrågasätter det vi ser och hör, vi granskar agerande och motiv bland dem som har inflytande i samhället och över enskilda människors liv. Vi räds inte konsekvenserna av vår rapportering, men tar hänsyn till privatlivet.

VI TALAR SANNING

De uppgifter vi publicerar är korrekta och faktaunderlagen kontrollerade. Vi är snabba, men kravet på saktighet är överordnat snabbheten.

VI ÄR OBEROENDE

Vi står fria från påverkan av särintressen såsom politiska, kommersiella och religiösa. Våra nyheter förhåller sig självständigt till annan medierapportering. Vi tar inte ställning annat än för demokrati och människors lika värde.

VI ÄR RELEVANTA

Våra nyheter är av betydelse för den grupp publiceringen vänder sig till. De har konsekvenser för många, ger en uppdatering inom ett område som en stor del av publiken är intresserad av eller ger oväntad kunskap.

KUNSKAP

VI ÄR BEGRIPLIGA

Vi presenterar våra nyheter språkriktigt, levande och begripligt. Vi utnyttjar mediets och dramaturgins möjligheter och anpassar ordval och ton till ämne och målgrupp.

VI LYFTER FRAM PLURALISMEN

När vi gör nyheter är vi medvetna om människors olikhet och skilda levnadsförhållanden - socialt, kulturellt och geografiskt. Detta hörs och syns i vår rapportering.

VI GER SAMMANHANG

Det lokala och globala hänger ofta samman. Vi ser att saker sällan sker isolerat. Vi ger perspektiv och ökar förståelsen av omvärlden.

VI ÄR STÄNDIGT LÄRANDE

Vi uppdaterar hela tiden vår kunskap och berättar om omvärlden på ett sätt som bidrar till att öka kunskapen hos vår publik. Våra nyheter är initierade utan att verka exkluderande.

REGISTER

A

advokat 36, 118
aktier 82
aktualitets- eller faktagram 33, 40, 42, 43
alkohol 69, 74
alias 86
allemansrätten 138
allmänheten 12, 24, 111, 114, 131, 139, 145, 150, 151, 160, 168
allmänintresse 13, 114, 116, 121, 124, 125, 127
anhöriga 118, 123, 125, 128
anletsdrag 109, 127
anmälan 60, 94, 95, 109, 161
anonym 4, 13, 14, 52, 58, 95, 105, 106, 108, 109, 115, 127
anonyma 105, 109, 115, 142
anonyma källor 52, 58, 108
anonymisering 14, 109
anonymitet 4, 95, 105, 108, 109, 115
anslagsvillkor 20, 92, 156
anställd 8, 39, 40, 44, 78, 84, 100, 103, 111
anställningsavtal 78
ansvar 4, 6, 12, 13, 14, 20, 33, 40, 41, 46, 52, 53, 59, 71, 75, 79, 81, 89, 90, 91, 92, 97, 108, 115, 129, 139, 143, 147, 151, 160, 163, 166, 174, 182
ansvarig chef 27, 33, 35, 40, 42, 43, 44, 47, 49, 55, 56, 58, 59, 60, 70, 72, 78, 79, 81, 82, 85, 86, 90, 95, 100, 102, 114, 116, 118, 119, 121, 124, 127, 128, 132, 134, 135, 142, 143, 146, 154, 160, 161, 162
ansvarig chef/utgivare 44, 72, 95, 114, 116, 118, 124, 154

ansvarig utgivare 14, 40, 43, 47, 75, 89, 90, 91, 92, 97, 106, 124, 125, 127, 139, 143, 156
antidemokratiska 114
användarnamn 86
arbetsverktyg 85, 108
arkivmaterial 51, 59
arenor 27, 168
artikulation 166, 174
artister 147
avbrott i el- och vattenförsörjning 151
avslöja 13, 106, 109, 127, 134
avslöja identitet/källa 106, 109, 127
avstå från att publicera/sända 47, 114
avtal 24, 25, 78, 84, 86, 100, 102, 116, 146, 150
avvikande åsikter 36

B

Bakgrundsinformation 114, 131, 135
bakgrundsljud 66, 174
balans 35, 41, 59
barn 71, 72, 74, 97, 113, 115, 116, 118, 125, 138
barnpornografi 92, 156
barnpornografibrott 92, 156
begravningar 123, 128
begripligt 151, 165, 166, 168, 183
behörigt ärende 139
bemöta 31, 32, 33, 37, 39, 41, 42, 43, 47, 70, 159, 160, 161
bemöta allmänheten 160
bemötande 31, 33, 41, 47, 159, 161
beriktigande 35, 49, 51, 60, 159, 160, 162
beskära bilder 103

beslagta inspelningsutrustning 138
beställtjänst 94
betalning för intervju eller tips 113, 121
betoning 166
bildbehandling 51, 59
bilder 59, 69, 71, 99, 100, 102, 103, 105, 109, 123, 127, 137, 138, 142, 155
bildmontage 59
bimedial 146
bisysslor, se även sidouppdrag 94, 178
biograffoajéer 139
bloggar 39, 40, 52, 78, 79, 155
bok 8, 77, 82, 100, 137
bokskrivande 77, 82
bortfall 54, 55
bortfallsanalys 55
bostadsdörr 141
bostadsinnehavare 139
bostäder 139
brott 13, 14, 51, 58, 69, 75, 90, 91, 92, 97, 106, 108, 111, 114, 118, 119, 124, 125, 131, 132, 134, 135, 137, 139, 141, 142, 154
brottsbalken 20
brottsling 69, 75, 118, 124, 125, 131, 134, 142
brottsmisstänkt 118
brottsoffer 118, 125
brottsplatser 131, 137, 142
brutalitet 12, 33, 70
brytning 165, 167
buggning 132, 134, 135
butiker 138
busringningar 114, 135
båthytt 139

böcker 25, 28, 41
böter 91, 97, 106

C

cd-skivor 25, 84, 111
censurförbud 97
chef 8, 13, 27, 33, 35, 40, 42, 43, 44, 47, 49, 55, 56, 58, 59, 60, 70, 72, 78, 79, 81, 82, 85, 86, 90, 95, 96, 97, 100, 102, 114, 116, 118, 119, 121, 124, 127, 128, 132, 134, 135, 139, 142, 143, 146, 151, 154, 160, 161, 162
chockade 123, 129, 137
citat 51, 53, 99, 100, 103, 119, 146
citaträtten 99, 100, 103
citera 53, 100, 146
credit 51, 53

D

daghem 115
debatt 33, 39, 40, 43, 65, 79, 92, 114, 121, 147, 156
debattartiklar 39, 79
debattdeltagare 114
debattprogram 43
debattör 92, 147, 156
dekor 25, 149
demokratiparagrafen 33, 39, 43
demokratiska samhället 6, 12, 32
demokratiska statsskicket 32, 39, 42
demokratiska värden 12, 31, 32, 33, 97
demonstrationer 39, 77, 79, 81, 137
det skrivna språket 165, 171
det talade språket 165, 168, 171
dialekt 165, 167
digitala medier 154
digitala plattformar 14, 24, 25, 53, 90, 94, 99, 103, 125, 127, 149, 155, 166

direktsändning 28, 37, 43, 53, 59
diskriminering 33, 70
diskussionsforum 20, 92, 156
Dixi 171, 178
dokumentation 105, 109
dokumentärer 31, 46, 113, 116, 167
dold/falsk identitet 131, 134
dold inspelning/mikrofon 134
dold mikrofon 131, 132, 134, 135
domstol 58, 97, 106, 111, 141
domstolslokaler 139
donationer 77, 85
drabbade 123, 125, 150
dramatik 46, 102, 132, 147, 155
dramatiker 46, 102, 147
Dramatikerförbundet 102
droger 154
döda 71, 123, 128, 129, 137
dömd person 118, 124, 125

E

efterforskningsförbud 106
efterhandsmoderera 92, 156
egendom 150
egennamn 27
eget bruk 111
egna opinionsundersökningar 54
ekonomiska eller sociala förutsättningar 64
ekonomiska intressen 12, 24
ekonomiskt åtagande 82
elavbrott 152
elektroniska anslagstavlor 20, 92, 156
el- och telebolag 151
embargo 113, 121

engelska och andra främmande språk 165, 167
enkäter 51, 54
ensamansvar 92, 97, 156
enskilda 8, 13, 28, 33, 42, 47, 59, 71, 108, 111, 116, 124, 132, 134, 138, 139, 161, 182
enskilda individer/personer 33, 47, 161
enskilda inslag 59, 71
enskilda människan 42, 116, 124, 132, 182
enskilda platser 116, 138
enskilds privatliv 13, 108
e-post 53, 85, 86, 155, 157, 160
ersättning 82, 102, 108, 121
etnicitet och kulturell mångfald 63, 65
etnisk bakgrund 65
etnisk och kulturell bakgrund 65
EU-parlamentet 42
experter 42, 59, 65, 146, 166
expertkommentarer 44
externa informationskällor 146
externa kommentatorer 44
externa plattformar 14, 90, 143
extern medverkan 97, 145, 147
extraknäck, se sidouppdrag och bisysslor

F

Facebook 168
fackspråk 166
fakta 12, 32, 33, 37, 52, 53, 54, 58, 59, 109, 128, 146
faktafel 161
falsk identitet 131, 134
familjeförhållanden 125

fara för liv 69, 70, 150
farlig/giftig produktion 151
fartyg 139
”fejkade” inslag 58, 81
fel 35, 47, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 60, 95, 152, 160, 161, 162, 178
felaktiga uppgifter 35, 49, 162
felanmälningar 178
felmarginal 54, 55
fiktiv karaktär 74
finansiell information 146
finska 65
folkomröstning 31, 39, 41, 42, 79
formuleringar 167, 171, 178
forskare 145, 146, 147
fortkörning 14, 91
fotograf 8, 91, 100, 102, 103, 113, 116, 131, 132, 134, 137, 138, 141, 142
fotografera minderåriga 116, 138
fotografering (kränkande) 14, 91, 131, 132, 134
fria och hemliga val 12, 32
frilans 8, 12, 24, 25, 32, 78, 84, 100, 147
frilansmaterial 25, 84
främlingsfientlig 37, 42, 43, 154
främmande språk 165, 167, 171
funktionsnedsättning 63, 66, 70, 72, 168, 174
fällning 13, 90, 95
fängelse 97, 106
färdigproducerat material 51, 58
förbud 27, 97, 106, 134, 138, 141, 142
fördomar 13, 64, 66, 72
företag 6, 7, 20, 24, 27, 33, 36, 37, 39, 47, 55, 58, 78, 79, 81, 82, 84, 85, 102, 103, 108, 111, 151, 152, 154, 161, 162, 163, 168

företagsnamn 24
författare 46, 102, 147
Författarförbund 102, 121
förinspelade program 51, 59
förskolor 115, 116, 138
försvara 12, 32, 33, 160
försäljning 105, 111
förtal 91, 97, 127
förtroende 6, 167
förtydligande 60, 161
föräldrar 115, 116, 138

G

gallerior 131, 137, 138, 139
genmäle 31, 35, 46, 47, 49, 95, 159, 161, 162
genomslagskraft 4, 41, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 97, 116, 118, 166
geografisk spridning 63, 64, 97
gester 168
gironummer 27
gisslan 69, 70
glesbygd 15, 64
god sed 147
Google 168
granskande 6, 43, 182
granskande journalistik 43
Granskningsnämnden 13, 58, 59, 60, 89, 90, 94, 95, 96, 97, 109, 160, 161
gratisbiljetter 84
gratismåltider 84
gratisresor 77, 84
gripa 142
gudstjänster 46
gynnande 23, 24, 27, 94, 97
gård 139
gåvor 25, 77, 84

H

Helpdesk 178
hemfridsbrott 131, 139, 141, 142
hemliga inspelningar 131, 134
heterosexualitet 66
hets mot folkgrupp 43, 91, 92, 97, 156
homo- och bisexuella samt transpersoner 66
hotellrum 139
hudfärg 70, 72
humor 31, 44, 69, 72, 114, 135
hus 139
husvagn 139
hälsa 54, 119, 150
hänsyn 7, 24, 32, 46, 74, 115, 118, 123, 125, 128, 135, 182
högförräderi 91
hörbarhet 66, 109, 173, 174
hörsel 66, 174

I

icke-publicerat material 105, 111
ideellt engagemang 77, 81
identifiering 58, 109, 124, 125, 128
identitet 106, 108, 109, 116, 127, 131, 134, 138
idrottsarenor 27
idrottslag 23, 27, 168
inaktuella uppgifter 60
industrilokaler 138
informationsintresse 24, 41
informationskälla 52
informationssäkerhet 77, 85, 86
inlägg 14, 90, 92, 143, 156
insider 82
inskränkning av yttrandefriheten 44

institutioner 24, 25, 145, 146, 149
insändare 39, 79
integritet 6, 12, 24, 32, 39, 78, 79, 115, 116, 118, 124, 127, 132, 142
integritetskränkande 127
interaktivitet 53, 145, 155, 157
internationella medier 52
internet 86
intervjuer 36, 56, 58, 85, 115, 116, 118, 125, 128, 131, 135, 167, 174
intervjuer med barn 115
intervjuer med brottslingar 118
intervjuer med brottsvittnen 118
intervjuer med dömda 125
intervjuer med sörjande 128
intervjufrågor i förväg 114
intervjupersoner 37, 114, 116, 166
intranätet 152, 178
intressekonflikter 162
Intresseorganisationer 55

J

jargong 166
jiddisch 65
journalister 106, 142
juridik 13, 58, 60, 89, 90, 94, 97, 99, 100, 103, 109, 161, 177, 178
juridisk hjälp 89, 94, 99, 103, 177, 178
juridisk tvist 60, 109, 161
jämställdhet 12, 32, 63, 64, 70

K

kamera 132, 134, 138
katastrofområde 128
kidnappning 69, 70
klagomål 159, 160
kläder 81, 84

kollektivavtal 78, 79
komiker 147
kommentar 20, 31, 36, 40, 44, 58, 92, 125, 155, 156, 160
kommentarer 31, 36, 40, 44, 58, 155
kommentarsfunktion 20, 92, 125, 156
kommersiella sammanhang 23, 28
kommuner 41, 43, 151
kommunhus 139
kommunikationsmedel 139
kommunikéer 36, 58
konfidentiell information 85
konkurrerande verksamhet 77, 79, 81, 94, 178
konsekvensneutralitet 70
konsert 25, 138, 147, 149
konsertarrangörer 25, 147, 149
konstitutionellt dödsfall 145, 152
konstnär 74, 102, 103, 167
konstnärligt uttryck 74
konstverk 102, 103, 137
konsumentupplysning 24, 31, 41
kontor 138
kontrakt 41, 147
kontroversiella 37, 44, 72, 135
korrekt 7, 12, 51, 52, 53, 58, 60, 160, 161, 162, 165, 166, 167, 171, 182
korrekt språkbehandling 167
korrekt uttal 166
korrespondent 16
kriminalitet 54, 113, 118
kriminaljournalistik 118
kriminella 113, 118
kritik 7, 13, 33, 35, 36, 37, 39, 41, 42, 47, 51, 52, 53, 58, 60, 90, 146, 159, 160, 161

kritiserade 41
kritiska frågor 33, 37, 39, 47, 53, 161
kränka 14, 70, 72, 91, 115, 125, 127, 131, 132
kränkande fotografering 14, 91, 131, 132, 134
kränkande sammanhang 125
kränka barn 115
krönika 31, 40, 41, 147
krönikor 31, 40, 41, 147
krönikör 40, 41, 147
kultur 6, 16, 24, 25, 42, 63, 65, 78, 97, 145, 147, 149, 183
kulturansvar 97
kulturdebattörer 42
kulturinstitutioner 25, 149
kungafamiljen 152
kungen 152
kurspåverkande information 82
Kustbevakningen 151
kvalitet 6, 55, 155, 166, 167, 171, 174
kvinnor 12, 64
kyrkoval 42
kåserier 31, 40, 41, 42
kåsörer 40, 42
källkritik 36, 51, 52, 58, 146
källor 13, 25, 36, 52, 53, 54, 58, 65, 103, 106, 108, 109, 121, 128, 142, 146, 154
källskydd 4, 7, 85, 86, 105, 106, 108, 111
källskyddat material 85
kön 32, 64, 65, 70, 72, 168
könsstrukturer 64
L
lagen om elektroniska anslagstavlor 20, 92, 156

landsting 42, 43, 151
levande 65, 165, 166, 167, 183
leverantör 146
litteratur 74, 102
liv 69, 70, 115, 119, 150, 182
livsåskådning 31, 46, 63, 65
ljud 7, 25, 28, 66, 103, 109, 131, 135, 137, 141, 149, 150, 173, 174
ljudbild 174
ljudinspelning 141
ljudlarm 150
lobbying 55
logotyper 84
lokala kanalen 151
lotteri 23, 28
Luftfartsverket 151
lyssnarna 6, 35, 42, 59, 71, 94, 151, 174
lyssnarservice 160
lyssning i efterhand 94, 102
länkar 23, 28, 145, 152, 154, 155
länkar från andra till Sveriges Radio 23, 28
länsstyrelser 151
lösenord 86
M
manifestationer 71
manipulera 54, 134
marknadsföring 77, 84
masterband 149
material 4, 23, 24, 25, 28, 36, 51, 58, 59, 71, 84, 85, 86, 90, 95, 99, 103, 105, 109, 111, 114, 116, 121, 134, 139, 141, 142, 145, 146, 147, 154, 155, 160
medarbetare 7, 12, 14, 20, 31, 32, 33, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 52, 58, 65, 77, 78, 79, 81, 82, 84, 85, 86, 89, 90, 91, 92, 94, 96, 102, 103, 106, 108, 109,

111, 114, 132, 134, 139, 142, 143, 147, 156, 160, 163, 166, 167, 171, 178
medarbetares personliga åsikter 31, 37, 77, 78
meddelarskydd 97, 105, 106
medhjälp eller skyddande av brottsling 142
medieträning 77, 84
medverkande 31, 32, 37, 43, 46, 53, 65, 66, 79, 108, 111, 167
medverkandes personliga åsikter 31, 37
meänkieli 65
miljöljud 131, 135
miljö 115, 134, 150, 174
mimik 168
minnesanteckningar 85
minoritetsspråk 65, 97, 166
misstänkta 113, 118, 124
mobil 85
modeord 166
muntligt framförande 168
musik 13, 41, 64, 65, 66, 70, 71, 100, 102, 137, 145, 147, 149, 152, 174
musikaliskt verk 100
musiker 102, 111, 147
musikermedverkan 102
musikillustrationer 102
musikinnehåll i nedladdade filer 102
musiktexter 69, 74
musikval 64
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap 150, 151
myndigheter 36, 58, 94, 106, 111, 139, 143, 145, 146, 150, 151
myndighetsexpeditioner 139
myndighetsmeddelanden 145, 151

mångfald 13, 46, 63, 64, 65, 97, 146, 147, 167

mångsidig belysning 12, 32, 37

män 12, 64

människors lika värde 12, 32, 39, 42, 69, 70, 183

mätmetoder 54

N

namn 13, 24, 27, 41, 52, 86, 92, 103, 109, 123, 124, 125, 127, 128, 154, 155, 168, 171

namnge döda 128

namnge saknade personer 128

namnge skadade 128

namnpublicering 92, 123, 124, 125, 127, 154

narkotika 69, 74

nationalitet 70, 72

nationella katastrofer 31, 47

nedladdningsbar 94

nyanser 12, 32, 167

nyanserad bild 12, 32

nyheter 4, 6, 24, 33, 40, 42, 43, 46, 52, 53, 56, 65, 71, 82, 129, 134, 137, 145, 146, 147, 152, 154, 156, 162, 181, 182, 183

nyheter om olyckor 152

nyhets-, aktualitets- och samhällsprogram 33, 40, 42, 43

nyhetsbyråer 52, 145, 146

nyhetskändelse 137, 152

nyhets-, informations- eller underhållningssyfte 24

nyhetsrapportering 33

nyhetssidor 154

nyhetsvärdera 56

nyskapande 6, 167

närvaro 6, 174, 182

O

oberoende 4, 6, 12, 23, 24, 28, 39, 40, 52, 53, 78, 79, 108, 147, 183

oberoende källor 52, 53

odemokratiska och främlingsfientliga intressen 154

offentliga 13, 39, 78, 79, 95, 116, 124, 131, 137, 138, 141, 143

offentliga byggnader 137

offentliga domstolsförhandlingar 141

offentliga platser 116, 131, 137, 138

offentliga sammanhang 39, 78, 79

offentliggörande 97

offentlighets- och sekretesslagen 143

offentlighetsprincipen 131, 143

offer 118, 125, 138

olaga hot 97

olaga intrång 14, 91, 139

olaga våldsskildring 92, 156

olovlig avlyssning 14, 91, 132, 134, 135

olyckshändelser 150

olycksplats 128, 137

oläst dörr 141

omdöme 41, 116, 129, 166, 168, 171

on-demand 102

onödiga fel 52

opartiskhet 4, 12, 27, 31, 32, 35, 36, 39, 40, 44, 46, 47, 78, 79, 94, 97, 143, 155, 162, 168, 171

opartiskhetskravet 36

opinionsinstitut 56

opinionsmätningar 43, 51, 54, 55, 56

opinionsundersökningar 54

ord och begrepp med reklameffekt 165, 168

ordval 167, 171, 178, 183

organisationer 33, 36, 47, 55, 58, 81, 84, 85, 102, 108, 161

ortsnamn 27

osaklig 95

otillbörligt gynnande 23, 24, 27, 94, 97, 168

otillåten sponsring 149

P

paneler 31, 37, 54, 56, 121

parkeringsböter 91

parodier 99, 100

partier 42, 43, 55, 56, 79

partisimpatier 56

partisimpatimätningar 55, 56

partsinlaga 31, 36, 150

pauser 166, 174

personangrepp 33, 46

personalenheten 94, 177, 178

personlig 12, 14, 31, 37, 40, 41, 46, 66, 77, 78, 86, 90, 116, 118, 124, 127, 132, 143, 167

personliga ställningstaganden 40

personliga åsikter 31, 37, 77, 78

personlig integritet 116

personligt engagerade 12, 78

personnamn 171

perspektiv 44, 55, 64, 65, 66, 147, 182, 183

pixlad bild 109

platser som allmänheten har tillträde till 131, 139

plattformar 14, 24, 25, 40, 53, 90, 94, 99, 103, 109, 125, 127, 143, 149, 155, 166, 171, 182

poddar 81

poddradio 94, 102

policydokument 78, 85

polis 36, 70, 113, 118, 119, 131, 142, 151

politik 12, 13, 24, 28, 31, 39, 41, 42, 43, 55, 56, 72, 77, 78, 79, 124, 143, 183

politiker 13, 42, 124, 143

politiska 12, 24, 28, 39, 41, 43, 56, 78, 79, 183

politiska intressen 28

politiska partier 39, 42, 43, 56, 79, 154

politisk bevakning 31, 41

politiskt aktiv 39, 79

politiskt engagemang 77, 79

politiskt parti 39, 42, 43, 56, 79, 154

pornografi 92, 154, 156

PR-bolag 36

pressmeddelanden 51, 58, 145, 149, 150

privata affärer 82

privatekonomi 77, 82

privatliv 4, 13, 46, 71, 95, 97, 106, 108, 123, 124, 125, 127, 132, 138, 182

producent 46, 75, 149

produkter 24, 27

produktionsbolag 8, 12, 24, 25, 32, 78, 81, 84, 100, 145, 147

programanställd 8

programdeltagare 4, 113, 114

programetik 94, 103, 178

Programförsäljningen 28, 111

programledare 33, 37, 39, 47, 53, 66, 75, 161

programregler 20, 39, 143, 147

Programsekretariatet 8, 60, 89, 94, 95, 96, 99, 100, 102, 103, 111, 142, 147, 149, 156, 161, 177, 178

programutbud 32, 65, 70, 74, 91

propaganda 55

publicera 7, 14, 35, 36, 41, 47, 49, 51, 53, 54, 55, 56, 59, 60, 70, 71, 90, 95, 105, 109, 111, 114, 115, 118, 119, 121, 125, 129, 135, 137, 138, 139, 141, 149, 152, 155, 161, 162, 166, 171, 182

publicerat material 51, 59, 105, 111

public service-bolag 108, 145, 146

public service-redovisning 20

publiken 6, 7, 12, 25, 27, 28, 32, 33, 36, 37, 40, 41, 44, 46, 47, 53, 54, 56, 58, 59, 60, 64, 66, 71, 72, 74, 95, 96, 100, 119, 125, 128, 145, 146, 149, 152, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 166, 167, 171, 182, 183

publikljud 25, 149

publikomröstningar 56, 156

publikperspektiv 44

på- eller avannons 60

påföljder 97

Q

R

rabatter 77, 84, 85

Radiohjälpen 27

radiomanus 171

radio- och tv-lagen 20, 42, 94, 97

Radio Sweden 65

radiopjäser 69, 74

radiospråket 168

rasism 12, 32, 37, 42, 43, 70

rasistisk 32, 37, 42, 43

recensioner 31, 41, 84

redaktionellt samarbete 146

redigering 131, 134, 135

reflekterande program 47

regeringen 20, 47, 151, 152

Regeringskansliet 151

Regioner 42

reklam 12, 20, 23, 24, 27, 84, 165, 168

reklameffekt 165, 168

rekonstruktioner 51, 58

relevant 33, 37, 44, 65, 66, 125, 152, 183

religion 23, 24, 28, 46, 65, 66, 70, 72

religiösa grupper 28, 66

religiösa intressen 24

religiösa och ekonomiska intressen 24

religiösa program 46

religiös mångfald 46

religiös tillhörighet 65

religiöst oberoende 23, 28

reportageresor 25

representant för Sveriges Radio 81, 84

representation 85

representativt urval 56, 156

repressalier 106

repris 51, 59, 71, 95

reskostnader 84

respektera 4, 8, 13, 97, 103, 106, 123, 124, 132, 137, 138

respekt för privatlivet 4, 13, 97, 106, 123

restauranger 138

restriktiv 54, 55, 56, 118, 124, 127, 155, 156

retuscherering 59

rikets säkerhet 31, 47

riksdagen 42

ring-in-program 69, 75

romani chib 65

rum 134, 139

råintervju 135

räddningschef 151

räddningsledare 151

rättegång 97, 119, 141

rättelse 35, 49, 51, 60, 95, 116, 159, 160, 161, 162, 182

rättsprocess 58, 59, 111, 118

rättsalar 131, 139, 141

rätt version 60, 161

röja 108

röja källor 108

röst 13, 37, 64, 108, 109, 124, 168, 174

röstförvrängning 109

S

sakfel 60, 95, 160

saklighet 4, 24, 39, 40, 41, 44, 46, 47, 51, 94, 97, 143, 182

saknade 123, 128

samarbeten inom kultur och musik 145, 149

Sameradion 65

samhällsfunktioner 150

samhällsreportage 113, 116

samiska 65

sannolikhetsurval 54

satir 31, 44, 69, 72

SCB 55, 56, 146

scen 6, 25, 149

sekretessbelagd 143

sekretesslagen 143

serier av inslag och program 31, 35

servicemeddelanden 152

sexuella skildringar 69, 72, 74

sexuella övergrepp 71

sexuell läggning 63, 66, 72, 168

sidouppdrag 77, 81, 82

Sisuradio 65

sjukhus 131, 137, 138

självmord 123, 127

Sjöfartsverket 151

skadade 71, 123, 128, 129, 137, 138

skadestånd 97

skog och mark 131, 138

skolgårdar 139

skolor 115, 116, 131, 137, 138

skriftspråk 166, 168, 171

skrivregler 166, 171, 178

skyddad identitet 116, 138

skyddsbehov 106

skyddsobjekt 131, 142

skådespelare 102

skådespelarmedverkan 102

skärmdump 102

slang 166

slumpmässigt urval 54

smittsam sjukdom 150

smittskyddsläkare 151

smittspridning 150

sms 53, 157

småpartier 42, 43

sociala medier 6, 8, 14, 25, 35, 39, 40, 49, 52, 53, 60, 78, 79, 85, 90, 131, 134, 143, 157, 160, 161, 162, 165, 171

sociala skillnader 63, 64

SOM-institutet 55

SOS-central 151

spekulationer om brott 51, 58

spela in 114, 115, 116, 135, 137, 138, 139, 141, 149

spela in intervjupersoner 114

spela in miljö ljud 135
spioneri 91
sponsorbidrag 25
sponsrade evenemang 23, 27
sponsrade klubbnamn 27
sponsring 23, 25, 27, 149
sport 27, 31, 44
sportevenemang 27
språkdata bas 171, 178
språket 4, 165, 166, 167, 168, 171, 174, 177, 178, 183
språkproblem 167
språkliga minoriteter 65
språkrådgivning 165, 171, 177, 178
språkvård 8, 166, 171, 178
SR-anställda 39, 44, 103
staket 139
statistik 51, 54, 55
statistiskt säkra 55
statsministern 152
stavning 171
stereotyper 13, 64
stil 167
stipendier 77, 84
stor nyhetshändelse 152
Strålsäkerhetsmyndigheten 151
styrelse 82
städer 15, 64, 139
stötande 71, 72
suggestionskraft 46
svarsfrekvens 55
Svenska Dramatikerförbundet 102
svenska språket 166, 167, 171
Sveriges Författarförbund 102

svrigesradio.se 8, 14, 20, 24, 25, 28, 35, 40, 47, 49, 56, 60, 66, 71, 72, 74, 90, 92, 94, 95, 99, 100, 102, 109, 115, 125, 135, 150, 152, 155, 156, 161, 162, 171
svordomar 74, 165, 167, 168
SVT 27, 81, 146, 151, 168
säkerhetsansvariga 163
säkerhetsavdelning 163
sändningar 14, 20, 25, 27, 28, 32, 33, 37, 39, 40, 42, 43, 44, 47, 53, 58, 59, 65, 70, 71, 72, 75, 81, 91, 92, 94, 97, 102, 109, 115, 116, 118, 124, 132, 135, 138, 149, 151, 156, 161, 166, 168, 171, 174
sändningsledning 151
säkerhetsskyddslagstiftningen 85
sändningstillståndet 14, 20, 33, 47, 71, 75, 91, 92, 94, 97, 124, 132, 156, 166, 168
sänt material 105, 111
särskild avgift 97

T

ta avstånd från 12, 32, 33, 37, 39, 43, 70
ta avstånd från diskriminering 33, 37
ta avstånd från rasism 12, 37, 43, 70
ta avstånd från våld 33, 70
tal 13, 64, 102, 167, 174
talspråk 166
taltempo 166, 174
teater 31, 41, 46, 71, 72, 74, 138, 139, 149
teaterlokaler 138
telefon 53, 69, 75, 131, 135, 155, 157, 160, 174
telefonintervju 131, 135, 174
telefonväkteri 69, 75
teleproblem 152
tidigare publicerat material 51, 59

tillgänglighet 66
tjänster 24, 25, 85, 168
tjänsteresor 84
tobak 69, 74
trafik- och service rapport 145, 152
Trafikredaktionen 151, 152
tragiska händelser 69, 70
travestier 99, 100
tronföljaren 152
trossamfund 28
trosuppfattning 168
trovärdighet 4, 6, 12, 13, 27, 32, 35, 39, 40, 49, 52, 58, 60, 77, 78, 79, 81, 90, 108, 132, 142, 147, 152, 161, 167, 171, 174, 182
tryckfrihetsförordningen 20
trädgård 139, 141
tveksamhet 44, 72, 75, 116
Twitter 90, 168
"tyst minut" 71
tystnadsplikt 106, 142
tält 139
tävling 23, 25, 27, 28, 168

U

undergrupper 55
underhållande uppdrag 72
underhållare 147
underhållning 24, 72, 114, 147
undersökande journalistik 132, 134, 135
under vissa tider 131, 139
unga 97
ungdomar 113, 115
uppdiktad 74
uppdrag 6, 8, 12, 13, 20, 24, 32, 37, 39, 41, 42, 46, 58, 64, 65, 66, 72, 77, 78, 81, 82, 84, 85, 86, 100, 116, 147, 149

uppdragstagare 8, 12, 24, 32, 41, 78, 84, 86, 100
uppgiftslämnare 4, 106, 108, 113
upphovsman 46, 100, 102, 103, 137, 154
upphovsrätt 4, 20, 85, 92, 99, 102, 103, 137, 139, 154, 155, 156
upphovsrättsinträng 92, 156
upphovsrättslagen 20
upphovsrättsorganisationer 102
uppmärksam 14, 27, 42, 52, 53, 71, 109, 115, 116, 127, 128, 134, 150, 154, 155, 157, 167, 168
uppvigling 75, 91, 92, 97, 156
UR 27, 81, 146, 168
urval 54, 56, 156
utfrågningar 36, 43, 58
utgivningsbeslut 14, 91, 92
utgivare 13, 14, 40, 41, 43, 44, 47, 72, 75, 89, 90, 91, 92, 95, 97, 106, 114, 116, 118, 124, 125, 127, 139, 143, 154, 156
utpekande 123, 127
utställningar 137, 138
uttal 166, 171, 178
uttrycksformer 167
uttrycks sätt 40, 124

V

val 12, 31, 32, 39, 41, 42, 43, 66, 70, 79, 84
valet av tidpunkt för sändningen 71, 72, 74
valresultat 43
valrörelse 42
valutfrågningar 43
varna 150, 151, 152
varning 71, 72, 74, 150, 151
varningssändning 151

webb 24, 54, 56, 86, 154, 155
webbadresser 24, 155
verkställande direktör 14, 90, 91, 111
vikarie 8
vittnen 113, 118, 119
VMA – Viktigt Meddelande till Allmänheten 145, 150, 151
våld 12, 33, 69, 70, 71, 74, 75, 92, 106, 156
vårdat språk 166, 168
väntsalar 139
värdeladdat eller diskriminerande språkbruk 165, 168
värdeomdömen 41
värdepapper 82
värdera bevisning 59

W

webbplatser 86, 154

X

Y

yttrandefrihet 13, 14, 20, 39, 40, 43, 44, 46, 75, 91, 97, 108, 115, 124, 143
yttrandefrihetsbrott 14, 43, 75, 91, 97
yttrandefrihetsgrundlagen 14, 20, 91, 97, 108, 124

Z

Å

åklagare 36, 97, 119
ålder 63, 66, 70, 124, 168
ålderssegregering 66
återpublicera 59

Ä

ämnesval 64
ändra musikutbudet 71, 152

Ö

överklaga 141, 143
översätta 167
övervakningsplikt 92, 156

sveriges**SR**radio